

Tartu Ülikool
Harju Maavalitsus

TALLINNA LINNASTU RAHVASTIKUPROGNOOS

Tiit Tammaru
Geograafia Instituut
Vanemuise 46
Tartu 51014
ttammaru@ut.ee

Tartu 2001

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
I OSA ANDMED JA METOODIKA	4
2.1. Andmed	5
2.2. Metoodika	6
II OSA TALLINNA LINNASTU RAHVASTIKUARENG 1950-2000	7
2.1. Tallinna osakaalu muutus kogu- ja linnarahvastikus	8
2.2. Tallinna linnastu piir	10
2.3. Rahvastiku ümberpaiknemine Tallinna linnastus	11
III OSA ELAMUEHITUS JA MAATURG TALLINNA LINNASTUS 1997-2000	17
3.1. Elamuehitus	18
3.2. Maaturg	23
IV OSA TALLINNA LINNASTU RAHVASTIKUPROGNOOSI EELDUSED	31
4.1. Baasstsenaarium	32
4.2. Optimistlik stsenaarium	33
4.3. Pessimistlik stsenaarium	35
4.4. Tõenäoseim stsenaarium	37
4.5. Rände-eelduste võrdlus	38
V OSA TALLINNA LINNASTU RAHVASTIKUPROGNOOS 2000-2025	39
5.1. Baasstsenaarium	40
5.2. Optimistlik stsenaarium	50
5.3. Pessimistlik stsenaarium	58
5.4. Tõenäoseim stsenaarium	65
5.5. Prognoosivariantide võrdlus	72
KOKKUVÕTE	78
KASUTATUD KIRJANDUS	80
LISAD	83

SISSEJUHATUS

Tallinna linnastus toimuvad võrreldes nõukogude ajaga olulised muutused sarnaselt teistele üleminekuriikide pealinnaregioonidele. Neist olulisimaks arenguks on alguse saanud suburbaniseerumine ehk eeslinnastumine, mille tulemusena on tagamaast kujunenud üha enam Tallinna magalapiirkond. Ühelt poolt näitab see seda, et inimestel on võimalik üha enam kolida elama meeldivama keskkonnaga eeslinnapiirkondadesse. Teiselt poolt tähendab see üha kasvavaid probleeme. Näiteks on eeslinnastumisega kaasnev pendelrände kasv toonud kõikjal kaasa suureneva surve infrastruktuuridele ja kasvava liiklusvoo, inimeste töö- ja elukoha paiknemine erinevates omavalitsuse üksustes tekitab vaidlusi maksude jaotuse üle, hajaasustuse levik sulgeb seni avalikus kasutuses olnud puhkepiirkondi jne.

Tallinna linnastu rahvastikuprognosis valmib Harju Maavalitsuse tellimisel ja selle peamiseks eesmärgiks on analüüsida, kuidas ulatuslikuks võib lähitulevikus kujuneda eeslinnastumine Tallinna linnastus. See on omakorda aluseks kõigi eelnimetatud küsimustega tegelemisele. Tallinna tagamaa hõlmab uurimuses Harjumaa ning Raplamaa põhjaosa (Juuru, Kohila ja Rapla vallad, Kohila alev ja Rapla linn). Rahvastikuprognosisi põhivariandid on koostatud eraldi Tallinna ja tagamaa kohta.

Nii Tallinnas kui tagamaal leiab analüüsivõimalusi neli stsenaariumi: baasstsenaarium, optimistlik, pessimistlik ja tõenäosim stsenaarium. Baasstsenaarium näitab, milliseks kujuneb Tallinna linnastu elanike arv ja koostis seniste rahvastikuarengute jätkudes. Optimistlik ja pessimistlik stsenaarium seavad nii Tallinna kui tagamaa rahvastikuarengu piirid ning tõenäosim stsenaarium visandab meie praeguste teadmiste juures kõige realistlikuma arengute Tallinnas ja tagamaal aastani 2025.

Rahvastikuprognosis on koostatud 25 aastaks ja on selge, et lähiaastate prognoos on rahvastikuprotsesside inertuse tõttu täpsem ja prognoosiperioodi lõpposas ebatäpsem. See tähendab ühelt poolt vajadust prognoosi mõne aasta pärast üle vaadata. Teiselt poolt annab pikema ajaperioodi valik ülevaate rahvastikuprotsesside üldisest suunast Tallinna linnastus. Selliste üldiste suundumuste teadmine võimaldab omakorda rakendada planeerimisalaseid meetmeid mitte-soovitavate arengute pehmendamiseks.

Aruanne koosneb viiest osast. Esimeses osas antakse ülevaade andmetest ja meetodidest. Teine ja kolmas osa annavad taustaülevaate Tallinna linnastu senisest rahvastikuarengust alates Teisest maailmasõjast ning elamuehitusest ja maaturust 1990. aastate teisel poolel. Igasuguse prognoosi keskseks osaks on prognoosi aluseks olevad eeldused. Nii on eeldused põhjalikumalt lahti kirjutatud neljandas peatükis, millele järgneb viies ja keskne ehk Tallinna linnastu rahvastikuprognosis aastateks 2000-2025.

Prognoos on valminud koostöös Harju Maavalitsusega. Soovin tänada Kadri Leetmaad andmete kogumisel ja ettevalmistamisel tehtud suure töö eest. Prognoosi rände-eelduste sõnastamiseks toimus seminar, millel osalesid Heino Alaniit, Aare Ets, Heli Kirikal, Kadri Leetmaa, Tenno Sivadi (Harju Maavalitsus), Tiina Nigul (Tallinna Linnavalitsus), Priidu Kalbre (Saue Vallavalitsus) ja Tavo Kikas (Rapla Maavalitsus). Täna kõiki osalejaid väga sisuka arutelu eest. Kuigi seminaril osalejad ei olnud päris üksmeelsed võimalike tulevaste rändearengute suhtes, oli seminari arutelu suur abi prognoosi rände-eelduste sõnastamisel.

I OSA

ANDMED JA METOODIKA

1.1. ANDMED

Rahvastikuprognooosi algandmed pärinevad 2000. aasta rahvaloenduselt. Lisaks on prognoosi koostamisel analüüsitud Tallinna linnastu arengut alates Teisest maailmasõjast, tuginedes varasematele rahvaloenduse andmetele ning rahvastikusündmuste pidevregistreerimisele rahvaloenduste vahelistel perioodidel.

Sünni- ja surmajuhtumid põhinevad nende sündmuste pidevstatistikal ning pärinevad Eesti Statistikaametist. Rändesaldo on varasemate perioodide kohta saadud rändesündmuste pidevregistreerimisel põhinevatest statistikakogumikest, perioodil 1989-2000 on rändesaldo arvatud aga jäägimeetodil (rahvaarvu muutus 1989-2000 miinus loomulik iive 1989-2000). Siserände andmed perioodist 1989-2000 pärinevad 2000. aasta rahvaloenduselt.

Lisaks rahvaloenduse andmetele kasutatakse elamuehituse ja maaturu analüüsimisel Maaameti tehinguregistri andmeid maatehingute kohta aastatel 1997-2000. Lisaks küsiti 2002. aasta jaanuaris ja veebruaris Harju Maavalitsuse poolt kohalikest omavalitsusüksustest andmeid suvilate arvu ning nende aastaringse kasutamise praeguse seisu ning perspektiivide kohta endistes aianduskooperatiivides. See võimaldas anda esmakordselt ka hinnanguid suvilapiirkondade elanikkonna arvu ja võimaliku muutuse kohta.

Tallinna linnastu piiritlemise aluseks on ASi Emor poolt läbi viidud küsitluse *Mõjualauuring Eesti 2000* tööalast pendelrännet hõlmavad andmed.

1.2. METOODIKA

Prognoosi baas- ehk lähteastaks on 2000. aasta, prognoosiperioodi pikkuseks on 25 aastat ning lõppaastaks seega aasta 2025. Prognoosi aluseks on vanusnihke meetod ning selle koostamisel on kasutatud tarkvarapaketti *Spectrum*. Vanusnihke meetodil rahvaarvu prognoosimiseks on vaja kõigepealt andmeid uuritava rahvastiku soolis-vanuselise koostise kohta ning prognoosimisel on kesksseteks näitajateks sündide arv ühe naise kohta, oodatav eluiga ning rändesaldo.

Tallinna linnastu piiritlemise aluseks on ASi Emor poolt läbi viidud küsitluse *Mõjualauuring Eesti 2000* tööalast pendelrännet hõlmavad andmed. *Mõjualauuring Eesti 2000* andmeid aluseks võttes on Tallinna linnastu osadeks loetud need vallad ja linnad, kust vähemalt 15% töötajatest käib Tallinnasse tööle. Nii on linnastu läänepiiriks Paldiski, lõunapiiriks Rapla ja idapiiriks Loksa linn. Kõiki linnastusse kuuluvaid valdu ja linnu nimetatakse käesolevas uurimuses Tallinna mõjualaks ehk suburbanisatsioonivööks ehk tagamaaks.

Geograafiliselt jaguneb tagamaa omakorda kaheks: lähi- ja kaugtagamaaks. Lähitagamaa hulka kuuluvad Tallinnaga piirnevad vallad (Jõelähtme, Harku, Kiili, Rae, Saku, Saue ja Viimsi) ning Maardu ja Saue linnad. Ülejäänud linnastu linnad ja vallad kuuluvad kaugtagamaa hulka. Tallinna nimetatakse ka linnastu tuumiklinnaks, linnastusse kuuluvaid teisi linnu aga satelliitlinnadeks.

Siserände all on käesolevas uurimuses käsitletud Eesti siseseid inimeste elukohavahetusi, välisrände all Eesti ja teiste riikide vahelist rännet. Sise- ja välisränne moodustavad kokku seega kogurände. Rändesaldo all mõeldakse saabujate ja lahkujate vahet, loomuliku iibe all sünni- ja surmajuhtumite vahet. Rändesaldo üldkordaja ja loomuliku iibe üldkordaja näitavad seda, kui suur on vastavalt rändesaldo ja loomulik iibe 1000 elaniku kohta. Üldkordaja võimaldab üldarvudest paremini võrrelda erinevate piirkondade rahvastikum muutust, mis on tingitud rändest ning loomulikust iibest.

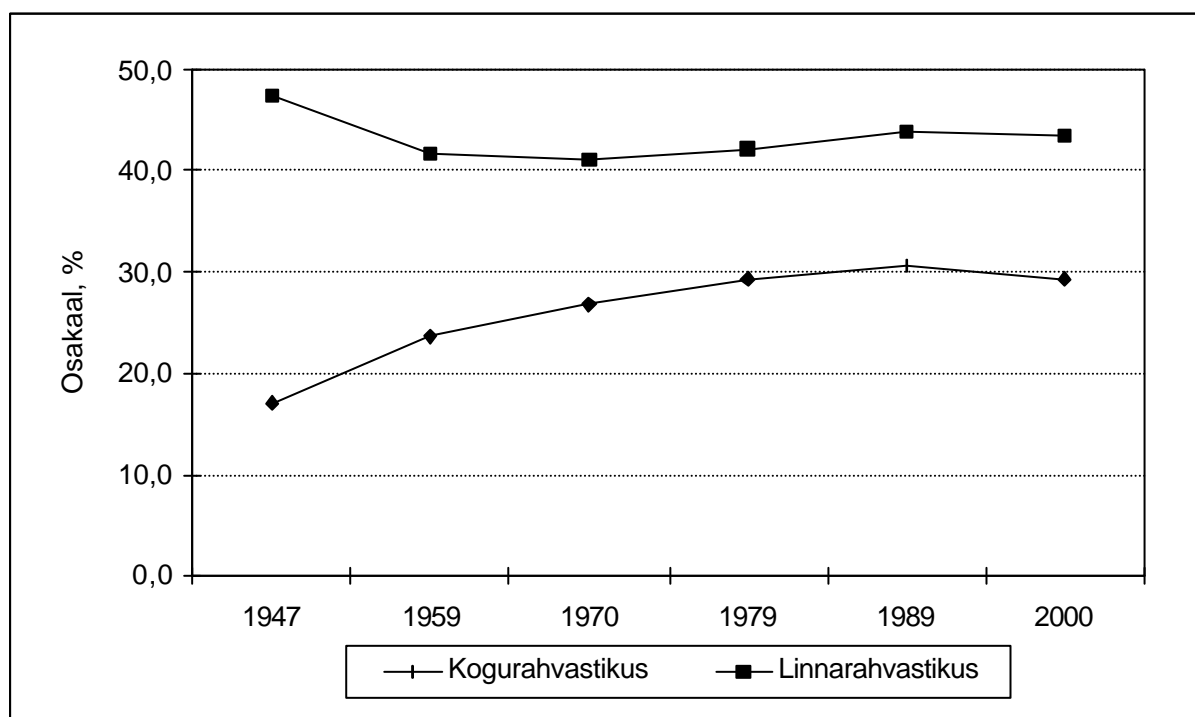
II OSA

TALLINNA LINNASTU RAHVASTIKU- ARENG 1950-2000

2.1. TALLINNA OSAKAALU MUUTUS EESTI KOGU- JA LINNARAHVASTIKUS

Kogu nõukogude perioodi vältel suurenes pidevalt Tallinna roll Eesti kogurahvastikus (joonis 1). Ka linnarahvastikus suurenes pärast Teise maailmasõja järgset Ida-Virumaa linnade ülikiiret esiletõusu Tallinna osakaal pidevalt. Nii moodustas Tallinnas elavate inimeste osakaal nõukogude aja lõpus 31% Eesti kogu- ja 44% linnarahvastikust. Umbes 45%-ne osakaal linnarahvastikus on Tallinnale läbi sajandite olnud nagu maagiliseks laeks, milleni jõudes on vastav näitaja hakanud alati vähenema (Tammaru 2001a).

Tallinna osakaal kasvas 45%-ni linnarahvastikust aastaks 1782, langes seejärel peamiselt seoses tööstuse arenguga ka teistes linnades (eelkõige Narvas). Eesti iseseisvusaaja alguseks elas Tallinnas aga jälle 45% linnarahvastikust ning Eestis räägiti ka siis riigi tallinnastumisest (Pullat 1972, 39). Eesti iseseisvusaastatel Tallinna osakaal linnarahvastikus vähenes, nüüd peamiselt seoses Nõmme kiire kasvuga. Just Eesti iseseisvusaastatel hakkas esimesi piire võtma Tallinna linnastu. Nõukogude aja lõpuks saavutas Tallinn uuesti ligemale 45%-se osakaalu linnarahvastikust.

Joonis 1. Tallinna osakaalu muutus Eesti kogu- ja linnarahvastikus, 1947-2000.

Allikas: Eesti Statistikaamet.

Taasiseseisvunud Eestis on 1990. aastatel aga Tallinna rahvaarvu osakaal kogurahvastikus märgatavalt langenud ning mõnevõrra on langenud ka Tallinna osakaal linnarahvastikus. Kokku vähenes Tallinna elanikkond kahe rahvaloenduse vahelisel perioodil (1989-2000) 15%. Seega kui majanduselus toimunud muutused on Tallinna rolli märkimisväärselt suurendanud, siis rahvastiku arengus see ei peegeldu. Selle peamiseks põhjuseks on mitteeestlaste lahkumine Eestist ning väiksemal määral ka Tallinna negatiivne loomulik iive. Negatiivset välisrände saldot ja loomulikku iivet on Tallinnas samas mõnevõrra tasakaalustanud positiivne siserände saldo (Tammaru ja Sjöberg 1999, Sjöberg ja Tammaru 2000). Ida-Virumaa linnadel ei ole sellist tasakaalustavat tegurit olnud, nende rahvaarvu kahanemine on seetõttu olnud veelgi suurem, ning seetõttu ei ole Tallinna osakaal linnarahvastikus erinevalt kogurahvastikust oluliselt langenud.

2.2. TALLINNA LINNASTU PIIR

Linnastute piiri määratlemise aluseks on tavapäraselt tööalane pendelränne. Linnastu osadeks loetaks neid tagamaa linnu ja valdasid, kust tuumiklinna käib tööle vähemalt 15% töötajatest (Carter, 1995, 51). Võttes aluseks selle kriteeriumi ja võrreldes pendelränne voogusid nõukogude aja lõpus (Marksoo 1983) ja 2000. aastal (Tammaru 2001c), võib tõdeda, et tööalase pendelränne areaal ehk Tallinna mõjuala ehk suburbanisatsioonivöö ehk tagamaa on oluliselt laienenud. Pendelränne on aluseks linnastu piiritlemisele, mistõttu võib öelda, et Tallinna linnastu piirid on samuti laienenud. Kasutades 15% kriteeriumi võib öelda, et võrreldes nõukogude ajaga on linnastu sisuline piir laienenud Paldiski, Rapla ja Loksani. Paldiskit (Marksoo 1983) ja Raplat (Kaup 1986; Kümmel 1987) peeti küll erinevate autorite poolt Tallinna linnastu osaks juba nõukogude ajal, kuid pendelränne vood olid siis võrreldes tänasega tagasihoidlikud ning ei ulatanud käesolevas uurimistöös kasutatavale 15% kriteeriumile ligilähedalegi.

Seega on Tallinna linnastu sisulised piirid laienenud nii lääne, lõuna kui ida suunas. Tallinna tagamaa on geograafiliselt juba päris ulatuslik: idapiir (Loksa ja Aegviidu) jääb Tallinnast 70 kilomeetri, lõunapiir (Rapla) ja läänepiir (Paldiski) 50 kilomeetri kaugusele. Seega ulatub Tallinna mõjuala ka Raplamaa põhjaosani, hõlmates Juuru, Rapla ja Kohila vallad ning Kohila ja Rapla linnad. Samuti on Tallinna tagamaa kiiresti laienemas Järvamaa põhjaosa suunas.

Lisaks Tallinna mõjuala laienemisele 1990. aastatel on suurenenud ka pendelränne intensiivsus. Ootuspäraselt töötab Tallinnas kõige enam linna lähivaldadest ja -linnades elavatest inimestest (Tammaru, 2001c). Suhtarvudes vaadatuna käib üle 50% töötajatest Tallinna tööle Saue, Saku, Viimsi, Rae ja Kiili valdadest. Tallinna lähivaldades, lisaks eelmainitutele kuuluvad siia ka Tallinnaga külgnevad Harku ja Jõelähtme vallad, elavad kokku ligemale pooled linnastu pendelrändajatest ning pooled nende valdade töötajatest on pendelrändajad. Seda piirkonda võib seega ka pendelränne põhjal nimetada linnastu lähitagamaaks. Kaugematest Harjumaa omavalitsuse üksustest – Loksa ja Paldiski linnadest, Nissi ja Vasalemma valdadest – ning Raplamaale jäävatest linnadest ja valdadest käib Tallinna tööle kokku viiendik sealsetest töötajatest.

2.3. RAHVASTIKU ÜMBERPAIKNEMINE TALLINNA LINNASTUS

Tallinna linnastu osakaal tervikuna ei ole Eesti kogurahvastikus võrreldes nõukogude aja lõpuga muutunud ning Tallinnas ja tema tagamaal elab endiselt 39% Eesti elanikest. Tallinna linnastu linnade ja maarahvastiku areng on olnud sarnane maa- ja linnarahvastikule tervikuna. Linnarahvastiku – nii Tallinna kui satelliitlinnade – puhul tähendab see nõukogude ajal alguse saanud rahvastiku juurdekasvutempode kahanemise trendi süvenemist, mille tulemusena asendus rahvaarvu kasv esmakordselt kahanemisega. Maarahvastiku juurdekasvu tempo on aga aeglustunud võrreldes 1980. aastatega, kuid ei ole siiski muutunud negatiivseks.

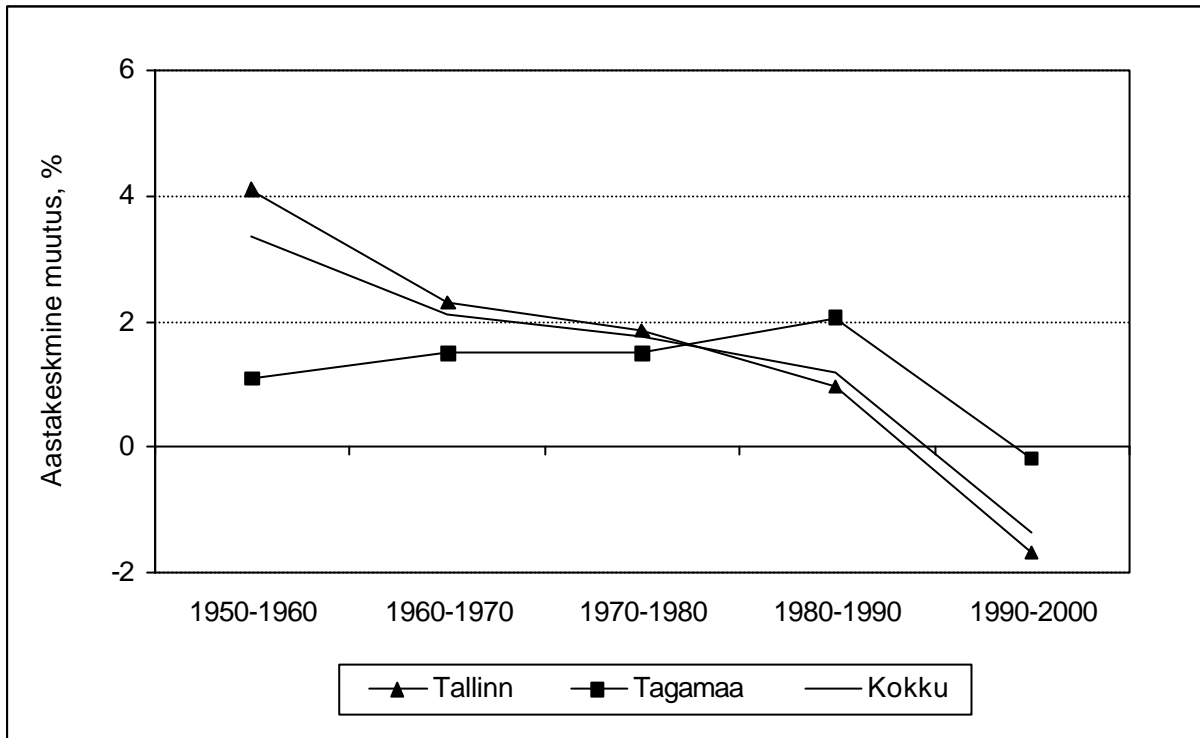
1980. aastate maaelanike arvu hüppeline suurenemine tõi endaga kaasa tagamaa kiirema kasvu võrreldes Tallinnaga (joonised 2-3). Tallinna lähitagamaa rahvaarvu kasv toimus 1980. aastatel pealinna arvel (Marksoo 1984, 51). Samas ei sarnanenud paljud tolleaegsed protsessid lääneriikides toimunud linnastute sisestele rahvastikuarengutele ehk suburbaniseerumisele. Lääneriikides toimus see protsess, inimeste lahkumine suurtest linnadest nende tagamaale, keskkondlikel kaalutlustel ning inimesed kolisid suurtest kortermajadest ühepereelamutesse. Töökohad jäid, vähemalt esialgu, suurlinnadesse, mis tõi endaga kaasa kiire pendelrände kasvu. Kolimine ühepereelamutesse tõi kaasa maa ja linna vahelise piiri hägustumise.

Eestis domineerisid Tallinnast maale kolimisel aga materiaalsed, mitte keskkondlikud kaalutlused (sissetulekute kasv maal pluss võimalus saada eluase; vt. Must ja Lõo 1985). Tallinna ümbruses paiknesid kõige jõukamad põllumajandid (Kliimask, 1997), mistõttu vahetati koos elukohaga ka töökohta. Elu- ja töökohta paralleelse vahetamise tulemusena ei toimunud Eestis nii märgatavat pendelrände kasvu kui lääneriikides. Kuigi mõnevõrra suurenes eramajade arv, koondusid inimesed peamiselt majandite keskasulate kortermajadesse. Nii jäi maa ja linna vaheline piir endiselt selgeks. Seda piiri rõhutasid eriti selgelt Tallinna ümber laiunud põllumaad.

Seega suurenes küll Tallinna tagamaal rahvaarv nõukogude aja lõpus, 1980. aastatel, kiiremini kui pealinnas, kuid tegemist ei olnud lääneriikidele tüüpiliste linnastusiseste rahvastikum muutuste ehk suburbaniseerumisega. See protsess on aga alguse saanud 1990. aastatel, sest enamik lääneriikides toimunud suburbaniseerumisele iseloomulikest tunnustest on nüüd esindatud. Eelkõige tähendab see keskkondlike kaalutluste olulist suurenemist võrreldes nõukogude ajaga ning suurenenud pendelrännet, sest valdav osa töökohtadest (eriti pärast võimsate põllumajandite lagunemist) paiknevad Tallinnas.

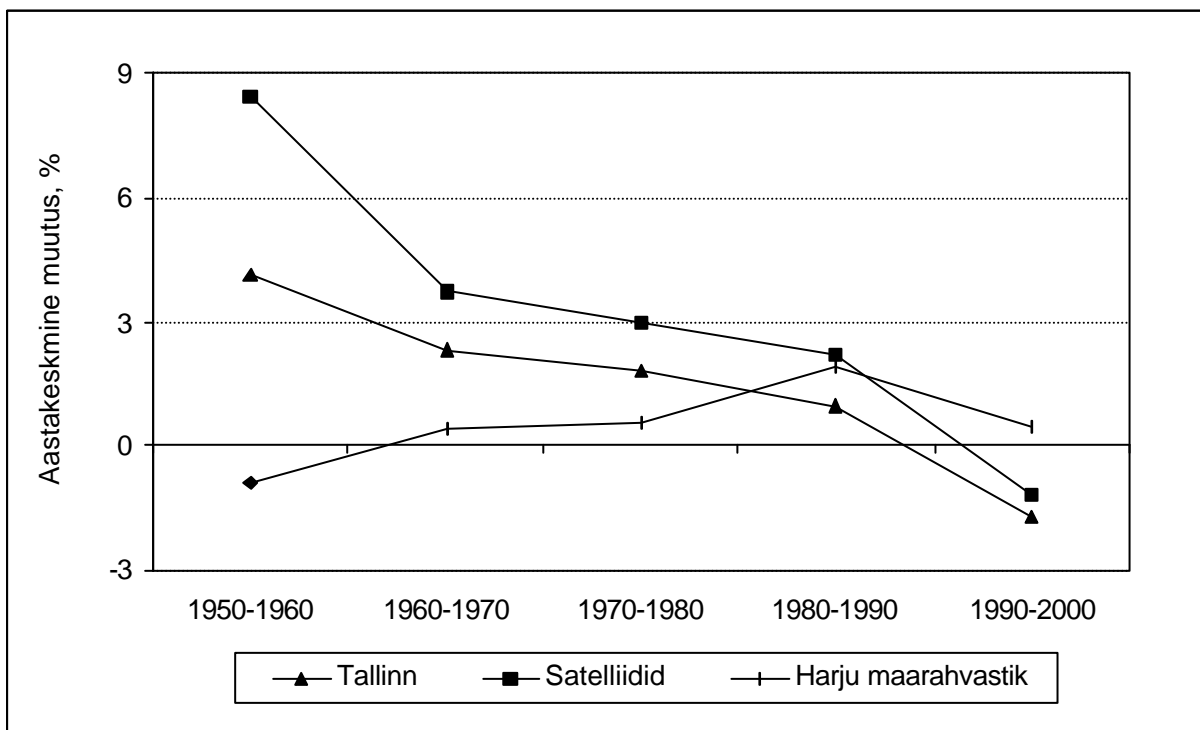
Eelneva valguses on ootuspärane, et kõige atraktiivsemaks elukohaks kujunesid 1990. aastatel Tallinnale kõige lähemal paiknevad vallad ning nende rahvaarvu kasv oli eelmisel kümnendil kõige kiirem (joonis 4). Mida kaugemale aga Tallinnast, seda väiksemaks jäid ka rahvaarvu juurdekasvu tempod ning kaugvaldade elanikkond koguni kahanes. Kokkuvõttes tähendab see, et tagamaa rahvaarv tervikuna püsis 1990. aastatel stabiilne, kuid toimus eristumine lähemate ja kaugemate valdade vahel. Võib arvata, et suburbaniseerumine haarab

ajaga üha enam ka linnastu kaugemaid piirkondi nii nagu see on varem toimunud lääneriikides.

Joonis 2. Tallinna linnastu ja selle osade rahvaarvu aastakeskmine muutus, 1950-2000.

Allikas: Eesti Statistikaamet.

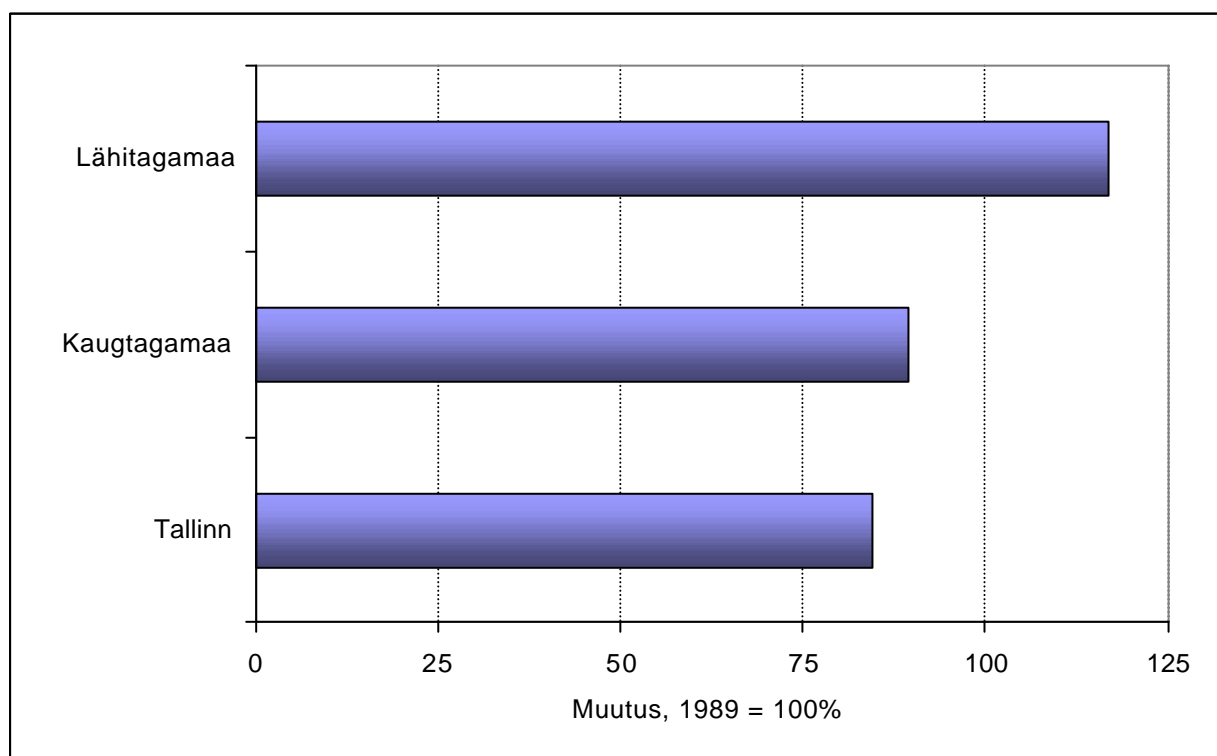
Joonis 3. Tallinna, satelliitlinnade ja Harjumaa maakond rahvaarvu aastakeskmine muutus, 1950-2000.

Allikas: Eesti Statistikaamet.

Nii nagu Eesti rahvastiku puhul tervikuna, sõltus ka Tallinna linnastu areng nõukogude aastatel enam rändest kui loomulikust iibest. 1990. aastate rahvaarvu muutuse erinevused Tallinna ja tema tagamaa vahel olid aga tingitud nii rändest kui loomulikust iibest (joonised 5-6). 1980. aastatel suurenenud sisserrändest (saabujad olid noored inimesed) alguse saanud rahvastiku noorenemine tõi 1990. aastatel tagamaal kaasa kõrgema sündimuse ja madalama suremuse võrreldes Tallinnaga ning loomulik iive oli sarnaselt rändesaldole nullilähedane.

Seega hoidsid tagamaa kui terviku rahvaarvu muutumatuna nii loomulik iive kui ränne. Ränne oli seotud aga linnastu sisese rahvastiku ümberpaiknemisega, sest pooled tagamaale saabunutest pärinesid Tallinnast (Tallinna saabunute küsitlusuuring 1998). Tallinnasse saabunutest moodustasid tagamaalt saabunud aga vaid kümnendiku ning nii oli Tallinna ja ülejäänud linnastu vaheline ränne pealinna seisukohast negatiivne.

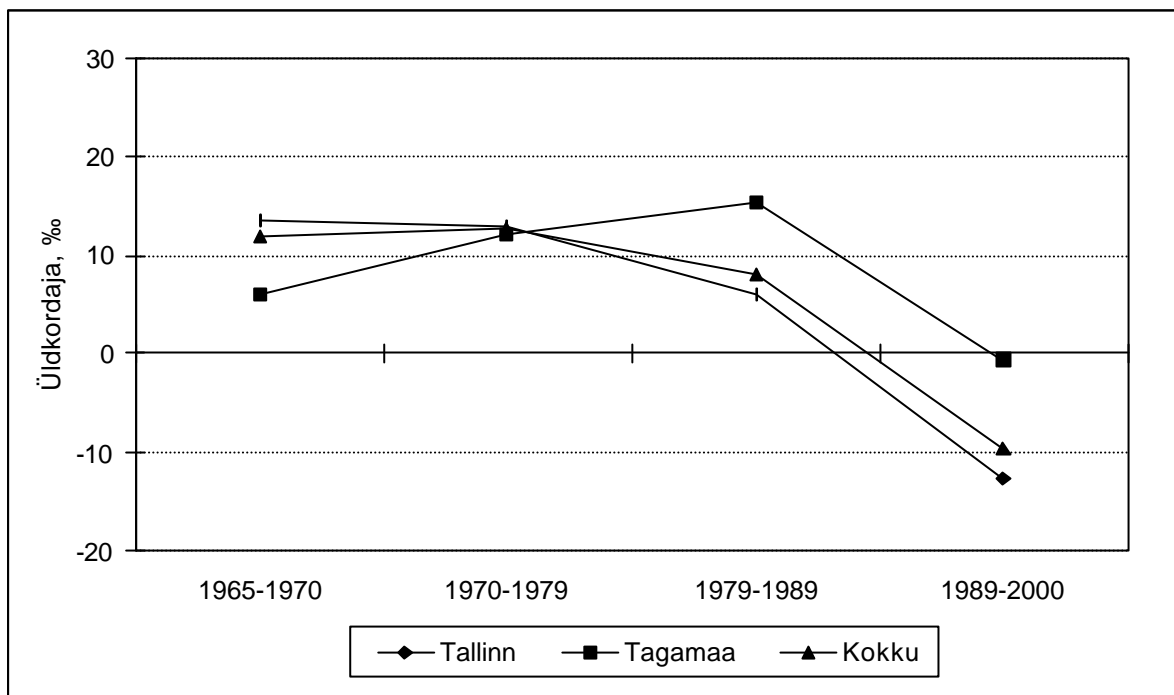
Koos linnastu sisese rahvastiku ümberpaiknemisega on muutunud ka linnastu erinevates osades elavate inimeste osakaalud. 1950. aastal elas Tallinnas 94% linnastu elanikest. Seejärel hakkas näitaja kiiresti kahanema ning nõukogude aja lõpus moodustas tallinlaste osakaal 78% linnastu rahvaarvust. 1990. aastatel jätkunud Tallinna rahvaarvu vähenemine ning tagamaa rahvastiku stabiilsus vähendasid Tallinna osakaalu 75%-ni linnastu rahvastikust. Tagamaa rahvaarvu osakaal kasvas peamiselt Tallinna lähivaldade ja Maardu linna arvel.

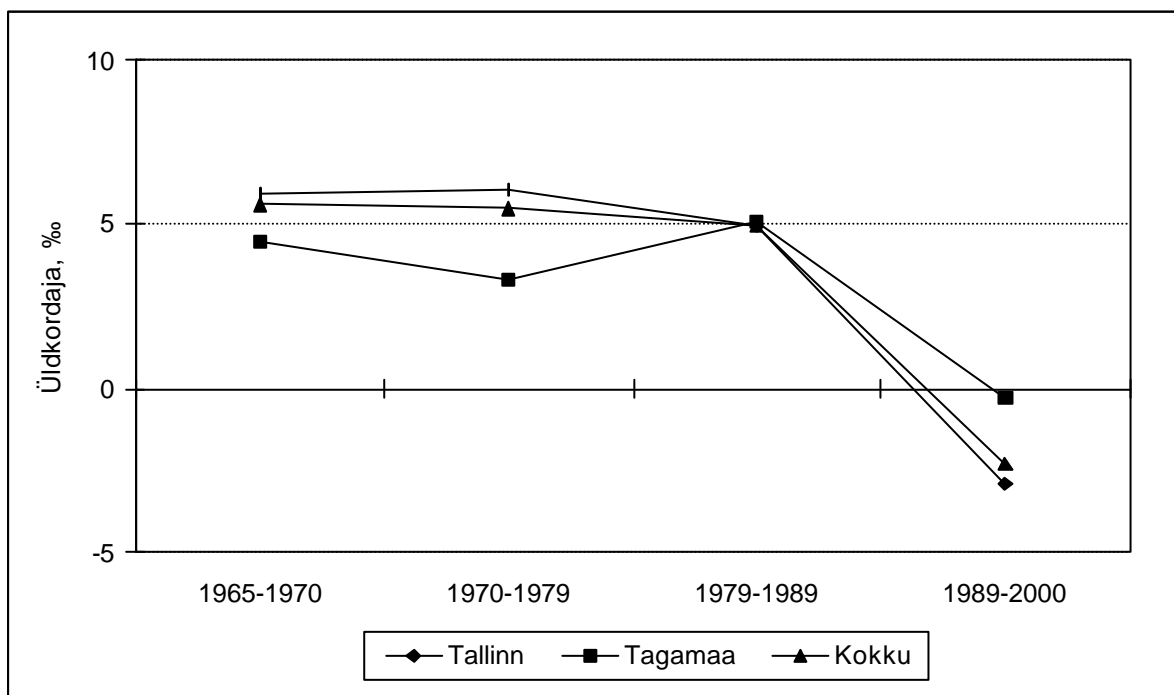
Märkus: lähitagamaa moodustavad Tallinnaga külgnevad vallad (Harku, Jõelähtme, Kiili, Rae, Saku, Saue, Viimsi) ning Maardu ja Saue linnad. Ülejäänud linnastu vallad ja linnad moodustavad kaugtagamaa.

Joonis 4. Rahvaarvu muutus Tallinnas, lähi- ja kaugtagamaal 1989-2000, 1989 = 100%.

Allikas: Eesti Statistikaamet.

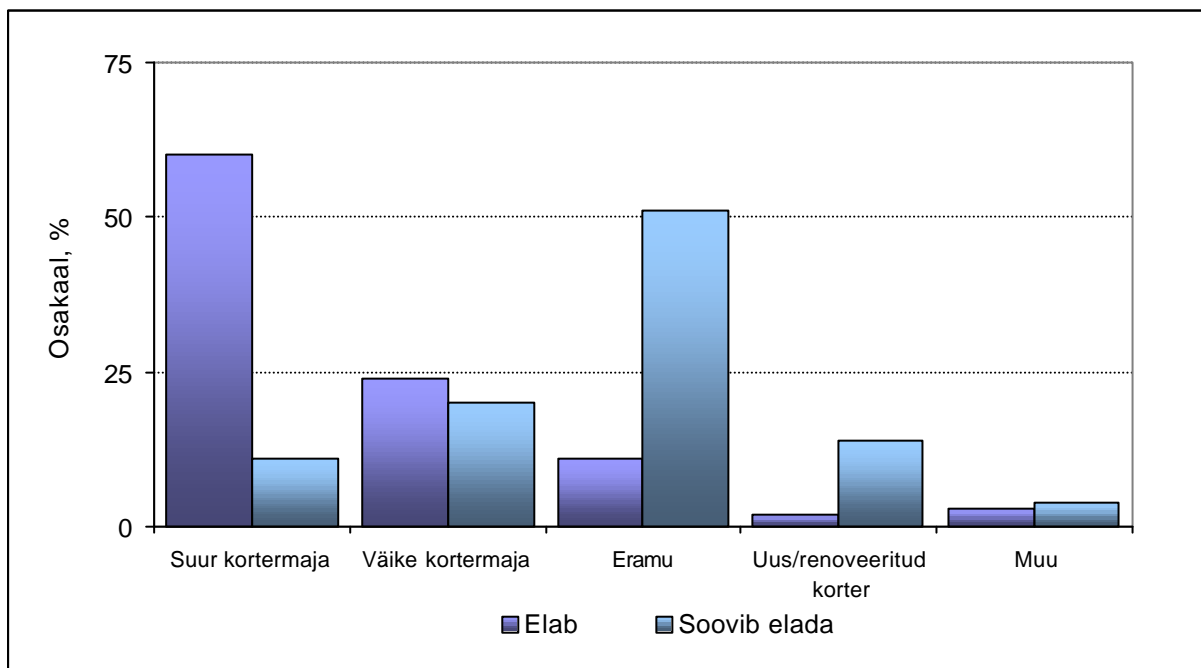

Joonis 5. Rändesaldo Tallinna linnastus, 1965-2000.
 Allikas: Eesti Statistikaamet.

Joonis 6. Loomulik iive Tallinna linnastus, 1965-2000.
 Allikas: Eesti Statistikaamet.

Vaatamata tagamaa rahvaarvu osakaalu kasvule ja Tallinna osakaalu langusele on Tallinna rahvaarvu osakaal linnastu kogurahvaarvus siiski oluliselt kõrgem kui enamikus arenenud riikide linnastutes. Näiteks Põhjamaades elab pealinnaregioonide tuumiklinnades umbes pool linnastute rahvastikust, Helsingis isegi vähem (Kliimask 1995). Seega võib arvata, et tagamaa rahvaarvu osakaal suureneb ka tulevikus seoses suburbaniseerumise hoogustumisega Tallinna linnastus. Parimaks kinnituseks sellele on tallinlaste elukohasoovid: valdav osa tallinlastest soovib elada oma majas (joonis 7). Selliste unistuste täideminek saab toetuda nii varasemate satelliit-asulate kasvule, suvilate ümberehitamisele kui uuselamuehituse hoogustumisele. Võib arvata, et lisaks lähitagamaale suundub edasine rahvaarvu kasv Tallinnaga paremini ühendatud ja looduskaunitesse (rannikualad, Lahemaa rahvuspark) piirkondadesse, samuti piirkondadesse, mis on paremini varustatud teenindussfääriga.

Joonis 7. Tallinlaste eluaseme-eelistused (%).

Allikas: Loogma, 1997.

1990. aastatel jätkunud ning tulevikus tõenäoliselt veelgi hoogustuv tagamaa rahvaarvu kasv näitab ühelt poolt inimeste võimalust ellu viia oma elukohaeelistusi ning kolida Tallinna magalate suurpaneelilamutest meeldivamasse linnalähedasse keskkonda nii nagu see lääneriikides on toimunud kogu Teise maailmasõja järgsel perioodil. Samas tuleb meil aga sellega seoses arvestada ka uute tekkivate probleemidega, millega lääneriigid on juba aastakümneid silmitsi seisnud. Neist olulisemana võib märkida (vt. ka Tammaru 2000):

- probleemid seoses administratiivse juhtimisega. Siin on põhiprobleemiks konflikt omavalitsuste vahel, kes n.-ö. jagavad inimesi seoses töö- ja elukohtade paiknemisega erinevates administratiivüksustes.
- probleemid, mis seonduvad inimeste hajusa paiknemisega, eelkõige seoses kulude kasvuga. Kulud on küll väiksemad kui päris maapiirkondades, kuid suuremad kui linnades. Eriti kulukas on uute infrastruktuuride rajamine ja installeerimine, nt. teed, veetrassid, kanalisatsioon, elekter jne. Kes need kulud peab kandma, on sageli kujunenud vaidluste allikaks.
- puhkealade probleem. Hajus asustus neelab enda alla üha enam varem puhkeotstarbeks kasutatud maad. Tagamaa rahvastiku kasv suleb suuri piirkondi, mis on üldjuhul ka kõige

atraktiivsemad. Nii tekivad probleemid avalike ja erahuvide vahel ning need teravnevad tagamaal tulevikus kindlasti kiiresti.

- erinevate sotsiaalsete rühmade segunemisega kaasnevad probleemid. Näiteks uute ja vanade elanike soovid ja võimalused elukeskkonda muuta võivad olla väga erinevad ning seetõttu konfliktide allikaks.

Kõik need juba ka tagamaal üles kerkinud ja veel kerkida võivad probleemid viitavad sellele, et Tallinna linnastu sisesele rahvastiku ümberpaiknemise ehk eeslinnastumisega seotud arengutele tuleb senisest süstemaatilisemalt läheneda. Eelkõige tähendab see planeerimistegevuse koordineerimist nii omavalitsuse üksuste vahel kui nende ja riigi vahel. Keskseteks lahendust vajavateks probleemideks on seejuures koolid ja mitmete muude (avalike) teenuste pakkumine, transport, infrastruktuuride rajamine ning puhkealade planeerimine. Järgnev Tallinna linnastu rahvastikuproгноos aastateks 2000-2025 on seetõttu oluliseks taustinformatsiooniks nende planeerimisülesannetega tegelemisel.

III OSA ELAMUEHITUS JA MAATURG TALLINNA LINNASTUS 1997-2000

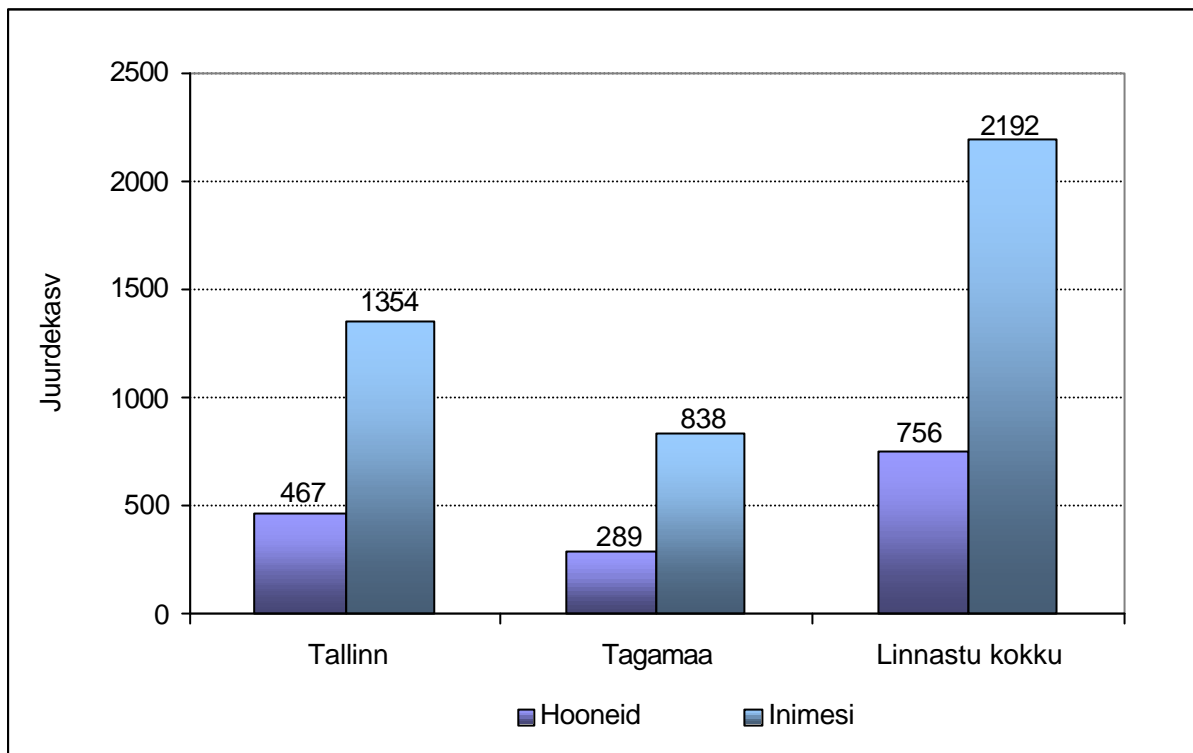
3.1. ELAMUEHITUS

Eramuehitus hoogustus Tallinna linnastus juba 1980. aastatel, kuid peamine oli kortermajade ja samuti suvilate ehitus. 1990. aastatel said alguse mitmed olulised muutused. Esiteks lakkas võrreldes nõukogude aja lõpuga sisuliselt suurte kortermajade ja suvilate ehitus, mistõttu suurenes eramuehituse suhteline tähtsus. Teiseks oluliseks erinevuseks oli eramuehituse geograafia muutus. Põllumajanduse tähtsuse kasvu tõttu kasvava toiduainete defitsiidi tingimustes laiusid nõukogude aja lõpus Tallinna lähiümbruses suurte ja jõukate majandite põllumaad. Elamuehitus koondus peamiselt aga olemasolevatesse põllumajanduskeskustesse (Loo, Saku, Tabasalu jne.). 1990. aastatel kasvas jõudsalt just hajaasustus ning Tallinna ümbruse põllumaad muutusid atraktiivseteks elamuehituse piirkondadeks. Kolmandaks oluliseks uueks arenguks on suvilate ümberehitamine aastaringseks elamiseks.

Uuselamuehitus koondus seega 1990. aastatel Tallinna ja lähitagamaa valdadesse (Maa-amet, 2001). Vaatamata sellele, et uuselamuehitus haarab geograafiliselt suuri piirkondi nii Tallinnas kui tagamaal, ei olnud 1990. aastate kokkuvõttes elamuehituse mahud siiski väga suured. (Andmed uuselamuehituse kohta on olemas alates 1990. aastate teisest poolest, kuid sellesse perioodi jääb ka uuselamuehituse kiire leviku algus; OÜ Kinnisvaraekspert, 2001). Kokku anti Tallinna linnastus aastatel 1996-2000 kasutusluba 756 uuselamule ning juhul kui uuselamutesse kolinud leibkondade keskmine suurus oli Eesti keskmisest (2,7) mõnevõrra kõrgem (2,9)¹, tähendab see ikkagi, et vaid mõnevõrra üle 2000 inimese kolis elama uude majja (joonis 8). 2000 inimest moodustab vaid 0,5% linnastu elanikest. Valdav osa ehk kaks kolmandikku uuselamutest valmis seejuures Tallinnas (joonis 9).

Arvestades seda, et valdav osa Tallinna magalate elanikest unistab oma majast (joonis 7) võib öelda, et uuselamuehitusega seotud eeslinnastumine on veel väga algusjärgus ning seotud kõige jõukama osaga elanikkonnast. Keskklassini ei ole protsess veel jõudnud, mida tõestab ka asjaolu, et 1990. aastate teisel poolel olulist uuselamuehituse kasvutendentsi veel ei olnud (joonis 8). Inimeste eelistuste, maaga seotud arendustegevuse hoogustumise, keskklassi jõukuse kasvu, soodsate laenuitingimuste jätkumise ning magalarajoonide kõrge hinnataseme põhjal võib, vähemalt pikemas perspektiivis, prognoosida protsessi olulist hoogustumist.

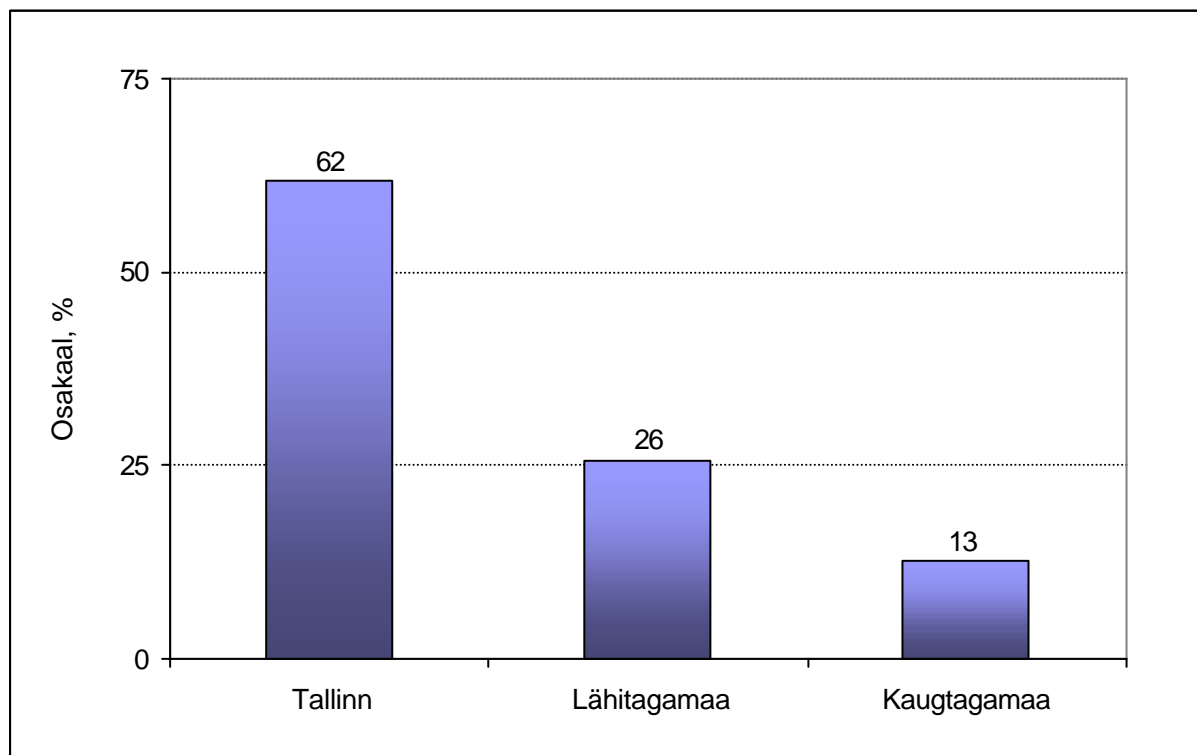
¹ Uuselamutesse kolivad leibkonnad on keskmisest tõenäoliselt suuremad, sest Eestis tervikuna on palju 1-2 liikmelisi leibkondi (nt. vanemad leibkonnad), uuselamutesse kolijate seas on aga palju lastega peresid.

Märkus: Elanike arv on arvatud eeldusel, et igasse uuselamusse kolivad leibkonna keskmine suurus on 2,9 inimest.

Joonis 8. Uuselamute ja neisse elama kolinud inimeste arvu muutus, 1996-2000.

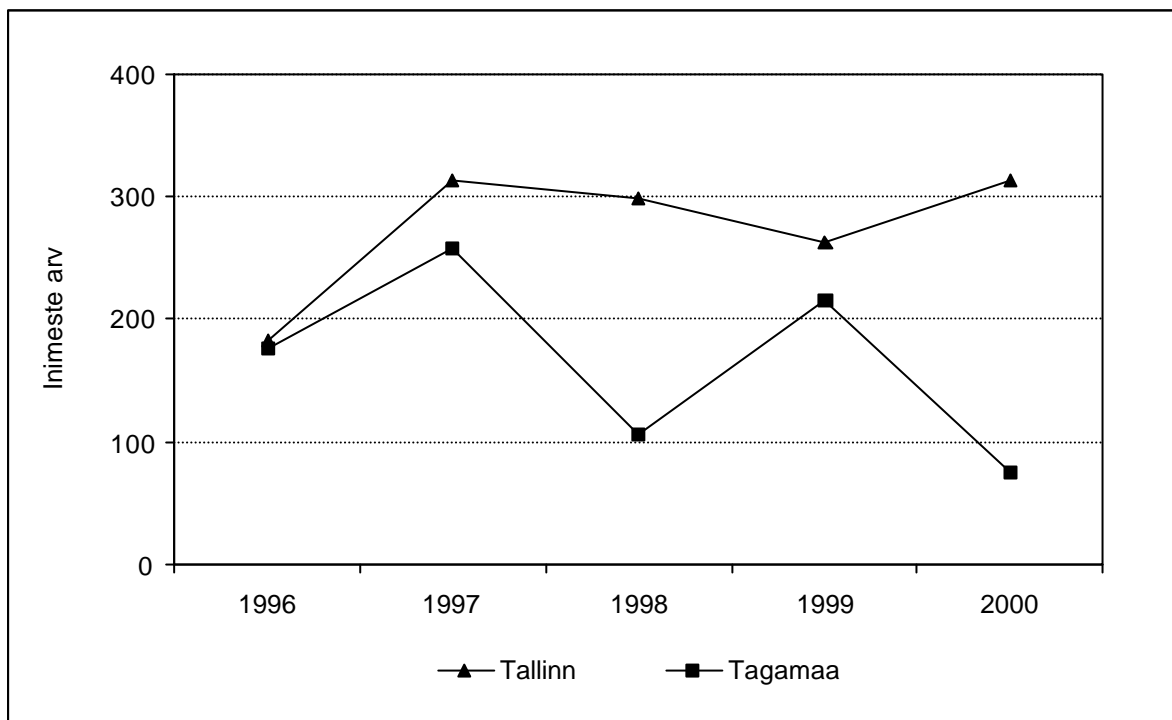
Allikas: OÜ Kinnisvaraekspert.

Märkus: elanike arv on arvatud eeldusel, et keskmine leibkonna suurus on 2,9 inimest.

Joonis 9. Uuselamutesse kolinud inimeste jaotus Tallinnas, lähi- ja kaugtagamaal (%), 1996-2000.

Allikas: OÜ Kinnisvaraekspert.

Märkus: elanike arv on arvatud eeldusel, et keskmine leibkonna suurus on 2,9 inimest.

Joonis 10. Uuselamutesse elama asunud inimeste arvu muutus, 1996-2000.

Allikas: OÜ Kinnisvaraekspert.

Juhul kui uuselamuehituse mahud püsiksid aastatel 2000-2025 samal tasemel kui aastatel 1997-2000, suureneks neis elavate inimeste arv 11 000-ni. Siiski võib arvata, et uuselamuehitus hoogustub (OÜ Kinnisvaraekspert, 2001), eriti Tallinna tagamaal. Sellist arvamust toetavad kaks argumenti: varasem kogemus ja maatehingud. Eestlaste soovi elada oma majas näitab see, et aastatel 1918-1940 suurenes Nõmme elanikkond peamiselt Tallinna arvelt tervelt 21 000 inimese võrra (Tammaru, 2001) ning eeslinnastumine toimus ka Pirit ja Merivälja arvel, mille kohta täpsed andmed puuduvad. Tallinna elanikkonna suurus oli siis aga vaid 150 000 inimest, mis tähendab, et uuselamuehitus haaras tervelt viiendikku Tallinna elanikkonnast.

Sellist hoogsat eeslinnastumist oli sõjast räsitud Eestis raske prognoosida, mistõttu taasiseseisvunud Eesti stardipositsioon on märksa parem. Praegu elab Tallinnas 400 000 inimest, mistõttu oleks samasuguse eeslinnastumise mahu (21 000 inimest ehk Nõmme elanike arv Eesti iseseisvusaja lõpus) prognoos pigem konservatiivne kui optimistlik. Seetõttu on loomulik, et isegi uuselamuehituse kasvu pessimistlik prognoos kümne aasta perspektiivis on elamuehitusmahtude kahekordistumine ning optimistlik neljakordistumine (OÜ Kinnisvaraekspert, 2001). Elamuehituse kahekordistumine võrreldes 1996-2000 aasta keskmisega tähendaks seda, et oma majja koliks prognoosiperioodil (2000-2025) 22 000 inimest, neljakordistumine aga seda, et oma majja koliks samal perioodil 44 000 inimest.

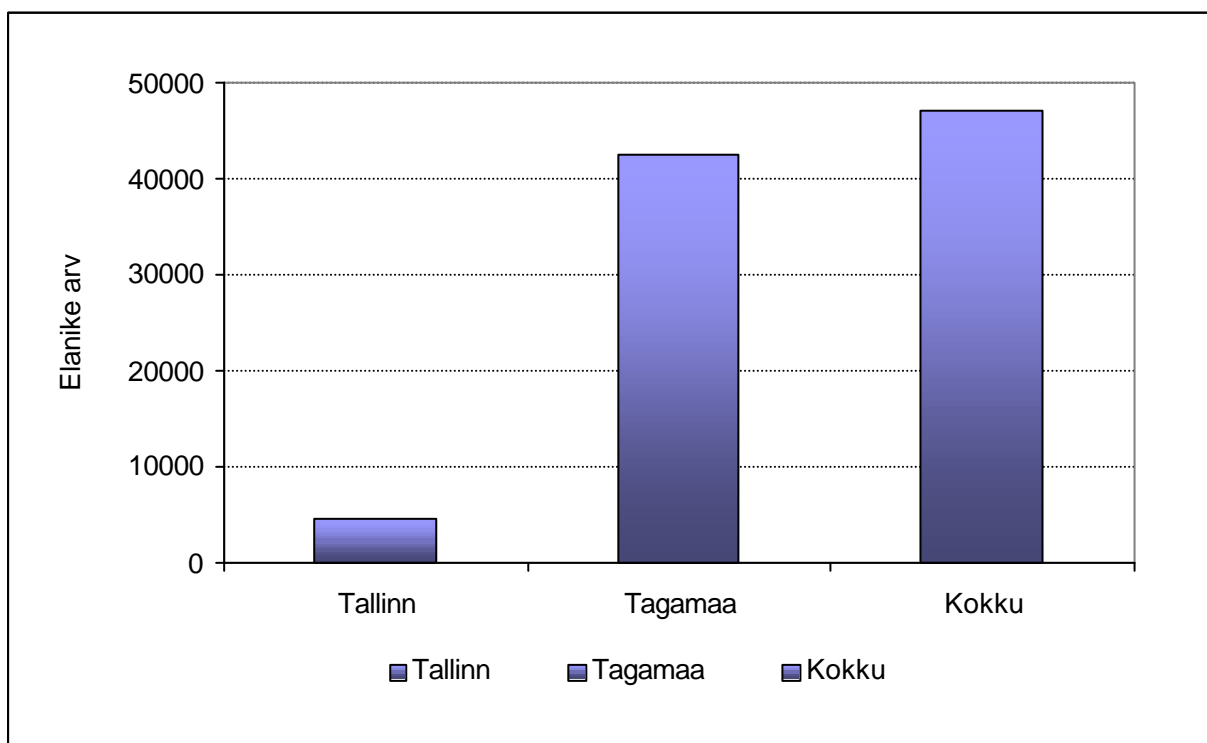
Võrreldes Eestis iseseisvusaastatega on tänane olukord taasiseseisvunud Eestis siiski erinev ning uuselamuehituse arengut pidurdavad kaks alternatiivi. Esiteks on võimalik vanade, nii Eesti iseseisvusajal kui nõukogude aastatel ehitatud, majade renoveerimine ja teiseks nõukogude ajal ehitatud suvilate ümberehitamine aastaringseks elamiseks. Mõlemad need alternatiivid võimaldavad teostada inimestel unistust asuda elama oma majja. Vanade majade renoveerimine võib samas minna isegi kulukamaks kui uute ehitamine, sest piirkonnad, kus nad asuvad on mainekad ja seetõttu väga kallid. Suvilate ümberehitus võimaldab soetada oma kodu aga odavamalt kui uut elamut ehitades, mistõttu on oluline anda hinnang ka nende

ümberehitusega kaasnedav võivale potentsiaalsele elanike juurdekasvule. Kuigi suvilate ümberehituse kohta puudub täpne ülevaade, on samas siiski teada kruntide üldarvud ning kohaliku omavalitsuse üksuste hinnangud praegu aastaringsest kasutatavate ning potentsiaalse suvilate ümberehituse mahu kohta.

Kokku on Tallinna linnastus 28 000 suvilakrunti, millest enamik paikneb tagamaal (26 000 krunti). Praegu elatakse aastaringsest enam kui 4000 krundil ning kohaliku omavalitsuse üksuste prognooside kohaselt ehitatakse Tallinnas aastaringseks elamiseks ümber enamikul neist kruntidest paiknevad suvemajad (99%) ning tagamaal kokku samuti enam kui pooled (56%). Juhul kui ümberehitatavatesse suvilatesse elama asuvate leibkondade keskmine suurus on 2,9 inimest, tähendab see nende prognooside realiseerumisel, et kokku asub ümberehitatud suvilatesse elama lisaks praegusele 12 000 inimesele veel 35 000 inimest. See on samas suurusjärgus kui uuselamuehituse arvel toimuv elanike arvu potentsiaalne kasv.

Kokku saab ümberehitatud suvilates oma kodu olema (koos praegustega) ligemale 50 000 inimesel, mis on peaaegu 10% linnastu elanikest. Kõige suurem potentsiaalne kasv on seotud suuremate ja Tallinnale lähemal paiknevate suvilapiirkondadega (joonis 12). Seejuures eristuvad teistest juurdekasvu potentsiaalilt selgelt kolm Tallinna lähipiirkonda – Maardu linn ning Harku ja Saku vald –, kus suvilate ümberehitusega võib kaasnedav enam kui 5000 inimese lisandumine ning mis tähendab sisuliselt nende valdade elanikkonna kahekordistumist.

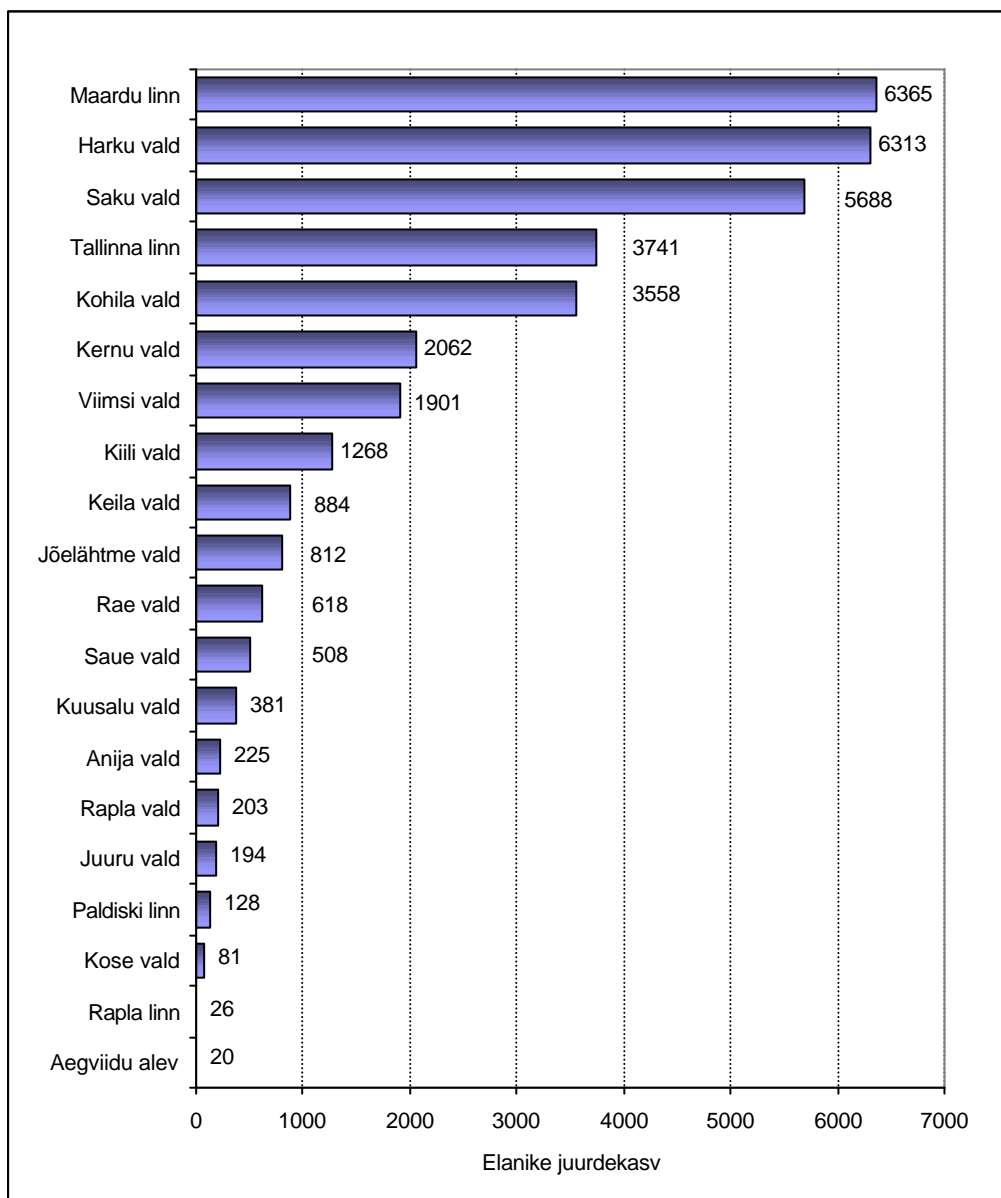
Ka Viimsi vallas elab tulevikus enam kui 5000 inimest ümberehitatud suvilates, kuid Viimsi potentsiaalne juurdekasv on tulevikus väiksem seetõttu, et seal ehitati juba 1990. aastatel paljud suvilad ümber aastaringseks elamiseks. Üksikutest suvilapiirkondadest on suurim potentsiaalne juurdekasv Tallinna administratiivpiiridesse jääval Mähel, kus tulevikus elab ümberehitatud suvilates kuni 3500 inimest.

Märkus: eeldustel, et (1) Tallinnas ehitatakse aastaringseks elamiseks ümber 99% ja tagamaal 56% suvilatest ning (2) keskmine leibkonna suurus on 2,9 inimest.

Joonis 11. Elanike arv (sh praegused) suvilapiirkondades ümberehituse prognooside täitudes.

Allikad: kohaliku omavalitsuse üksused.

Märkus: eeldustel, et (1) Tallinnas ehitatakse aastaringseks elamiseks ümber 99% ja tagamaal 56% suvilatest ning (2) keskmine leibkonna suurus on 2,9 inimest.

Märkus: Teistes kohalike omavalitsuse üksustes suvilaalasid ei ole.

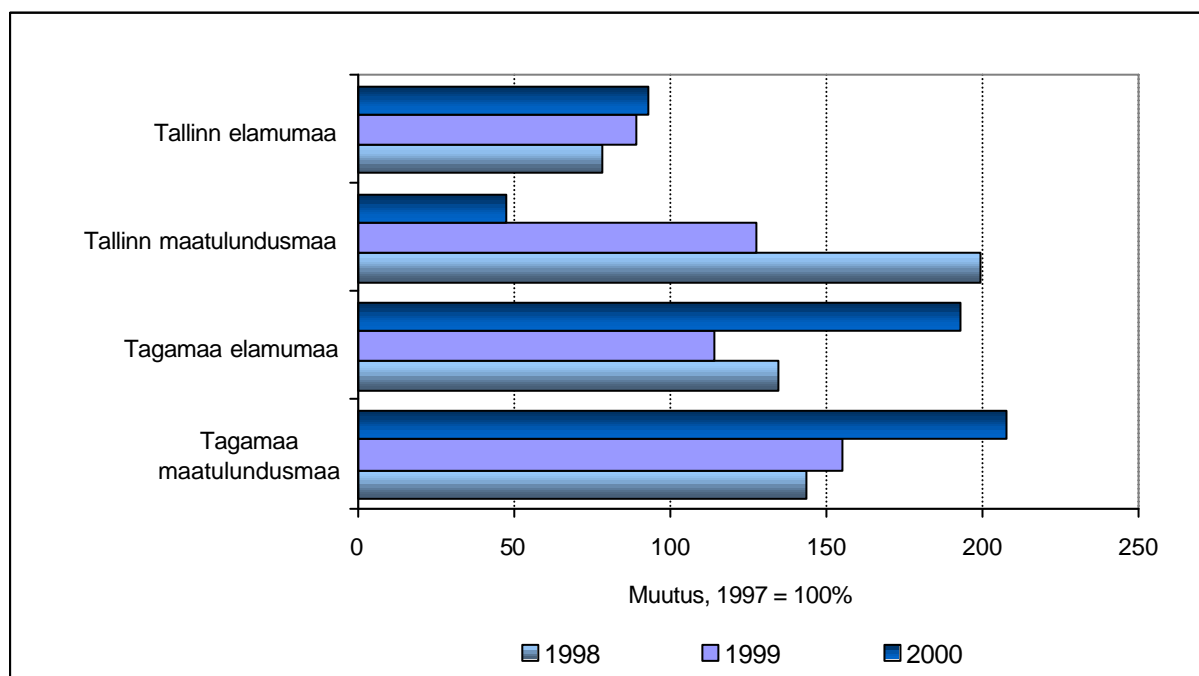
Joonis 12. Potentsiaalne elanike juurdekasv suvilate ümberehituse teel.

Allikas: kohaliku omavalitsuse üksused.

3.2. MAATURG

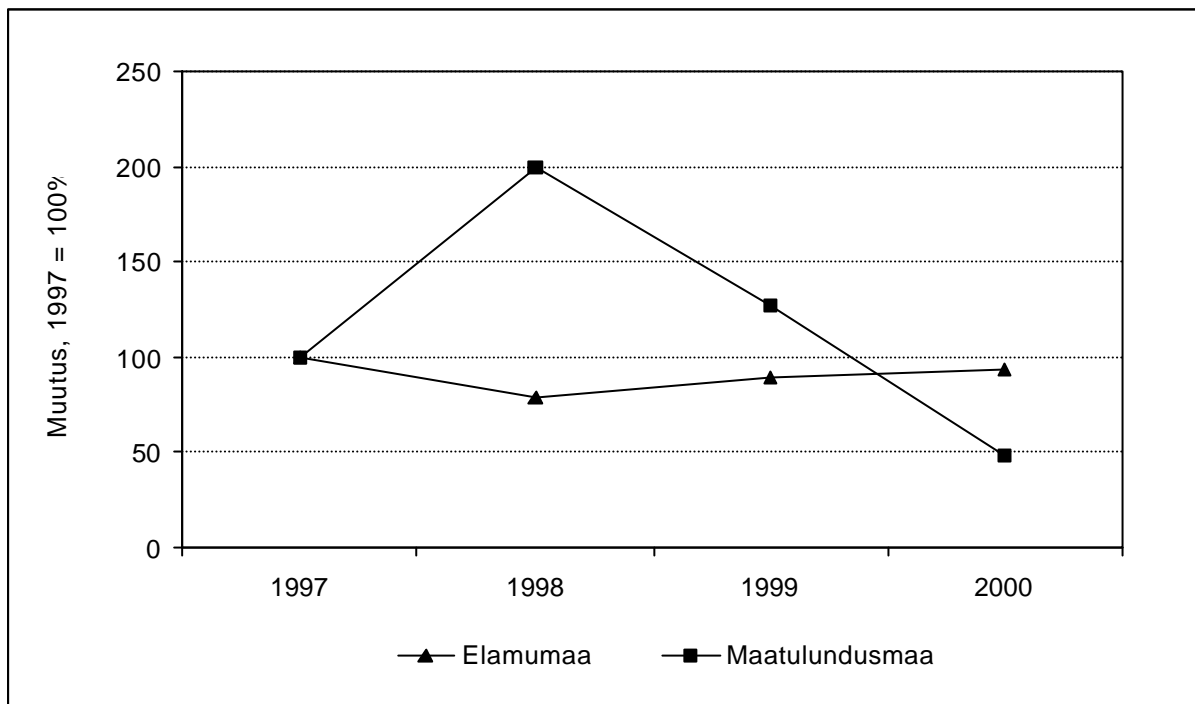
Andmed suvilate ümberehitusest ja senisest uuselamuehitusest on oluliseks lähtealuseks tulevaste rändevoogude hindamisel. Kolmanda olulise komponendina leiavad analüüsimeetrid maatehingud, mis annavad ülevaate potentsiaalsest uuselamuehitusest lähitulevikus. Maatehingute kohta on andmed olemas alates 1997. aastast (Maa-amet, 2001). Edasises analüüsis käsitletakse eraldi hoonestamata elamumaad (edaspidi elamumaa) ja maatulundusmaad. Seejuures võib arvata, et suur osa maatulundusmaast nii Tallinnas kui tagamaal leiab lõpuks kasutust elamumaana.

Tehingute üldhulga põhjal selgub esiteks, et tagamaal on suurenenud nii elamumaa kui maatulundusmaaga tehtavate tehingute hulk, samas kui Tallinnas on elamumaa tehingute arv püsinud stabiilne ja oluliselt on vähenenud tehingud maatulundusmaaga (joonised 13-15). Nende maatehingute põhjal võib teha kaks järeldust. Esiteks, juhul kui hoonestamata elamumaaga tehingute hulk püsib prognoosiperioodil 1997-2000 keskmisel tasemel, et keskmiseks krundi suuruseks jääb 1500 m² (vt. OÜ Kinnisvaraekspert, 2001) ning neile kruntidele ehitatavatesse uuselamutesse kolivate leibkondade keskmine suurus on 2,9 inimest, siis prognoosiperioodil (2000-2025) küüniks uuselamutesse elama asuvate inimeste koguarv 50 000-ni. See oleks peaaegu viis korda enam võrreldes 1996-2000 keskmise uuselamutesse kolivate inimeste arvu jätkumisega, mida prognoosi koostamise ajal toimunud rändeseminaril eksperdid (vt Sissejuhatus) ei pidanud aga reaalseks.

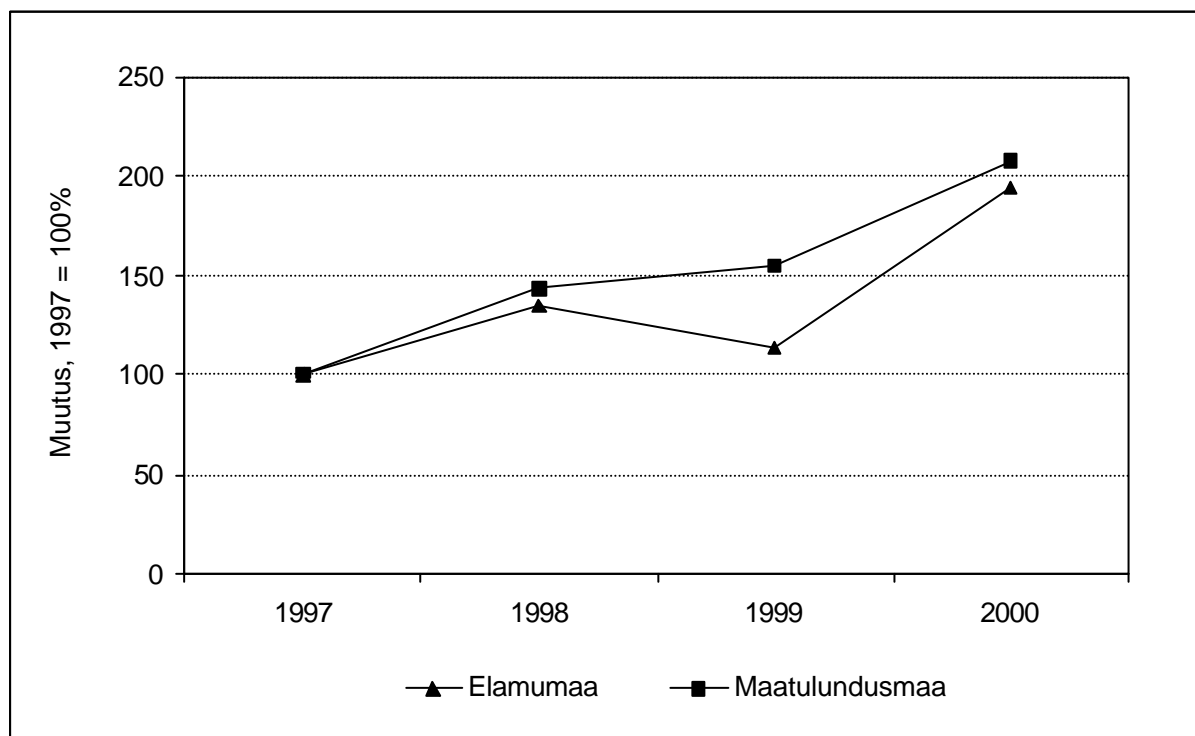
Joonis 13. Hoonestamata elamu- ja maatulundusmaa tehingute muutus Tallinnas ja tagamaal (ha) 1997-2000, 1997 = 100%.

Allikas: Maa-amet.

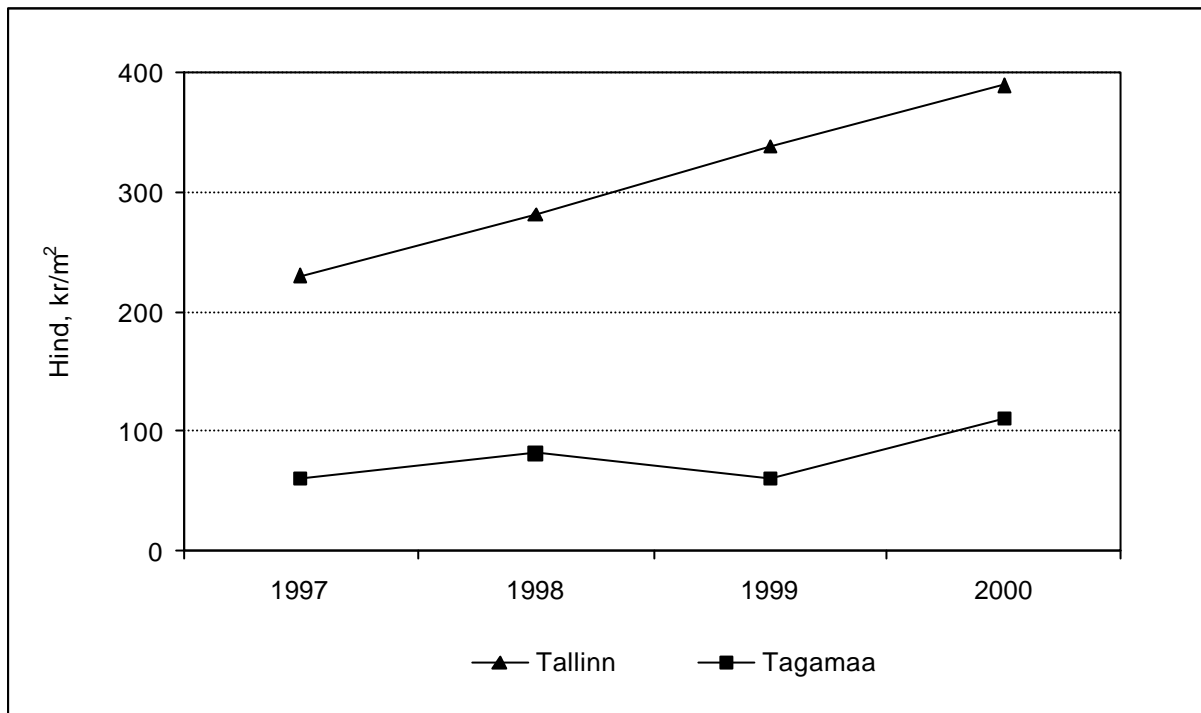
Joonis 14. Elamu- ja maatulundusmaaga tehtud tehingute muutus Tallinnas (ha) 1997-2000, 1997 = 100%.

Allikas: Maa-amet.

Joonis 15. Elamu- ja maatulundusmaaga tehtud tehingute muutus tagamaal (ha) 1997-2000, 1997 = 100%.

Allikas: Maa-amet.

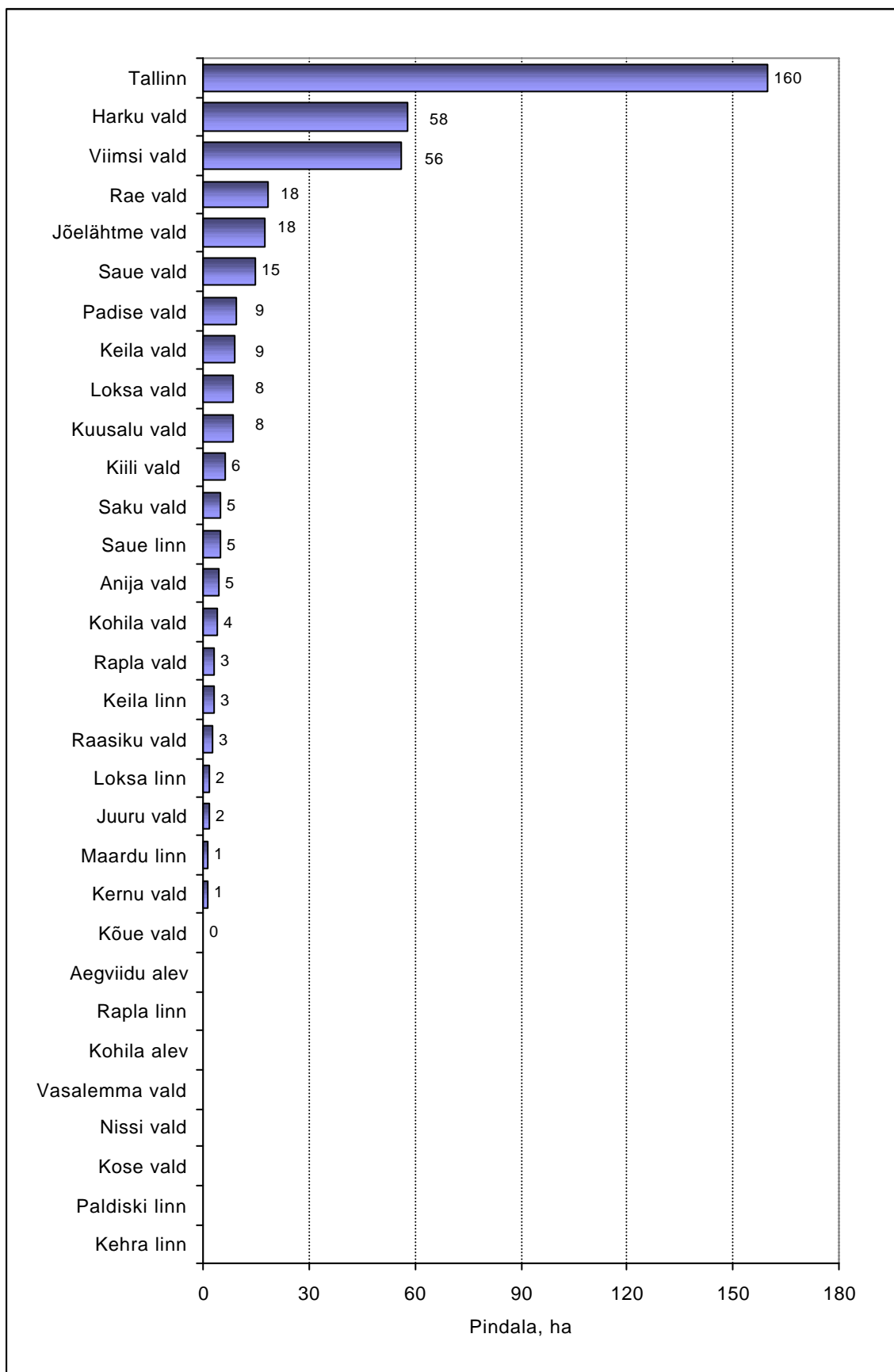
Joonis 16. Elamumaa hinna muutus Tallinnas ja tagamaal, 1997-2000.

Allikas: Maa-amet.

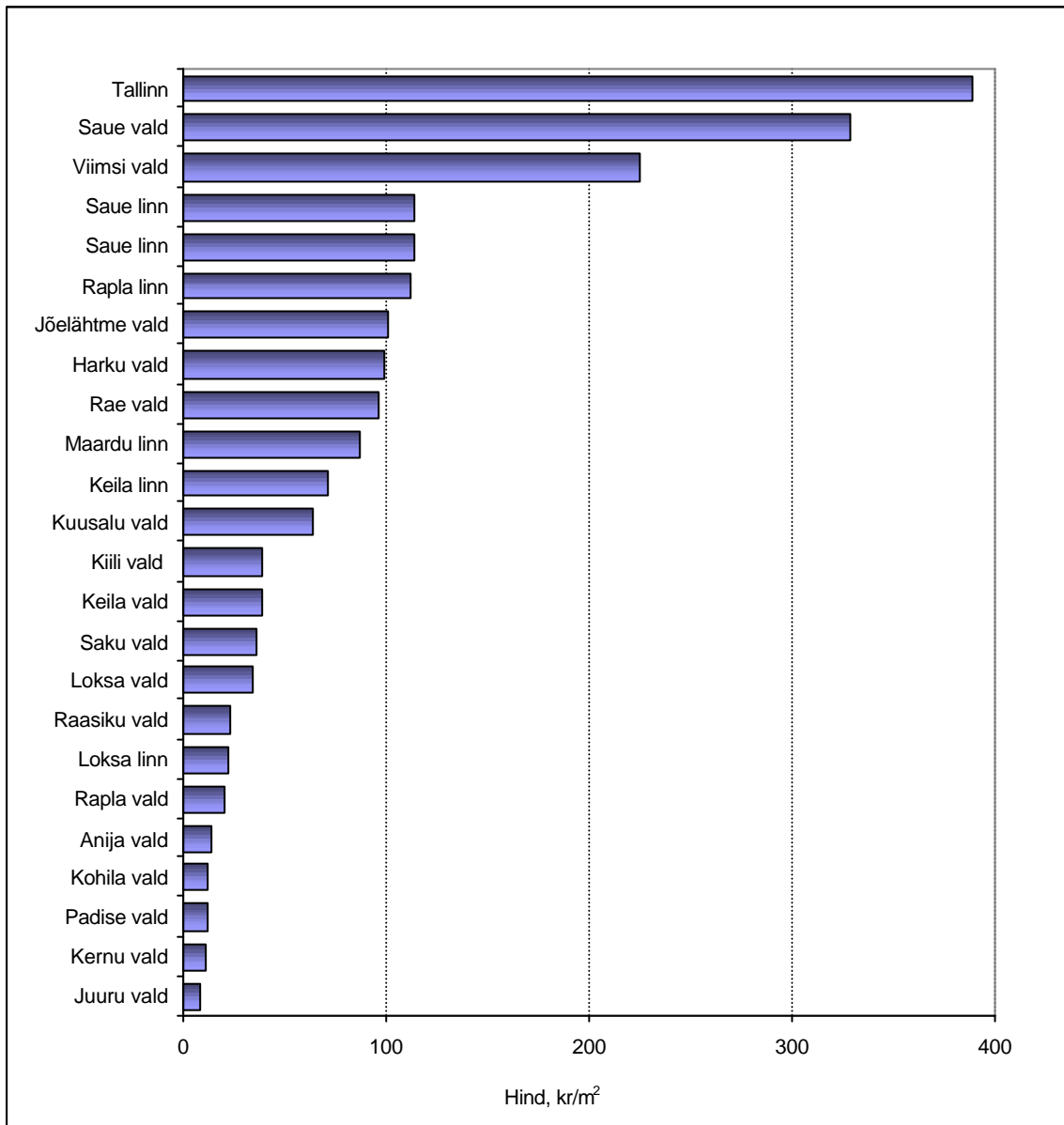
Teiseks võib maatehingute põhjal prognoosida uuselamuehituse kandumist üha enam Tallinnast tagamaale. Nõudluse nihkumist Tallinnast tagamaale suunab olulisel määral maa hind (joonis 16). Tallinnas on nelja viimase aasta jooksul elamumaa hind kahekordistunud, tagamaal ei ole aga nii kiiret kasvu toimunud. Kui praegu sõltub eeslinnastumine eelkõige veel kõige jõukamatest elanikest, ettevõtjatest ning tipp-palgasaajatest, siis edaspidi mõjutavad seda protsessi üha enam keskklassi kuuluvad inimesed. Nende võimalused on paratamatult tagasihoidlikumad, mistõttu võib arvata, et Tallinna magalarajoonidest oma majja elama asuvad inimesed eelistavad pigem keskmise ja odavama hinnaklassiga piirkondi tagamaal kui kallimaid piirkondi Tallinnas.

Lisaks toimub ka tagamaa siseselt ootuspäraselt diferentseerumine, mis ajaga tõenäoliselt veelgi süveneb. Eeslinnastumine on algetapis, mistõttu tuleb Tallinna lähipiirkonnas, eriti endiste põllumajandite põldudel veel hulgi müüki keskmise hinnatasemega maad. Nii järgnevad elamumaa tehingutelt Tallinnale vahetult pealinnaga piirnevad vallad (joonis 17). Seejuures eristuvad teistest selgelt mereäärsed Viimsi ja Harku vallad, kuhu on koondunud esmane uuselamuehituse teravik. Rae, Jõelähtme ja Saue jäävad tehingute mahult juba oluliselt maha.

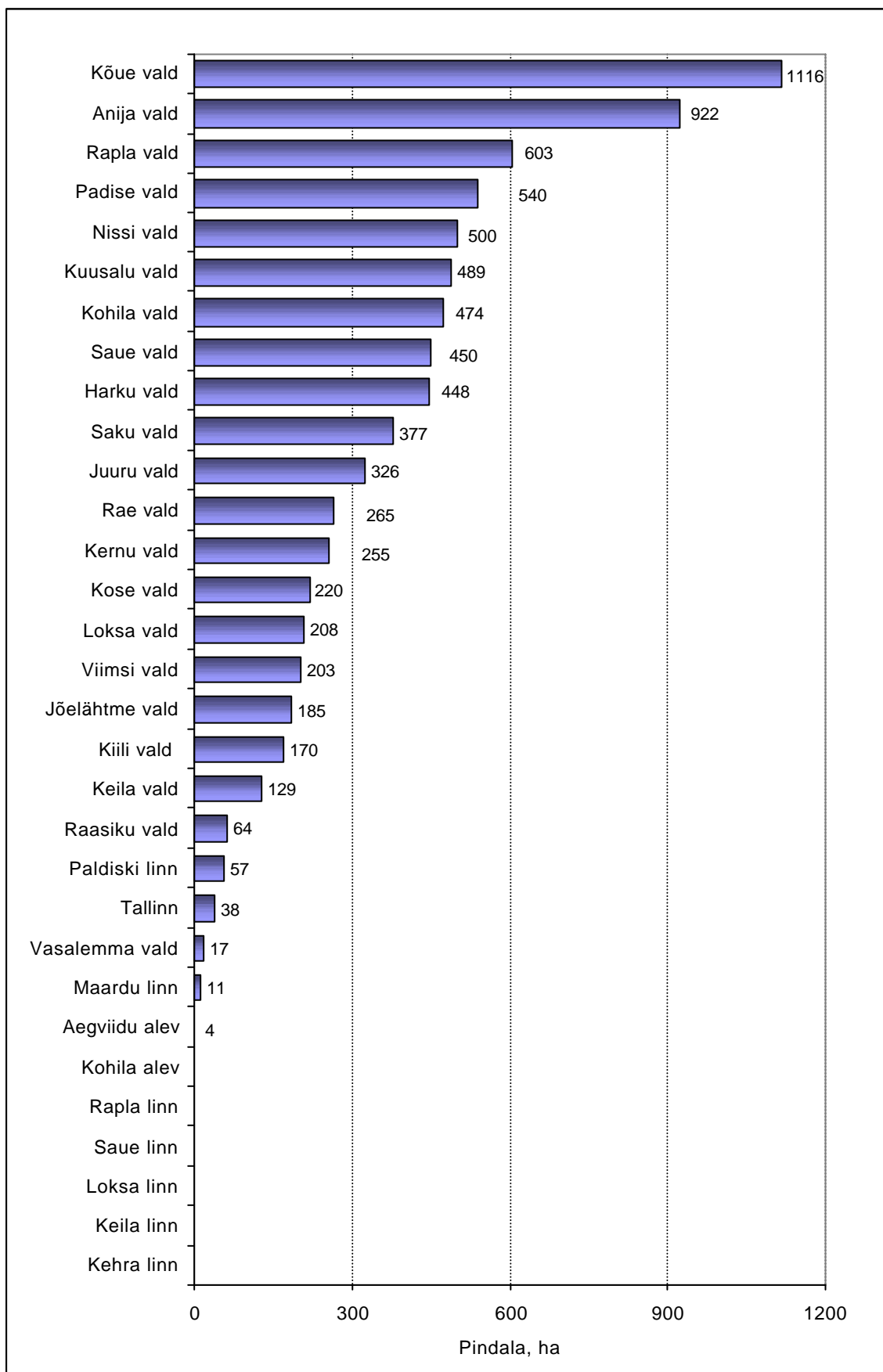
Samas on aktiivne maaturg ja elamuehitus tõstnud ka Tallinna lähipiirkonna valdade maa hinda (joonis 18). Ilmselt sõltub maa hind konkreetsest kohast ja maaga tehtud arendustööst enne müüki. Nii on tagamaa siseselt samuti näha selgelt nõudluse nihkumist kaugematesse piirkondadesse. Kõige paremini annab sellest tunnistust maatulundusmaa tehingute analüüs. Kui elamumaa tehingute osas on eesotsas Tallinna lähitagamaa vallad, siis maatulundusmaa osas on olukord täpselt vastupidine (joonis 19). Kõige vähem on tehinguid tehtud lähivaldades ja kõige enam kaugemates valdades. Teistest eristuvad seejuures kaks valda – Kõue ja Anija. Nõudluse nihkumise üheks põhjuseks on kindlasti see, et lähitagamaa maatulundusmaa hinna tase on tõusnud kaugtagamaa elamumaa hinna tasemele. Maatulundusmaa ise maksab aga näiteks Anija ja Kõue vallas nagu teisteski kaugtagamaa valdades vaid 2-3 kr/m², Viimsis aga üle 70 kr/m².

Joonis 17. Hoonestamata elamumaa tehingute maht (ha), 1997-2000.
 Allikas: Maa-amet.

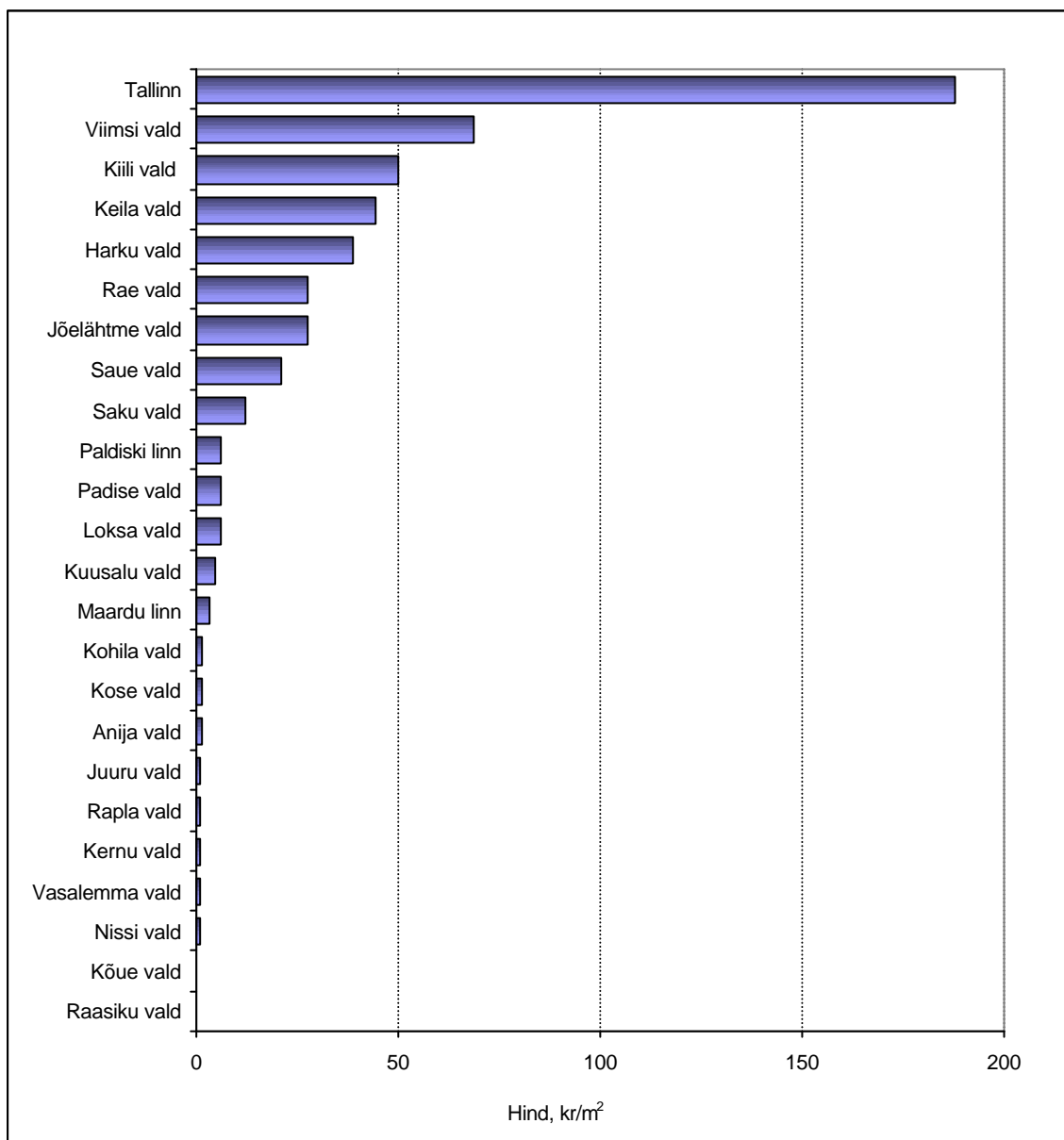

Joonis 18. Hoonestamata elamumaa hind tagamaa linnades ja valdades, 2000.
Allikas: Maa-amet.

Joonis 19. Hoonestamata maatulundusmaa tehingute maht (ha), 1997-2000.

Allikas: Maa-amet.

Joonis 20. Hoonestamata maatulundusmaa hind tagamaa linnades ja valdades, 2000.
Allikas: Maa-amet.

Uuslamuehituse, suvilapiirkondade ja maaturu arengute analüüsi põhjal võib kokkuvõttes teha tulevaste rändevoogude seisukohast mitu olulist järeldus. Esiteks, elanikkonna põhimõtteline kasv, eriti tagamaal, saab toimuda üksnes elamispinna lisandumise teel. Teiseks, uuslamutes elavate inimeste potentsiaalne kasv aastatel 2000-2025 võib ulatuda tõenäoliselt 11 000 inimeselt (senise uuslamuehituse kasvutempo säilimine) 50 000 inimeseni (seniste elamumaatehingute tempo säilimine ja realiseerumine). Kolmandaks, suvilate ümberehitamise teel aastaringseks elamiseks võib oma majas elavate inimeste arv kasvada veel 35 000 inimese võrra. See kasv langeb suures osas üksnes tagamaa arvele. Neljandaks, maatehingute pindalase mahu ja hinna alusel ühelt poolt ning eeslinnastujate koostise (protsessi levik üha enam keskklassi) muutumise põhjal teiselt poolt võib prognoosida, et toimub selge nõudluse nihkumine Tallinnast tagamaale ja tagamaal lisaks Tallinna lähipiirkondadele üha enam ka kaugematesse piirkondadesse. Viimast toetab eriti selgelt maatulundusmaaga tehtud tehingute geograafia. Kui praegu ehitatakse kaks

kolmandikku uuselamutest Tallinnas ja üks kolmandik tagamaal, siis suure tõenäosusega on pikemas perspektiivis see suhe vastupidine.

Korterimajadest oma majja kolivate inimeste arv sõltub olulisel määral inimeste jõukuse kasvust tulevikus. Samas võib arvata, et võrreldes tänasega see protsess siiski hoogustub. Esiteks jäi eeslinnastumine nõukogude ajal tagasihoidlikumaks kui lääneriikides. Tagamaa elanikkond suurenes jõudsalt ka 1980. aastatel, kuid see kasv koondus suurel määral korterimajadesse tolleaegsete jõukate majandite keskasulates.

Teiseks toetavad seda inimeste eelistused ning juhul kui elanikkonna jõukus kasvab, eriti seoses Eesti liitumisega Euroopa Liiduga, püüab üha suurem hulk inimesi tänastest Tallinna magalarajoonidest oma majja kolida. Elukohavahetust toetavad omakorda väga kõrgele kerkinud magalarajoonide korterite hinnad ning soodsaks muutunud eluasemelaenu tingimused. Samuti võib sellega seoses arvata, et eeslinnastumine saab üha enam jõukamate inimeste (omanikud ja tippjuhid) kõrval ka keskklassi iseloomustavaks protsessiks, mis tähendab nõudluse suurenemist kõige enam keskmise ja odavama hinnaklassiga piirkondades.

Kolmandaks, eeslinnastumine oli äärmiselt intensiivne Eesti iseseisvusaastatel kahe maailmasõja vahel. Tallinnast kolis siis kahe aastakümne jooksul ümberkaudsetesse aedlinnadesse viiendik inimestest, mida oli sõjast räsitud Eestis väga raske prognoosida.

Siiski võib arvata, et taasiseseisvunud Eestis jääb uuselamuehituse tempo madalamaks kahel põhjusel. Esiteks on inimestel võimalik renoveerida varem ehitatud eramuid ning teiseks ehitada aastaringseks elamiseks ümber nõukogude ajal ehitatud suvilaid. Suvilate ümberehitusega seotud kulud on madalamad päris uue maja ehitusest ning kulused on võimalik ka pikema aja peale jaotada, mistõttu võib arvata, et nende ümberehituse prognoosid põhiosas täituvad. Uuselamuehituse osas on tõenäoline seniste kasvutempode oluline kiirenemine ning nõudluse nihkumine Tallinnast tagamaale. Sellist arvamust toetavad eelkõige senised maatehingud Tallinna linnastus.

IV OSA

TALLINNA LINNASTU RAHVASTIKU- PROGNOOSI EELDUSED

4.1. BAASSTSENAARIUM

Rahvastikuprognosi baasstsenaariumis eeldatakse tavapäraselt, et tegemist on suletud rahvastikuga, mis tähendab et selle koostamisel rännet ei arvestata. Seega iseloomustab baasstsenaarium Tallinna linnastu ja tema erinevate osade rahvastiku sisemist taastevõimet ehk elujõudu. Baasstsenaariumid on ainsa stsenaariumina koostatud lisaks linnastule eraldi ka kõigi omavalitsuse üksuste lõikes eraldi. Et tagamaa vallad ja linnad on iseseisvaks sündimus- ja suremusprognosi koostamiseks liiga väikesed, siis on kõigi nende puhul baasstsenaariumi koostamise aluseks tagamaa kui terviku sündimus- ja suremusnäitajad.

Baasstsenaariumis tuleb prognoosida sündimus ja suremuskäitumist. Sündimuse puhul on keskseks prognoositavaks näitaks sündivate laste arv ühe naise kohta. Tallinnas on selleks näitajaks 1,1 ja tagamaal 1,3. Suremuse puhul on keskseks prognoositavaks näitajaks sündivate poiste ja tüdrukute oodatav eluiga. See näitaja on Tallinnas ja tagamaal sarnane ning poiste oodatav eluiga on 66 ja tüdrukutel 76 aastat. Et baasstsenaariumis lähtutakse eeldusest, et tulevikus jätkub praegune sündimus- ja suremuskäitumine, on kõik need näitajad hoitud kogu prognoosiperioodi vältel muutumatuna.

Prognoosi lähtealuseks on 2000. aasta rahvaloendusel fikseeritud tegelik rahvastiku vanusstruktuur. Tagamaa valdade ja linnade tegelikule vanusstruktuurile on aga eelmainitud probleemi tõttu (liiga väikesed iseseisva sündimus- ja suremusprognosi koostamiseks) rakendatud tagamaa kui terviku sündimus- ja suremuskäitumine. Seega näitab tagamaa linnade ja valdade rahvastikuprognosi baasstsenaariumide erisus prognoosiperioodil (2000-2025) sisuliselt nende rahvastiku struktuuri ehk sisemise taastevõime erisusi lähtemomendil ehk 2000. aastal.

4.2. OPTIMISTLIK STSENAARIUM

Sündimus

Optimistliku prognoosivariandi sündimuseelduseks on, et sündimus tõuseb praeguselt 1,1 lapselt Tallinnas ja 1,3 lapselt tagamaal aastaks 2025 nii Tallinnas kui tagamaal ühtlaselt tagasi rahvastikutaasteks vajalikule tasemele ehk ühe naise kohta sünnib keskmiselt 2,1 last. Sellise arengu aluseks on asjaolu, et keskmine soovitud laste arv ühe naise kohta on kõikjal Euroopas sellisel tasemel (Lutz, 1996). Tegelik laste arv on seni jäänud küll väiksemaks, kuid sündimust toetavate rahvastikupoliitikate toel on siiski võimalik, et sündimus tõuseb uuesti rahvastikutaasteks vajalikule tasemele. Otseste poliitikate asemel on seejuures olulisemad kaudsed poliitikad, näiteks tööturupoliitika jne. (Höhn, 1991). Kui üldjuhul on kõrgharidusega naiste sündimus madalam kui teistel haridusrühmadel ja kõrgharidusega naiste osakaal kasvab, siis Rootsis on sellised kaudsed poliitikad toonud teatud edu: töö- ja pereelu sobitavate poliitikate tulemusena on seal jõutud olukorrani, kus kõrgharidusega naiste poolt sünnitatavate laste arv on võrdne teiste haridusrühmadega (Corman, 2000).

Suremus

Optimistliku prognoosivariandi suremuseelduseks on eluea jätkuv ning meeste ja naiste lõikes diferentseeritud kasv. Naiste eluiga kasvab optimistliku prognoosivariandi kohaselt nii Tallinnas kui tagamaal ühtlaselt 3 aastat kümne aasta kohta jõudes praeguselt 76 eluaastalt aastaks 2025 tasemeni 83 eluaastat. Meeste eluiga kasvab optimistliku prognoosivariandi kohaselt nii Tallinnas kui tagamaal ühtlaselt 4 aastat kümne aasta kohta jõudes praeguselt 66 eluaastalt aastaks 2025 tasemeni 76 eluaastat. Selliseid arenguid toetavad mitmed argumendid. Esiteks meditsiini areng, mis lõpetab kolm aastakümnet kestnud eluea juurdekasvu pidurdumise perioodi Eestis (Katus, 2000a) ning toob kaasa eluea lähenemise Lääne-Euroopa tasemele. See tähendab eelkõige surmade lükkamist järjest vanematesse vanusrühmadesse (Vaupel ja Lundström, 1996).

Teiseks soodustab eluea erisuse vähenemist Lääne-Euroopaga kindlasti ka Eesti ühinemine Euroopa Liiduga ning sellega seotud tervishoiusüsteemide ja heaolu kasv. Kolmandaks tööturul toimuvad muutused, mille tulemusena kasvab kõrgemat kvalifikatsiooni nõudvate ametite arv. Senised uurimused näitavad, et ameti ja eluea vahel on selge seos ning kõrgemat kvalifikatsiooni nõudvate ametite esindajate eluiga on keskmisest pikem (Andersen, 1991). Sellise seaduspärasuse põhjuseks on nii kõrgharidusega inimeste kõrgemad palgad kui suurem tähelepanu pööramine oma eluviisidele ja toitumisharjumustele. Lisaks võib eeldada, et meeste ja naiste eluea kasv kulgeb erineva kiirusega ning väheneb praegune väga suur meeste ja naiste eluea erisus (vt Katus, 2000a).

Ränne

Kuigi Euroopa Liiduga ühinemine hoogustab tõenäoliselt rändevooge mõnevõrra, ei kaota Tallinna linnastu elanikke välisriikidesse. Seda toetab ka teiste varem Euroopa Liiduga liitunud riikide kogemus, kus ei ole toimunud inimeste massilist lahkumist. Pigem võib välisrände saldo muutuda positiivseks kahel põhjusel. Esiteks, Eestis elavate mitte-eestlaste lähisugulaskonna suuruseks on hinnatud 1,2-1,5 miljonile inimest ning Eesti edukama arengu korral võrreldes Venemaaga võib osa nendest soovida asuda Eestisse elama. Teiseks, Eesti jõukuse kasvades muutub ka Eesti üheks põgenike sihtriigiks nii nagu seda on enamik Euroopa Liidu liikmesriike. Kuigi välisrännet on pikemas perspektiivis kõige raskem prognoosida võib kokkuvõttes arvata, et välisrände saldo on pigem nullilähedane ning suuremat tähelepanu tuleb pöörata siserände.

Suurlinnad ja nende lähitagamaa on oluliseks siserände sihtpunktiks paljudes arenenud riikides, sh Põhjamaades (Jauhiainen, 2002). Nii võib optimistliku prognoosivariandi korral prognoosida rände kasvu Tallinna linnastusse võrreldes 1990. aastatega. Esiteks saabutakse mujalt Eestist jätkuvalt Tallinnasse õppima (Sjöberg ja Tammaru, 2000; Tammaru ja Sjöberg, 1999) – just ülikoolilinnad on ka teistes arenenud riikides oluliseks rände sihtpunktiks (Kupiszewski et al., 2001). Kaasaegse teenindussektori areng ning atraktiivne tööturg soodustab samuti Tallinna ja tagamaa rahvastiku juurdekasvu ülejäänud Eesti arvel, kusjuures tagamaale saabutakse parema elukeskkonna ja madalamate kinnisvara hindade tõttu võrreldes Tallinnaga. Kahte eelnevat tegurit toetab lisaks abiellumisega seotud ränne. Kokkuvõttes saabub Tallinna linnastusse mujalt Eestist prognoosiperioodi jooksul 60 000 inimest, mis on 50% enam kui 1990. aastatel ning mis jaguneb võrdselt Tallinna ja tagamaa vahel.

Linnastu siseselt on Tallinna optimistlikus prognoosivariandis rändesaldo tagamaaga null. Ühelt poolt jätkub suburbaniseerumine, kuid Tallinnast tagamaale suunduv ränne jääb tagasihoidlikuks, uuselamuehitus ja suvilate ümberehitamine intensiivistub ka Tallinnas endas. Teisalt saabub ka tagamaalt Tallinna inimesi, eriti noori, kes asuvad elama magalarajoonide korteritesse. Kokkuvõttes on Tallinna rändesaldo positiivne 30 000 inimese võrra.

Tagamaa optimistlikus prognoosivariandis on rändesaldo Tallinnaga positiivne, st. hoogustub juba 1990. aastatel alguse saanud suburbaniseerumine (Tammaru, 2000; 2001). Suburbaniseerumine on kõige iseloomulikum rahvastiku ruumilise ümberpaiknemise vorm enamikus postsotsialistlikes üleminekuriikides ning selle ulatus on tihedalt seotud reformide edukusega (vt nt Kok and Kovács, 1999; Kovács, 1994; Kupiszewski et al., 1998; Rowland, 1998; Sýkora and Èermák, 1998; Timár and Váradi, 2001). Eesti on kindlasti olnud edukas reformiriik (Lauristin, 1997) ning Tallinna linnastus toetavad seda protsessi kortermajades elavate inimeste eelistused ehk soov kolida ühepereelamutesse (Loogma, 1997). Kortermajades elab täna tervelt 90% tallinlastest (Tallinna linnaplaneerimise amet, 2000, 16), mis on märgatavalt enam kui mujal arenenud riikides. Eeslinnastumist toetavad ka üha kasvavad magalarajoonide korterite hinnad, lihtsamaks muutuvad laenuitingimused ja inimeste jõukuse kasv.

Kokkuvõttes hoogustub uuselamuehitus võrreldes tänasega ning kandub ka tagamaa kaugematesse piirkondadesse. Seetõttu on optimistliku stsenaariumi korral tagamaa rändesaldo positiivne 65 000 inimese võrra, millest 35 000 moodustab positiivne rändesaldo Tallinnaga (see on 50% enam kui 1990. aastatel).

4.3. PESSIMISTLIK STSENAARIUM

Sündimus

Pessimistliku prognoosivariandi sündimuseelduseks on, et sündimus langeb veel mõnevõrra ning jõuab aastaks 2005 nii Tallinnas kui tagamaal tasemele üks laps ühe naise kohta ning stabiliseerub seejärel kuni prognoosiperioodi lõpuni aastal 2025. Selline areng tähendab ühtlasi, et laste põlvkond jääb poole väiksemaks kui on nende vanemate põlvkond. Nii negatiivset arengut toetab fakt, et sellisele tasemele on sündimus sisuliselt tänaseks juba jõudnud ning selle edasist püsimumist toetavad muutused inimeste väärtushinnangutes, eriti kasvav individualiseerumine ning karjäärikesksus (vrd. Lutz, 1996).

Suremus

Pessimistliku prognoosivariandi suremuseelduseks on nii Tallinnas kui tagamaal eluea stabiliseerumine praegusel madalal tasemel. Oodatav eluiga on Eestis väga madal, mistõttu edasine langus ei ole siiski tõenäoline, kuid senise madala taseme jätkumist toetab eelkõige meditsiiniabi kättesaadavuse võimalik vähenemine seoses nii arstiabi kui ravimite jätkuva kallinemisega. Eluea kasvule võivad mõjuda pärssivalt ka mitmed ühiskonnas ja majanduses toimuvad arengud. Esiteks ühiskonna kiire kihistumise (Eesti inimarengu aruanne, 1999), süveneva tööpuuduse ja tööturul kasvava konkurentsiga kaasnev stress (Day, 1991) ning teiseks majanduse jätkuv mahajäämus Lääne-Euroopast ja sellega seonduv madalamat kvalifikatsiooni nõudvate ametite domineerimine (Eesti inimarengu aruanne, 1997).

Ränne

Tallinna linnastu kaotab elanikke välisriikidesse seoses nii õppimise kui tööga seotud väljarändega. Need vood jäävad siiski väikeseks ega mõjuta põhimõtteliselt prognoosi tulemusi. Väheneb ränne Tallinna linnastusse, eriti Tallinnasse seoses pealinna üha kasvava elukallidusega võrreldes muu Eestiga. Arvestades suurlinnade ja nende mõjupiirkondade rahvaarvu kasvu arenenud riikides, ei ole siiski tõenäoline, et linnastu rändesaldo muutuks negatiivseks. Nii eeldatakse pessimistlikus prognoosivariandis seda, et rändesaldo muu Eestiga on positiivne 20 000 inimese võrra ehk 50% vähem kui 1990. aastatel. Saabujad jagunevad võrdselt Tallinna ja tagamaa vahel

Tallinna rändesaldo on pessimistliku stsenaariumi korral negatiivne, seda eelkõige tagamaa arvel. Inimeste jõukuse võimalik kasv, eriti pärast liitumist Euroopa Liiduga, võimaldab aga töötavatel inimestel kolida üha enam Tallinna lähipiirkondadesse (Tammaru, 2000; 2001) sarnaselt mujal arenenud riikides toimunule (Berg. et al, 1982; Bourne, 1997; Kupiszewski, 2001). Nii nagu paljudes arenenud riikides on lahkujate seas palju ka vanemaid inimesi, kes pole enam seotud tööturuga (Serow, 1991; Kupiszewski et al, 2001). Kokkuvõttes on Tallinna rändesaldo prognoosiperioodi jooksul negatiivne 25 000 inimese võrra, seda peamiselt tagamaa arvel (35 000 inimest prognoosiperioodi jooksul). Muu Eestiga on rändesaldo positiivne 10 000 inimese võrra.

Tagamaa rändesaldo on pessimistliku prognoosivariandi kohaselt 10 000 inimese võrra positiivne. Esiteks jääb tagasihoidlikuks tallinlaste kolimine tagamaale ning võrreldes tänasega langeb oluliselt uuselamute ehitamise tempo. Samas lahkub tagamaalt inimesi, eriti noori, Tallinna. Rändesaldo on seega Tallinnaga nullis. Teiseks, muu Eestiga on rändesaldo positiivne 10 000 inimese võrra.

4.4. TÕENÄOSEIM STSENAARIUM

Sündimus

Tõenäoseima prognoosivariandi sündimuseelduseks on, et sündimus kasvab nii Tallinnas kui tagamaal võrreldes praeguse väga madala tasemega, kuid ei jõua rahvastikutaasteks vajalikule tasemele. Sündimuse mõningast kasvu toetavad kaks peamist argumenti. Esiteks toimus Eestis 1990. aastatel oluline muutus sünnituseas. Kui varem oli kõige kõrgema sündimusega vanuserühmaks 20-25 aastased naised, siis nüüd on suurenenud pidevalt nii 25-29 kui 30-34 vanuserühma osakaal. Seega lükati osa sündidest lihtsalt hilisemasse vanusesse ja nii toetab sünnitusea kasv ka sündimuse mõningast kasvu võrreldes 1990. aastatega. Teiseks langes Eestis ja teistes üleminekuriikides sündimus 1990. aastatel oluliselt madalamale kui Lääne-Euroopas (Lutz, 1996, vt. ka Katus 2000b) ning võib arvata, et tulevikus toimub selliste erinevuste vähenemine. Seda toetab tõenäoliselt Eesti ühinemine Euroopa Liiduga. Sündimus Lääne-Euroopa riikides kõigub peamiselt vahemikus 1,4-1,8 last ühe naise kohta. Nii võib Eesti puhul prognoosida sündide arvu ühtlast kasvu Eestis Lääne-Euroopa keskmisest mõnevõrra madalamale tasemele ehk keskmiselt 1,5 last ühe naise kohta aastani 2015 ja stabiliseerumist seejärel.

Suremus

Tõenäoseima prognoosivariandi suremuseelduseks on nii Tallinnas kui tagamaal eluea kasv, kuid mõnevõrra aeglasemalt kui optimistliku prognoosivariandi korral. Sellist arengut toetavad argumendid on samuti samad, kuid nende mõju jääb tagasihoidlikumaks. Tõenäoseima prognoosivariandi puhul eeldatakse, et naiste oodatav eluiga kasvab ühtlaselt kaks aastat kümne aasta kohta jõudes aastaks 2025 tasemeni 80 aastat ning meeste oodatav eluiga kasvab kolm aastat kümne aasta kohta jõudes aastaks 2025 tasemeni 74 aastat.

Ränne

Tõenäoseima prognoosivariandi rändeeeldusteks on 1990. aastatel alguse saanud siserändeprotsesside jätkumine. Linnastu kaotab küll elanikke välisriikidesse, kuid toimub ka vastupidist rännet ning kokkuvõttes on välisrände saldo nullilähedane. Muu Eestiga on aga ränne positiivne, sest mujalt Eestist saabutakse Tallinna, nii tööle kui õppima, mida toetab abiellumisega seotud ränne. Saabujad asuvad elama võrdselt nii Tallinna kui tagamaale ning rändevood jäävad üksnes tagasihoidlikumaks kui optimistliku stsenaariumi korral. Kokkuvõttes on Tallinna linnastu rändesaldo prognoosiperioodi jooksul positiivne 40 000 inimese võrra.

Linnastu siseselt kaotab aga Tallinn inimesi tagamaale, kuid seda vähem kui pessimistliku prognoosivariandi korral. Siiski jääb ränne mujalt Eestist tagasihoidlikumaks kui ränne Tallinnast tagamaale ning Tallinna rändesaldo on prognoosiperioodi jooksul negatiivne 5000 inimese võrra, seejuures tagamaaga on rändesaldo negatiivne 25 000 inimese võrra. Tagamaa rändesaldo on aga positiivne 45 000 inimese võrra, mis on kooskõlas seniste uuselamuehituse tempode jätkumise ning suvilate aastaringseks elamiseks ümberehituse tempodega.

4.5. RÄNDE-EELDUSTE VÕRDLUS

Erinevate prognoosivariantide eelduste ülevaade näitas, et need on tehtud eraldi Tallinna tagamaa ja linnastu kohta. Järgnevalt vajab see iga stsenaariumi puhul täpsustamist, et mõista paremini prognoosi tulemusi. Esiteks, baasstsenaariumis ja tõenäoiseimas stsenaariumis on prognoos koostatud eraldi Tallinna ja tagamaa kohta ning linnastu rahvastikuprognoos on nende summa ehk teiste sõnadega on baasstsenaariumi ja tõenäoiseima stsenaariumi puhul linnastu kogurahvastiku muutus võrdne Tallinna ja tagamaa rahvastikumuutuse summaga.

Teiseks, optimistliku ja pessimistliku stsenaariumi puhul ei moodusta tagamaa ja Tallinna rahvaarvu muutuse summa linnastu rahvaarvu muutust. Seda põhjusel, et mõlema prognoosivariandi korral on rahvastiku linnastu sisese ümberpaiknemise eeldused erisuunalised: Tallinna optimistlik stsenaarium on tagamaa jaoks pessimistlik ja vastupidi.

Kokkuvõttes on optimistliku stsenaariumi korral Tallinna linnastu rändesaldo positiivne 60 000 inimese võrra, pessimistliku stsenaariumi korral 20 000 inimese võrra ning tõenäoiseima stsenaariumi korral 40 000 inimese võrra (tabel 1). Kõigis stsenaariumides jaguneb positiivne rändesaldo seejuures võrdselt Tallinna ja tagamaa vahel. Tallinna ja tagamaa vahelises rändes on Tallinna optimistliku ja tagamaa pessimistliku stsenaariumi korral rändesaldo null, Tallinna pessimistliku ja tagamaa optimistliku stsenaariumi korral lahkub Tallinnast tagamaale 35 000 inimest ning tõenäoiseima stsenaariumi korral 25 000 inimest.

Tabel 1. Rändeeldused prognoosiperioodil 2000-2025.

	Tallinn		Tagamaa		Linnastu
	Tagamaaga	muu Eestiga	Tallinnaga	muu Eestiga	muu Eestiga
Optimistlik	0	+30 000	+35 000	+30 000	+60 000
Pessimistlik	-35 000	+10 000	0	+10 000	+20 000
Tõenäoiseim	-25 000	+20 000	+25 000	+20 000	+40 000

Elukohavahetajate vanusstruktuuri kohta täpsed andmed veel puuduvad, Nii on Tallinnasse saabunute puhul lähtunud tüüpilisest rändekõverast, kus peamisteks elukohavahetajateks on kahekümnendates aastates noored, kelle peamisteks rändemotiivideks on õppimine, töö ja pereloomine. Tagamaale rändes on mõnevõrra suurendatud keskealiste inimeste osakaalu, sest selles rändevoos on perede osakaal suurem.

V OSA

TALLINNA LINNASTU RAHVASTIKU-
PROGNOOS 2000-2025

2.1. BAASSTSENAARIUM

Rahvaarvu juurdekasvu tempod kahanesid kogu nõukogude perioodi vältel, muutudes 1990. aastatel Tallinnas ja linnastus tervikuna negatiivseks. Tagamaa rahvaarv püsis 1990. aastatel sisuliselt muutumatuna. Rahvastikuprognosi baasstsenaariumid näitavad rahvaarvu kahanemist kogu prognoosiperioodi vältel (joonis 21). Tallinna ja tagamaa rahvastikumuutuse erisused on samas väiksemad kui need olid 1990. aastatel. Siiski puudub ka tagamaa rahvastikul praeguse sündimus- ja suremuskäitumise jätkumise korral sisemine taastepotentsiaal. See tähendab, et nii Tallinna kui tema tagamaa rahvaarv saab kasvada üksnes sisserände teel ning ilma positiivse rändesaldota ei ole rahaarvu kasv ei Tallinnas, tagamaal ega järelikult ka linnastus tervikuna tõenäoline.

Praeguse sündimus- ja suremuskäitumise jätkudes ning rände puududes kahaneks Tallinna linnastu rahvaarv tervikuna 2000-2025 perioodil 15% (joonis 22). See tähendab, et 2025. aastal moodustab linnastus elavate inimeste arv 85% 2000. aasta elanike arvust, kahanedes 545.000 inimeselt 460.000 inimeseni. Seejuures on Tallinnas (17%) kahanemine suurem kui tagamaal (11%) ning Tallinnas elab rahvastikuprognosi baasstsenaariumi realiseerumise korral 2025. aastal 330.000 ja tagamaal 125.000 inimest. Tallinna rahvaarvu kahanemise kiirem tempo suurendaks tagamaal elavate inimeste osakaalu 2025. aastaks 25%-lt 28%-ni linnastu kogurahvastikust. See muutus ei oleks eriti märkimisväärne ning Tallinna ja tagamaa rahvaarvu proportsioonid saavad muutuda lääneriikide linnastutele sarnasemaks seega üksnes rände toel.

Paralleelselt rahvaarvu kahanemisega toimub ka rahvastiku vananemine, mis on samuti Tallinnas kiirem kui tagamaal (joonised 23-28, vt. ka lisa 1). 0-15 aastaste laste arv moodustaks senise sündimus- ja suremuskäitumise jätkudes Tallinnas aastal 2025 koguni vähem kui 60% 2000. aasta tasemest ehk kahanemine oleks enam kui 40% ehk 68.000 lapselt 38.000 lapseni. Suhtelisel skaalal ei oleks palju väiksem sellise arengu korral laste arvu kahanemine ka tagamaa valdades ja linnades, absoluutarvudes oleks kahanemine aga 31.000 lapselt 18.000 lapseni.

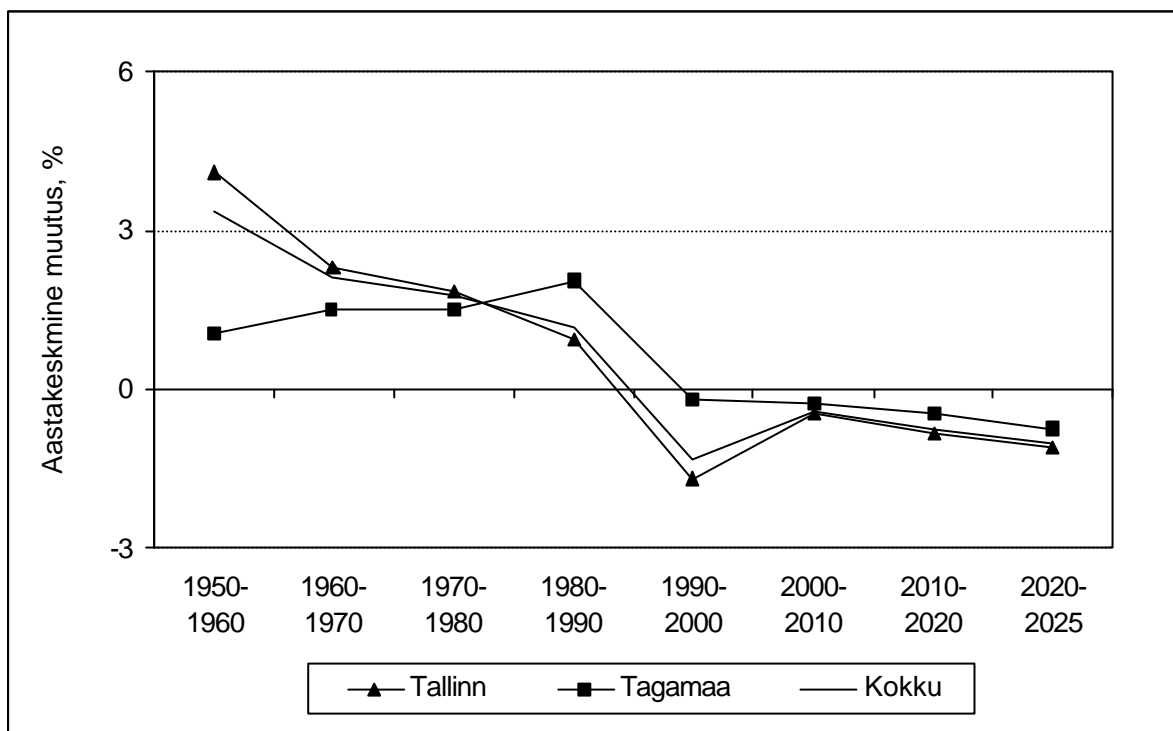
Vananemine toimub nii sündimuse languse kui pensioniealiste osakaalu suurenemise teel, kuid just madalast sündimusest tingitud laste arvu kahanemine on peamiseks rahvaarvu kahanemise põhjuseks. Seejuures puuduvad Tallinna ja tagamaa vahel olulised erisused (joonis 29). Tallinna ja tagamaa kogurahvaarvu muutuse erisused ei ole seotud seega lastega, vaid teiste vanuserühmadega.

Sarnaselt lastele kahaneb ka tööaliste arv nii Tallinnas kui tagamaal, kuid oluliselt aeglasema tempoga (joonis 30). Uued, väiksemaarvulised põlvkonnad alles hakkavad sellel ajal jõudma tööikka. Samas on kahanemise tempo Tallinnas oluliselt kiirem ning tööaliste arv moodustab prognoosiperioodi lõpus 80% 2000. aasta tasemest, seega kahanemine 20% ehk 256.000 tööaliselt 208.000 tööaliseni. Tagamaal kahaneb baasstsenaariumi korral tööaliste arv kümnendiku võrra ehk 88.000 tööaliselt 79.000 tööaliseni.

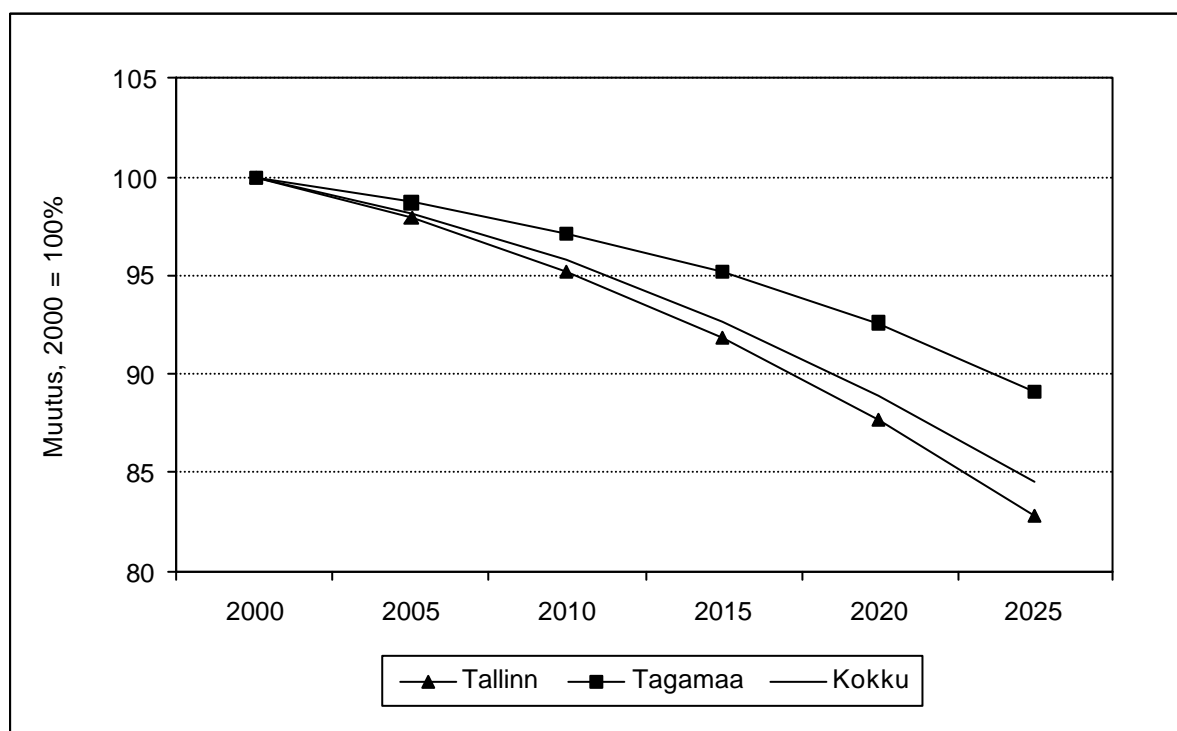
Senise rahvastikuarengu jätkudes kahaneks rahvaarv nii Tallinnas kui tagamaal laste ja tööaliste arvel ning Tallinna rahvaarvu kiirem kahanemine on seejuures tingitud eelkõige tööaliste arvu kiiremast vähenemisest. Pensionialiste arv vastupidiselt teistele vanusrühmadele aga kasvab senise sündimus- ja suremuskäitumise jätkudes nii Tallinnas kui eriti tagamaal (joonis 31). Rände puududes on aastal 2025 Tallinnas pensionäre 10% enam kui aastal 2025, tagamaal aga koguni 30% enam.

See tähendab, et pensionäride arvu kiire kasv aeglustab rahvaarvu kahanemist nii Tallinnas kui tagamaal ning rahvaarvu tervikmuutus peidab rahvaarvu vananemisega seotud probleemide teravnemist. 60-aastaste ja vanemate inimeste osakaal jääb küll Tallinnas (27%) võrreldes tagamaaga (25%) kõrgemaks, kuid suhteline vananemise tempo on kiirem tagamaal. Kokku kasvaks baasstsenaariumi realiseerudes 2000-2025 perioodil 60-aastaste ja vanemate inimeste osakaal Tallinnas 81.000 inimeselt 90.000 inimeseni ja tagamaal 25.000 inimeselt 32.000 inimeseni.

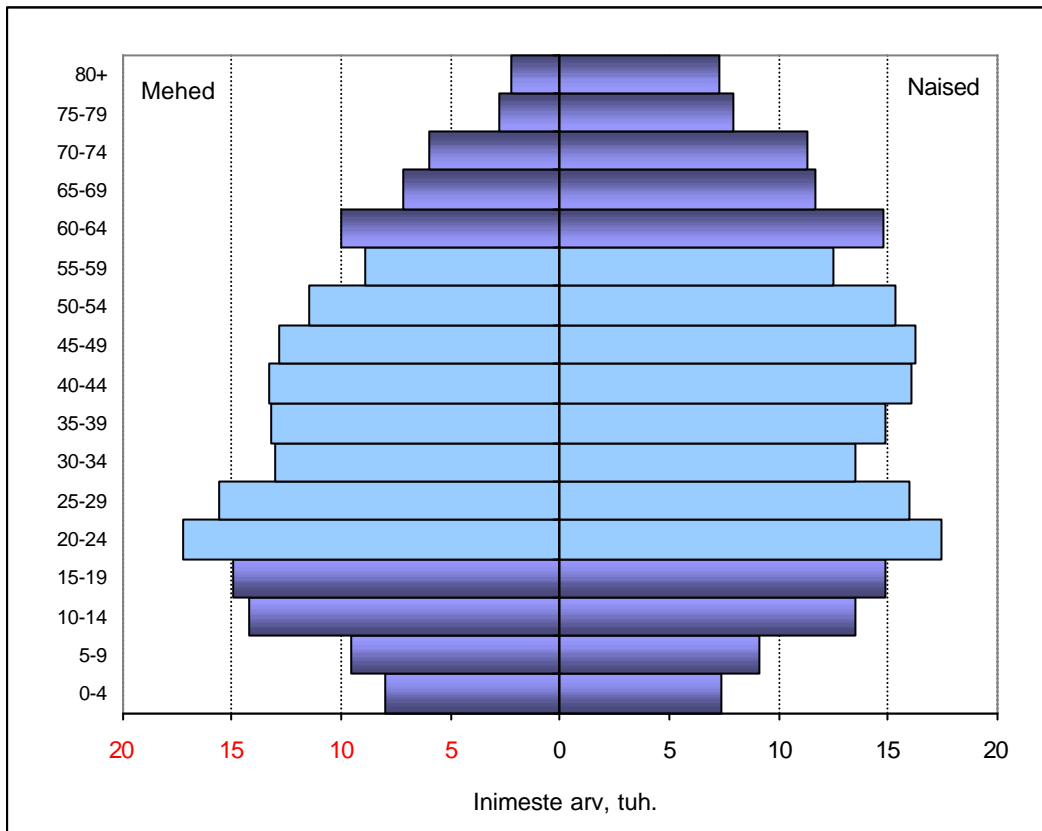
Erinevate vanusrühmade muutuse dünaamika on omakorda aluseks sõltuvussuhte arvutamisele, mis näitab tööalise ja ülalpeetava (lapsed ja pensionärid) elanikkonna suhet. Kui arvestada tööalise elanikkonna vanusvahemikuks 16-60 eluaastat, siis olulist sõltuvussuhte halvenemist prognoosiperioodil ei ilmne. Laste arvu kiire kahanemine ning pensionialiste arvu kasv tööalise elanikkonna suhtelise stabiilsuse taustal tähendab kokkuvõttes seda, et ka aastal 2025 on sõltuvussuhe Tallinna linnastus 1,6 töötajat 1 ülalpeetava kohta, kusjuures Tallinnas ja tagamaal olulised erisused puuduvad.

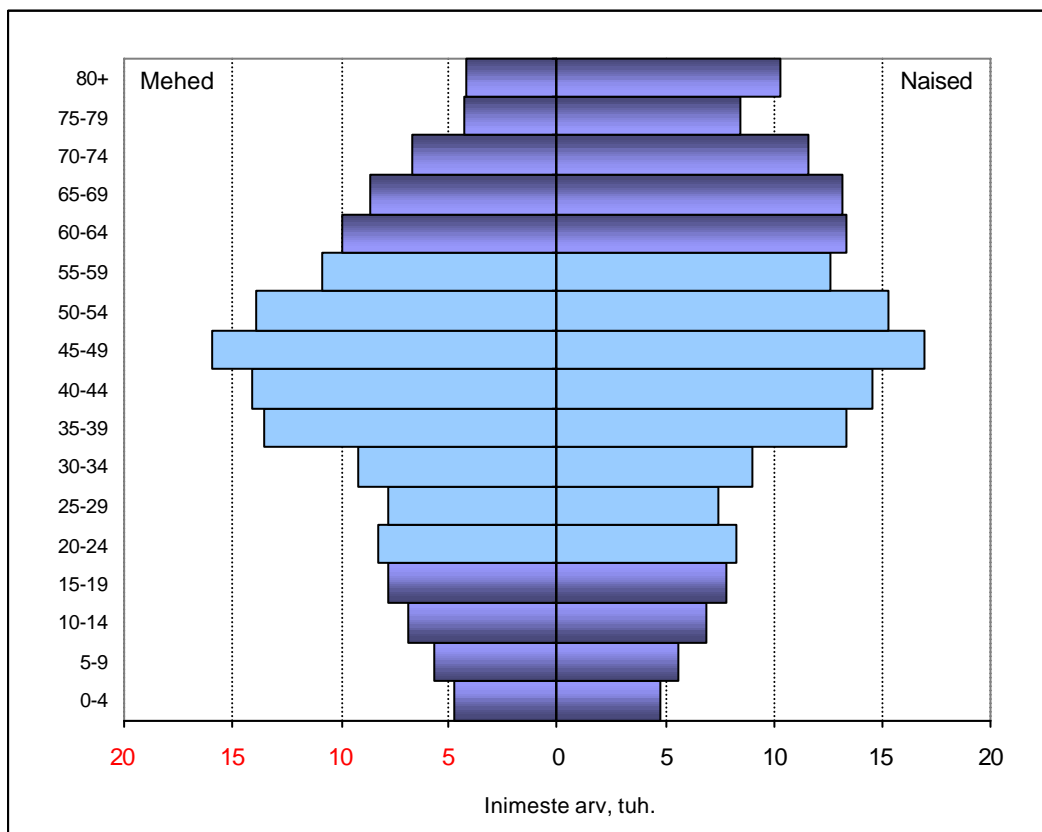
Joonis 21. Tallinna linnastu osade rahvaarvu aastakeskmine muutus (%), 1950-2025.

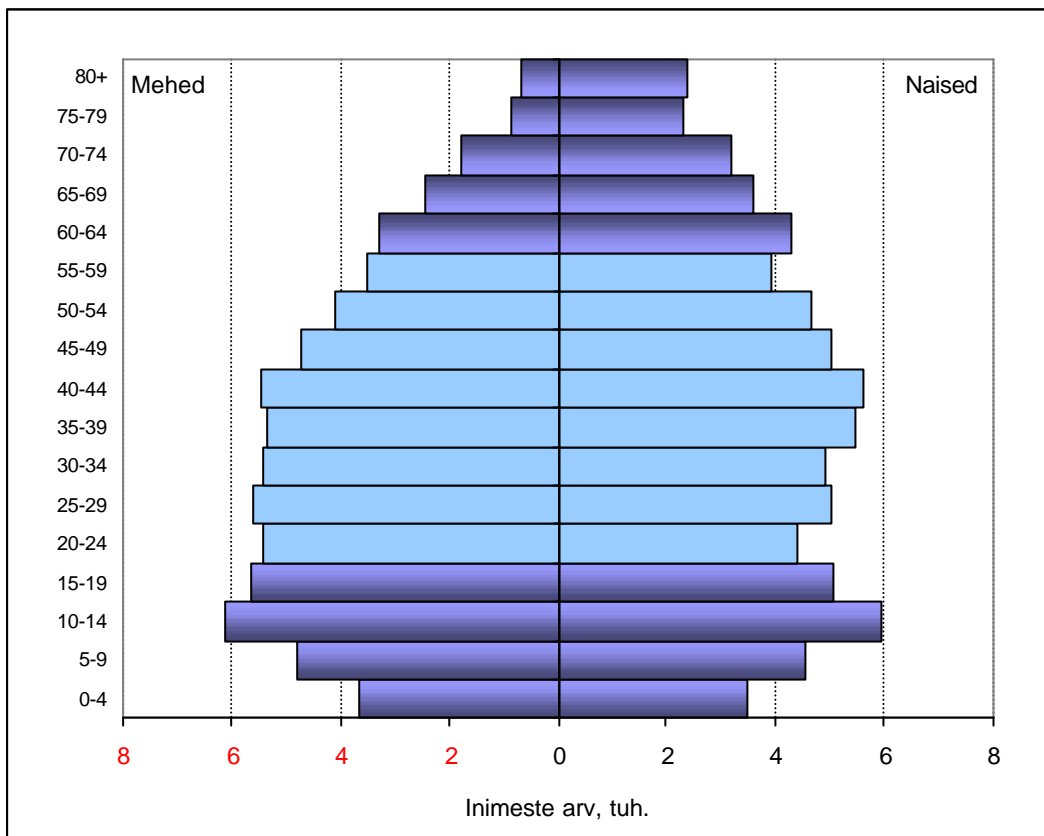
Joonis 22. Tallinna linnastu osade rahvaarvu muutus 2000-2025, 2000 = 100%.

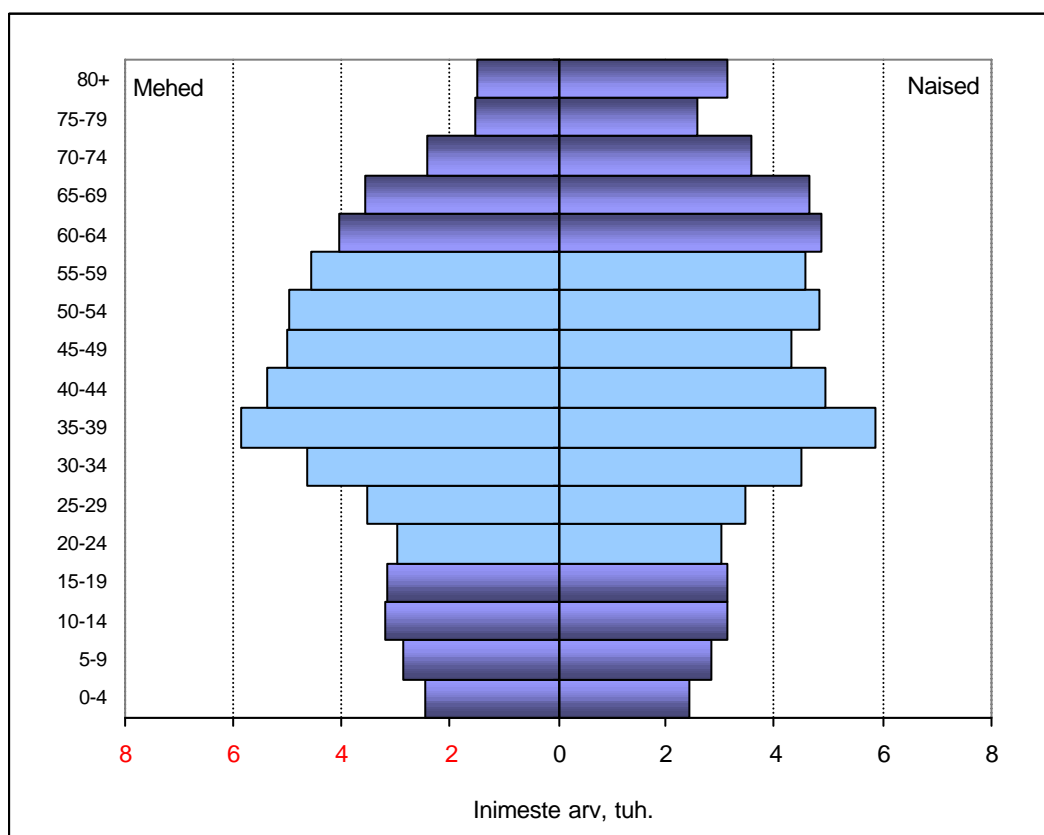
Joonis 23. Tallinna rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2000.

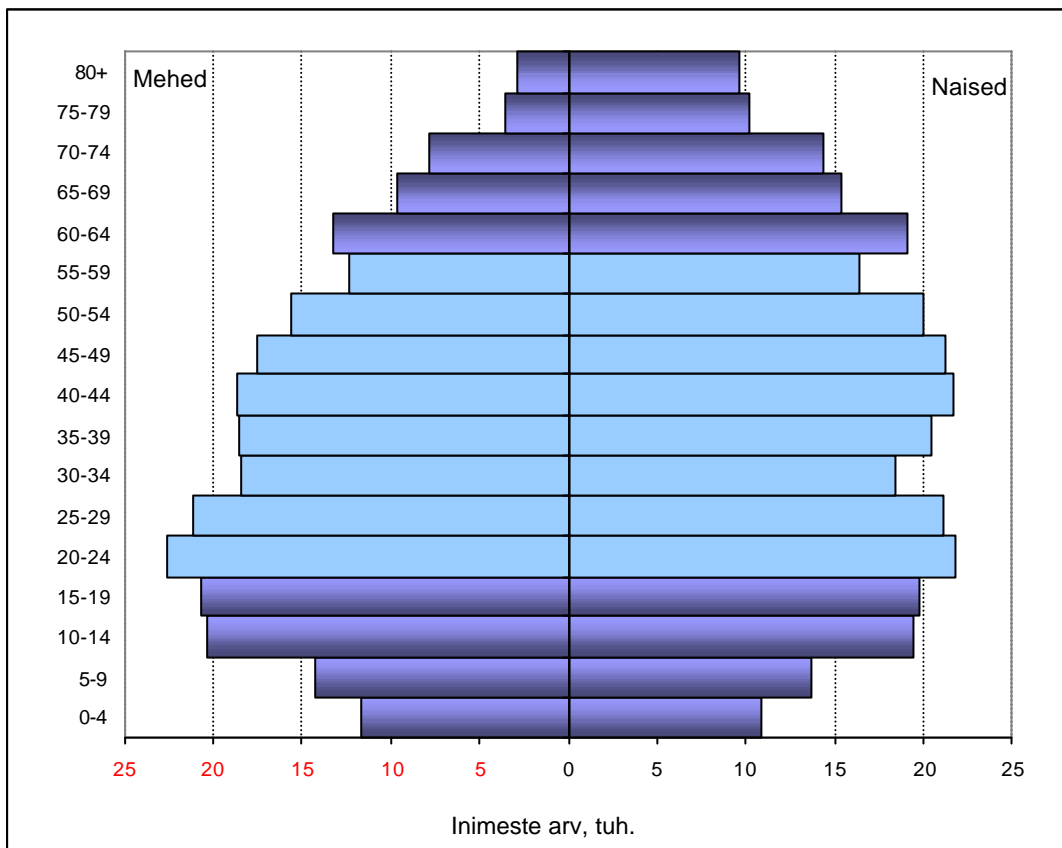
Joonis 24. Tallinna rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2025.

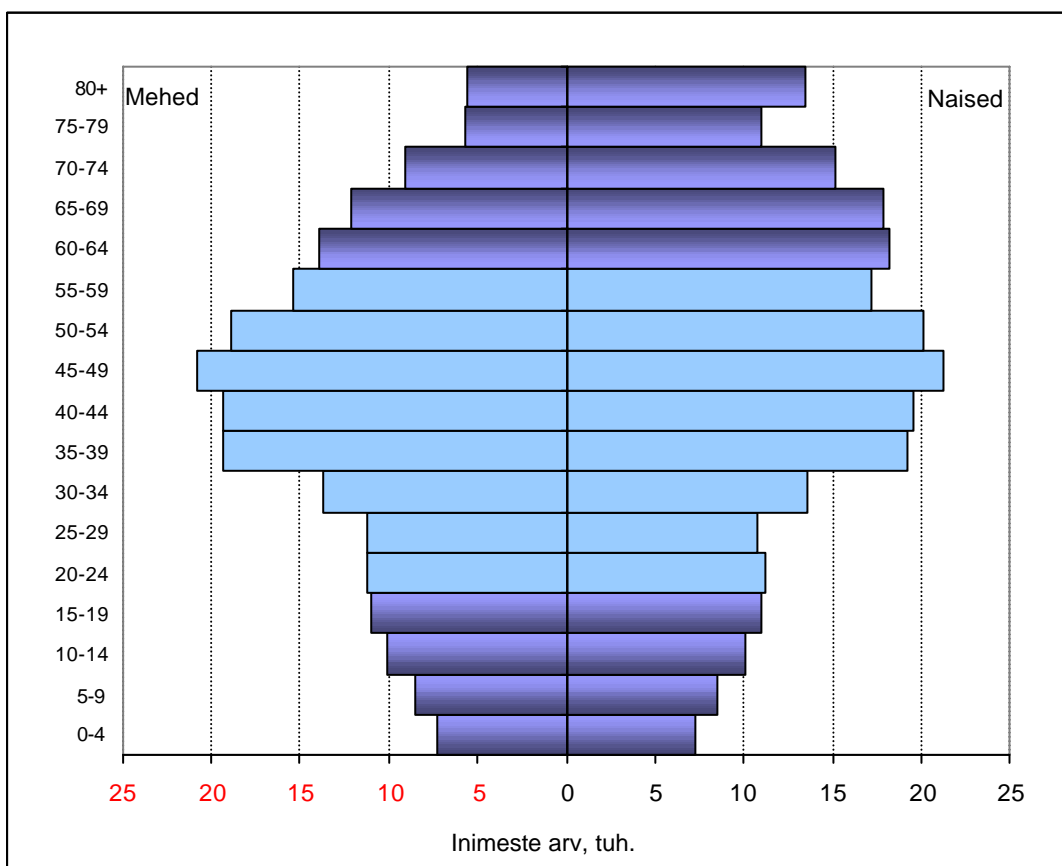
Joonis 25. Tagamaa rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2000.

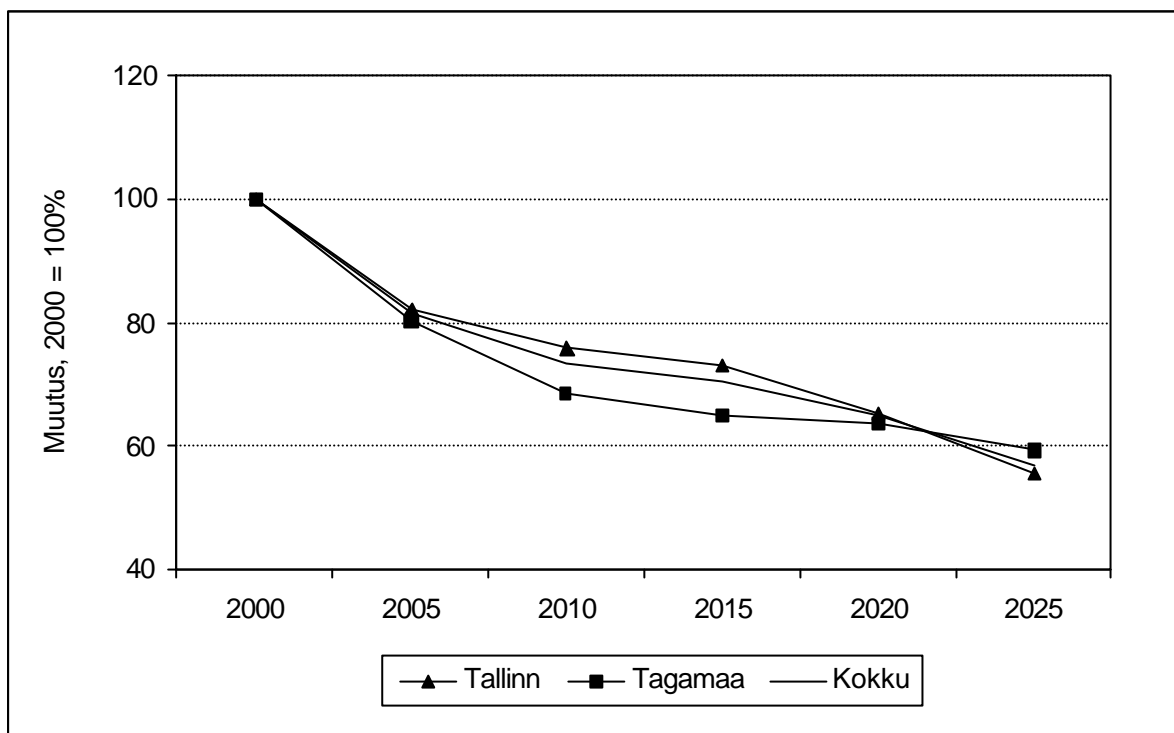
Joonis 26. Tagamaa rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2025.

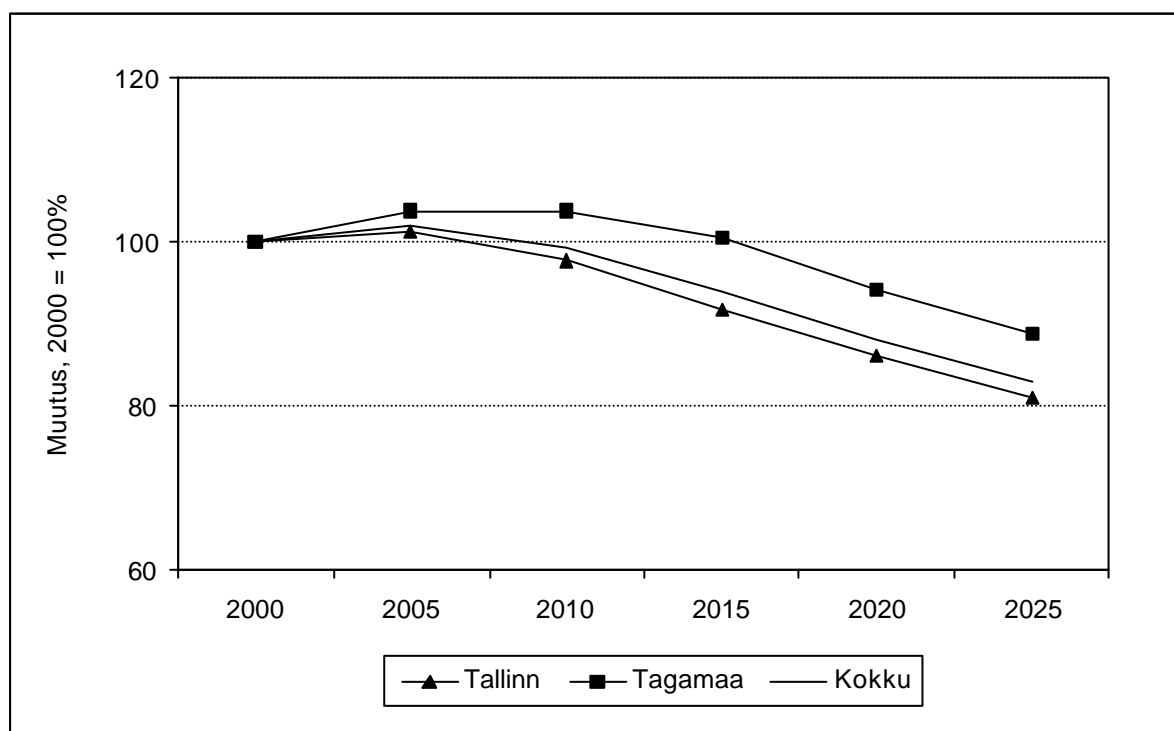
Joonis 27. Tallinna linnastu rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2000.

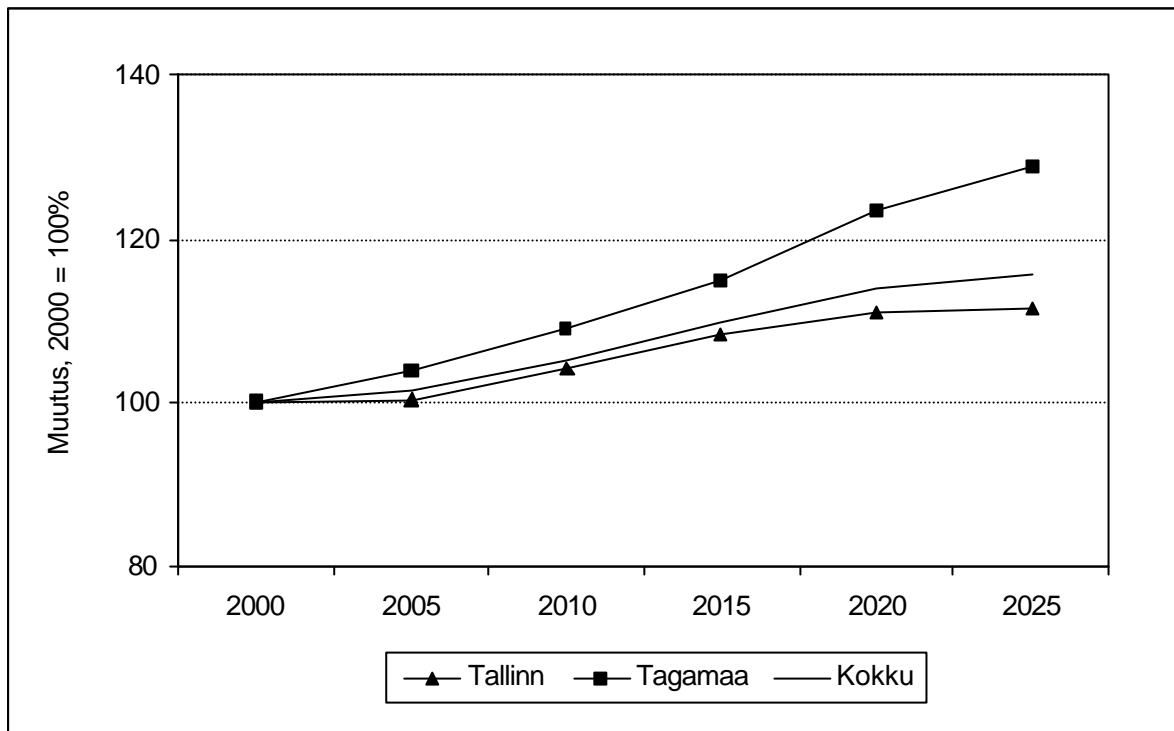
Joonis 28. Tallinna linnastu rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2025.

Joonis 29. Kuni 15-aastaste noorte arvu muutus 2000-2025, 2000 = 100%.

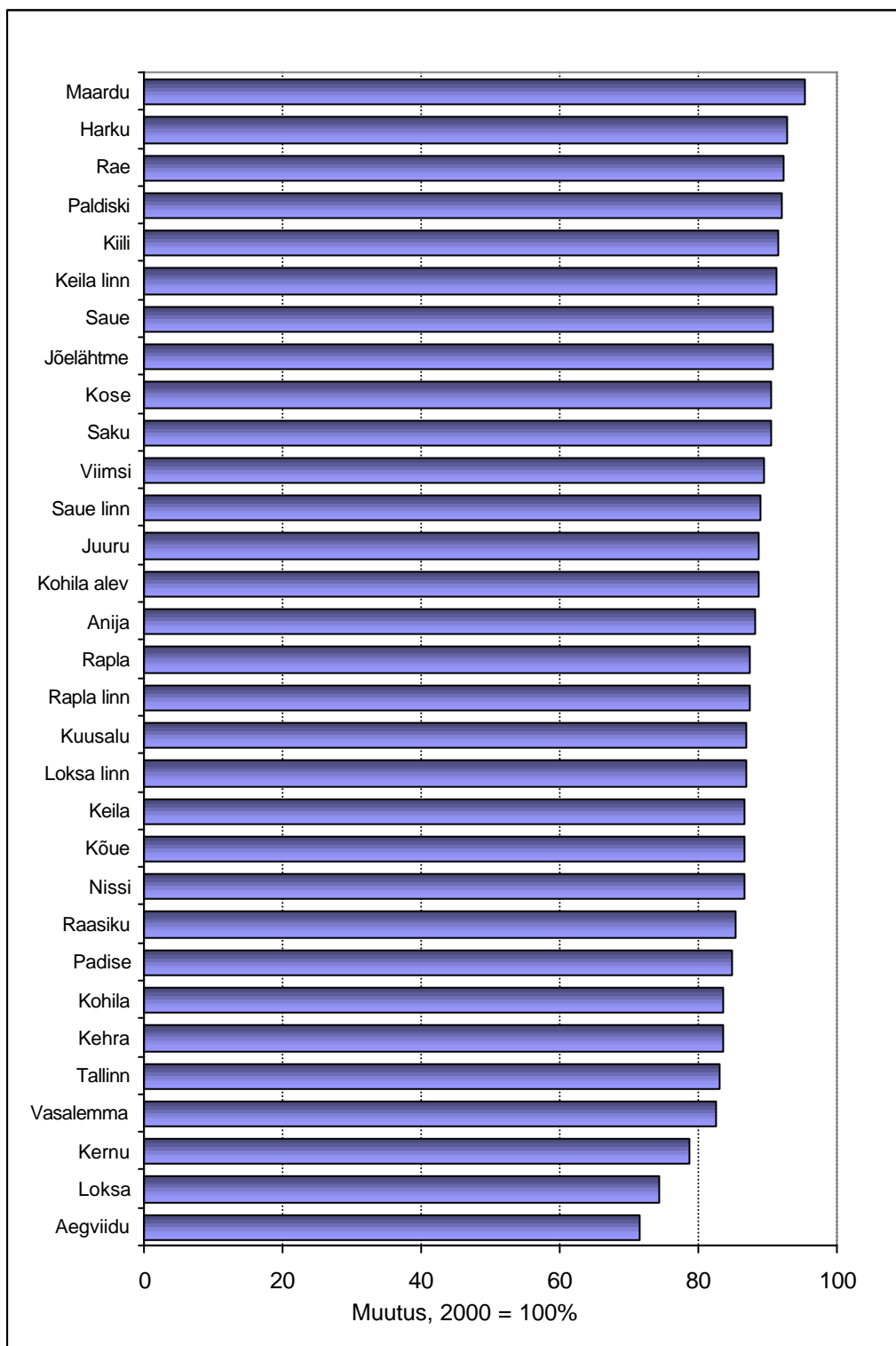
Joonis 30. Tööealiste (16-59) arvu muutus 2000-2025, 2000 = 100%.

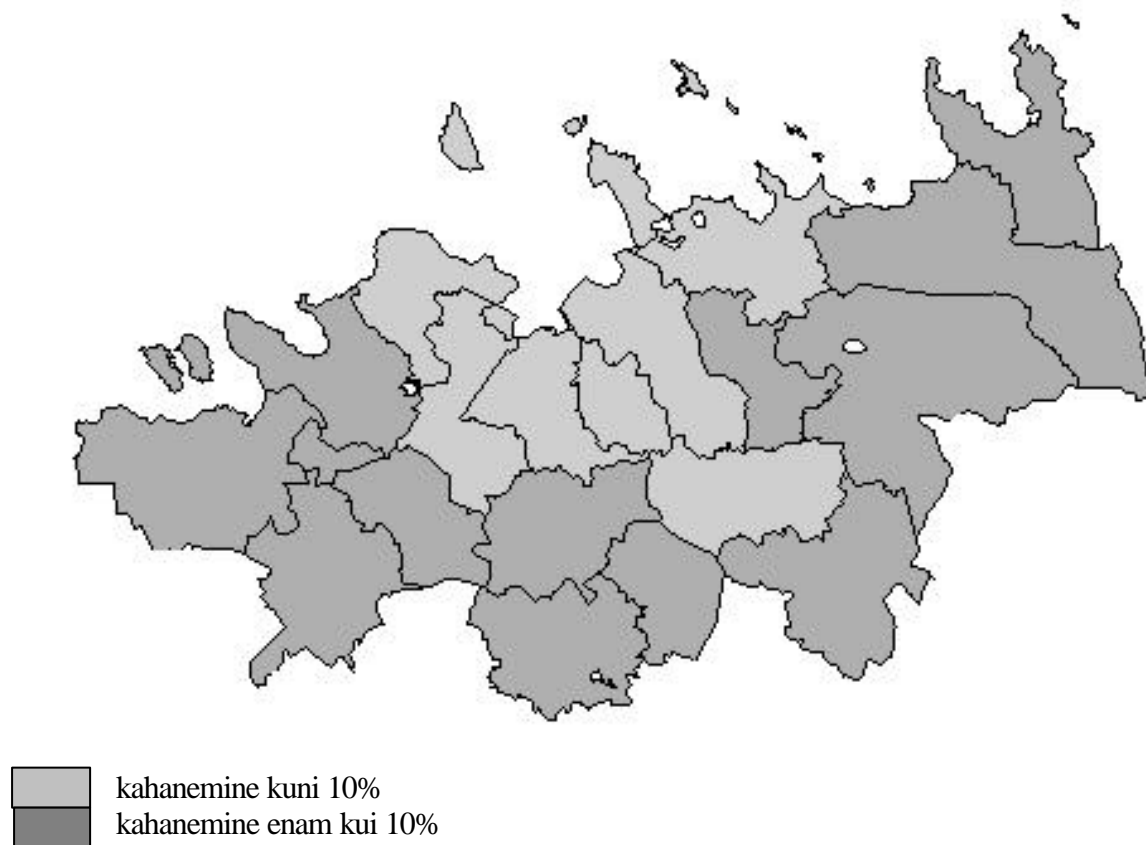
Joonis 31. Pensionealiste inimeste (60 ja vanemad) arvu muutus 2000-2025, 2000 = 100%.

Rahvastikuprognooosi baasvariandi tulemused üksikute linnade ja valdade lõikes näitavad kõigepealt seda, et praeguse sündimus- ja suremuskäitumise jätkudes ning rände puududes väheneks kõigi nende rahvaarv aastatel 2000-2025 (joonis 32). Kõige väiksem oleks rahvaarvu kahanemine seejuures Maardu linnas (5%) ning kõige suurem Aegviidus (28%). Tallinnast (17%) suurem oleks rahvaarvu kahanemine lisaks Aegviidule veel vaid Loksa ja Kernu vallas.

Valdade rahvaarvu muutuse geograafiline analüüs kinnitab seda, et jätkuvalt eristub Tallinna lähi- ja kaugtagamaa sarnaselt eelnevatele kümnenditele. Praeguse sündimus- ja suremuskäitumise jätkudes ning rände puududes jääb alla 10% rahvaarvu kahanemine üksnes vahetult Tallinnaga külgnevates Jõelähtme, Harku Kiili, Rae, Saku, Saue ja Viimsi valdades ning lisaks ka Tartu maantee äärde jäävas Kose vallas (joonis 33). Kõikides ülejäänud valdades kahaneks rahvaarv enam kui 10%. Seega võib rahvastiku sisemise taastevõime alusel jagada tagamaa kaheks – lähi- ja kaugtagamaaks.

Joonis 32. Tagamaa linnade ja valdade rahvaarvu muutus, 2000-2025.

Joonis 33. Tagamaa valdade rahvaarvu muutus, 2000-2025.

5.2. OPTIMISTLIK STSENAARIUM

Optimistliku prognoosivariandi kohaselt kasvavad rändevood mujalt Eestist Tallinna linnastusse ning rändesaldo on positiivne 60 000 inimese võrra. Suurlinnad ja nende lähitagamaa on peamiseks rände sihtpunktiks enamikus arenenud riikides (Jauhiainen, 2002; Kupiszewski et al, 2001). See on tingitud peamiselt suurlinnade atraktiivsest tööturust seoses kaasaegse teenindussektori arenguga. Teisalt on suurlinnad ise muutunud ruumiliselt järjest keerulisemaks (Bourne, 1997) ning pidevalt suureneb nende mõjuala, seda peamiselt seoses transpordi arenguga. Nõukogude aegne paisutatud põllumajandus on pärandanud Eestile arvuka maaelanikkonna, mistõttu on olemas nii tõmbe- (töökohad Tallinnas ja lähiümbruses) kui tõuketegurid (suurearvuline maaelanikkond) tulevaste Tallinna linnastusse suunduvate rändevoogude toetamiseks.

Optimistliku prognoosivariandi kohaselt kasvab seega nii Tallinna kui eriti Tallinna tagamaa elanikkond (joonised 34-35). See tähendab selget muutust võrreldes 1990. aastatega, kui peamiselt seoses negatiivse välisrände saldoga vähenes oluliselt Tallinna linnastu rahvastik. Tallinna rahvaarvu kasv jääb tagasihoidlikumaks kahel põhjusel. Esiteks muutsid 1990. aastad Tallinna vanusstruktuuri seoses mitte-estlaste lahkumisega ebasoodsamaks võrreldes tagamaaga. Nii suudab positiivne sisserände saldo vaevu tasakaalustada ebasoodsast vanusstruktuurist tingitud madalat loomulikku iivet. Teiseks mõjutab Tallinna elanikkonna aeglasemat kasvu võrreldes tagamaaga suburbaniseerumine ehk eeslinnastumine.

Kokkuvõttes suureneks optimistliku prognoosivariandi kohaselt Tallinna linnastu elanikkond ligemale 50 000 inimese võrra ehk peaaegu 10%. Tallinna linna optimistlik elanikkonna kasv on alla 5%, tagamaal aga suureneks rahvaarv 50%. See kasv hajutuks võrreldes 1990. aastatega aga linnastus ühtlasemalt, st kasvaks ka tagamaa kaugemate piirkondade elanikkond. Seda toetavad ka praegused maaturuga seotud arengud, mis näitavad selget nõudluse nihkumist ka Tallinnast kaugemale jäävatesse piirkondadesse.

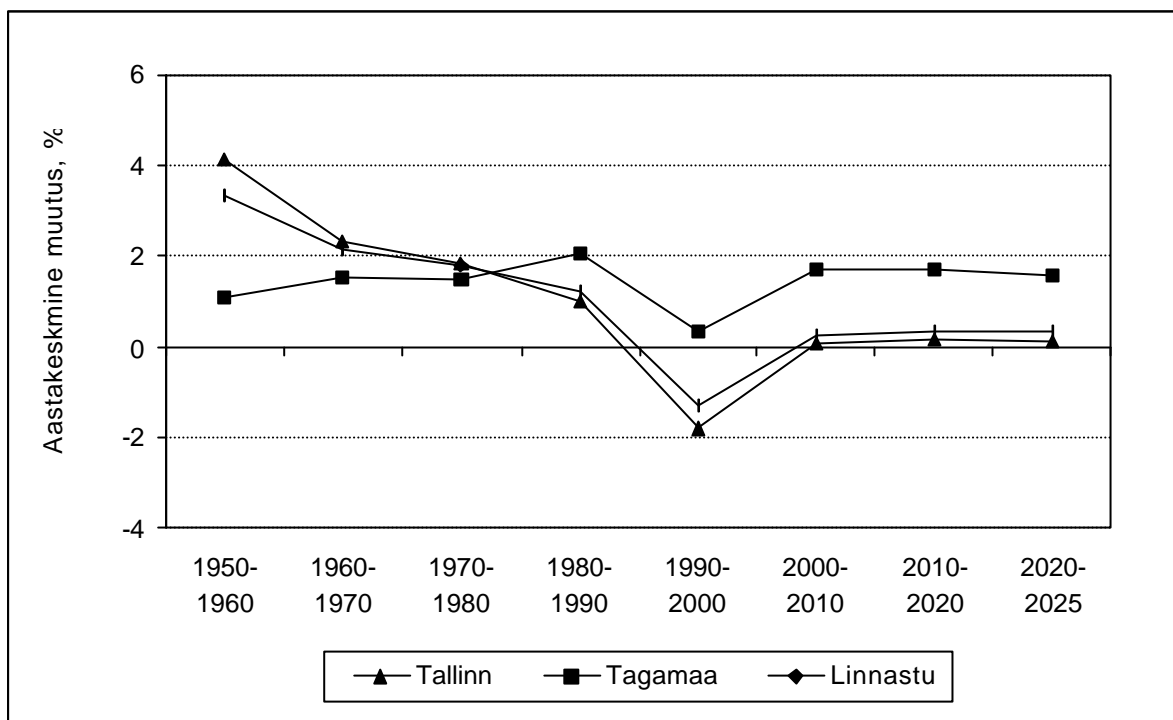
Paralleelselt rahvaarvu kasvuga toimub aga ikkagi rahvastiku selge vananemine (joonised 36-41, vt. ka lisa 2). 1990. aastate madal sündimus on lõonud vanusstruktuuri tagantjärele korvamatu augu. Rahvastiku vananemise protsess on Tallinnas ja tagamaal aga erinev. Kuni 15 aastaste noorte arv väheneb ka optimistliku prognoosi korral kuni aastani 2005, misjärel kahanemine asendub kasvuga. Noorte arvu kasv on seejuures tagamaal oluliselt kiirem (joonis 42). Linnastus tervikuna on noori inimesi aastal 2025 üle 10% rohkem. Tallinnas jääb kasv mõnevõrra tagasihoidlikumaks samas kui tagamaal on kuni 15 aastaseid noori aastal 2025 peaaegu 50% rohkem kui aastal 2000.

Tööealiste inimeste arv püsib linnastus ka optimistliku prognoosivariandi korral muutumatuna (joonis 43). Seega on väga tõenäoline, et tegelikult väheneb tööealiste inimeste arv Tallinna linnastus ning kindlasti Tallinnas, kus isegi optimistliku prognoosi kohaselt väheneb töötajate arv aastaks 2025 üle 5%. See kahanemine on seotud eelkõige 1990. aastate pärandiga ehk siis sündinud väikesearvuliste põlvkondade jõudmisega tööikka.

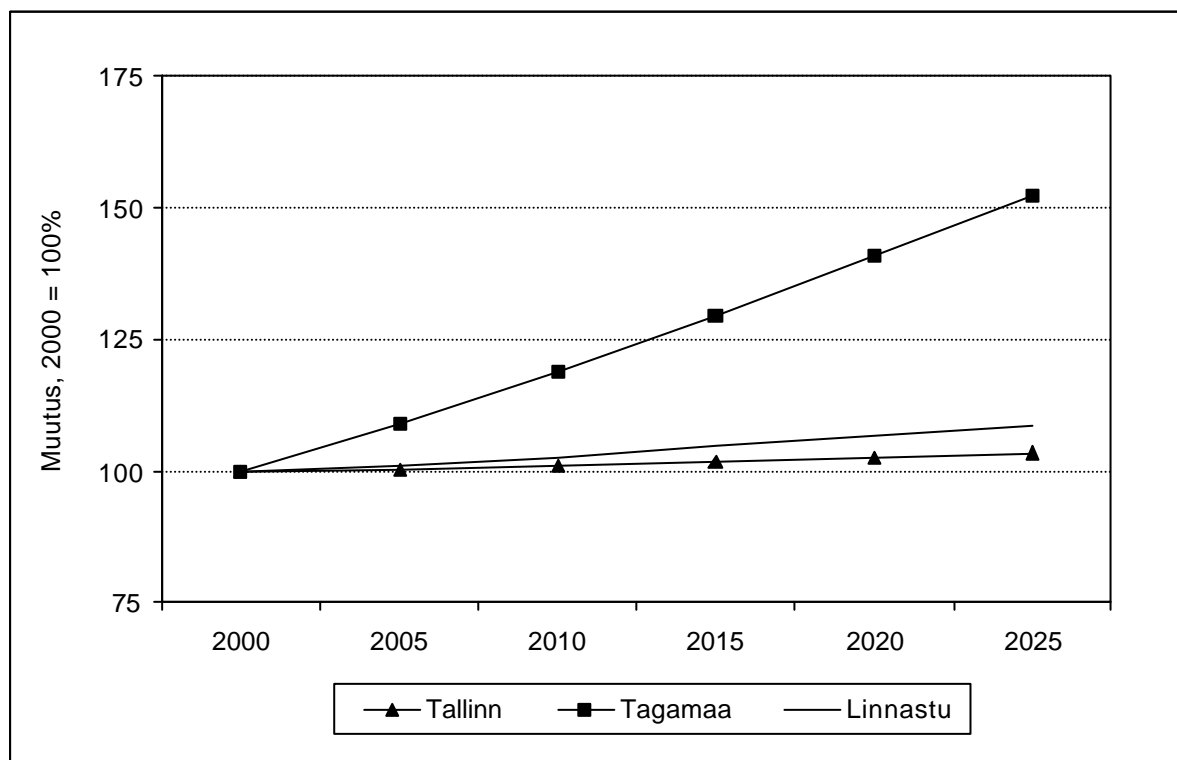
Pensioniealiste arv kasvab nii Tallinnas, tagamaal kui linnastus tervikuna jõudsalt ka optimistliku prognoosivariandi kohaselt (joonis 44). Seega ei ole rahvastiku vananemisest pääsu ei Tallinna linnastus tervikuna ega ka tagamaal eraldivõetuna. Veelgi enam, üllataval

kombel toob optimistlik prognoosivariant kaasa oluliselt kiirema rahvastiku vananemise tagamaal võrreldes teiste prognoosivariantidega. Selline olukord muutub aga selgemaks kui arvestama kahe asjaoluga. Esiteks on senine rahvastiku vanusstruktuur tagamaal väga noor. Teiseks hõlmab optimistlik prognoos endasse ka eelduse eluea kasvust. Nende kahe teguri kombineerumisel ongi rahvastiku vananemise suhteline tempo optimistliku prognoosivariandi korral väga kiire ning 60 aastaste ja vanemate inimeste arv kasvab aastaks 2025 koguni 80%, samas kui Tallinnas on kasv vaid 30%.

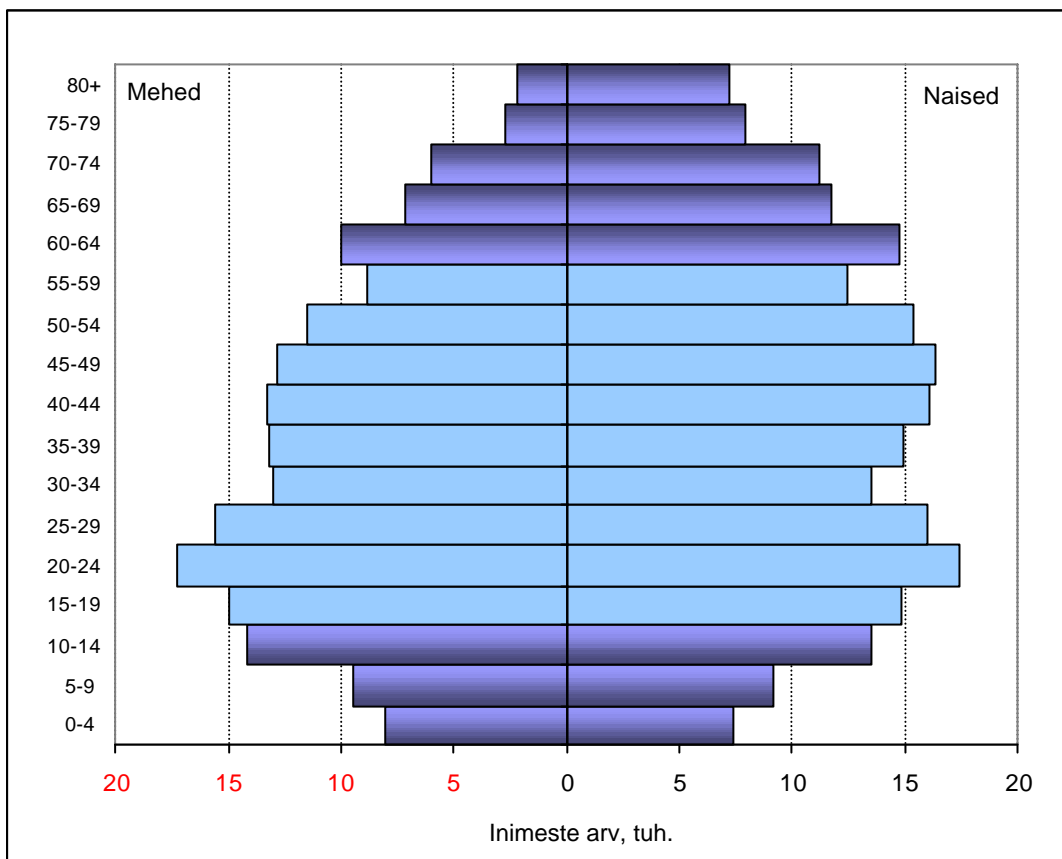
Rahvastiku vananemist Tallinna tagamaal näitavad aga ka kõik teised prognoosivariandid, mis tähendab seda, et isegi Eesti kõige atraktiivsemas piirkonnas ei ole pääsu rahvastiku vananemisega seotud küsimustega tegelemisest. Eriti tuleb seejuures tähelepanu pöörata väga suurele meeste ja naiste eluea erisusele Eestis, mis tähendab, et ka tagamaal hakkab suurenema just üksikute naispensionäride arv, mis toob kindlasti vajaduse mõelda mitmete planeerimisküsimuste, mis sellega kaasnevad. Näiteks võib välja tuua selle, et pensioniealised naised sõltuvad ühistranspordist palju enam kui teised rahvastikurühmad.

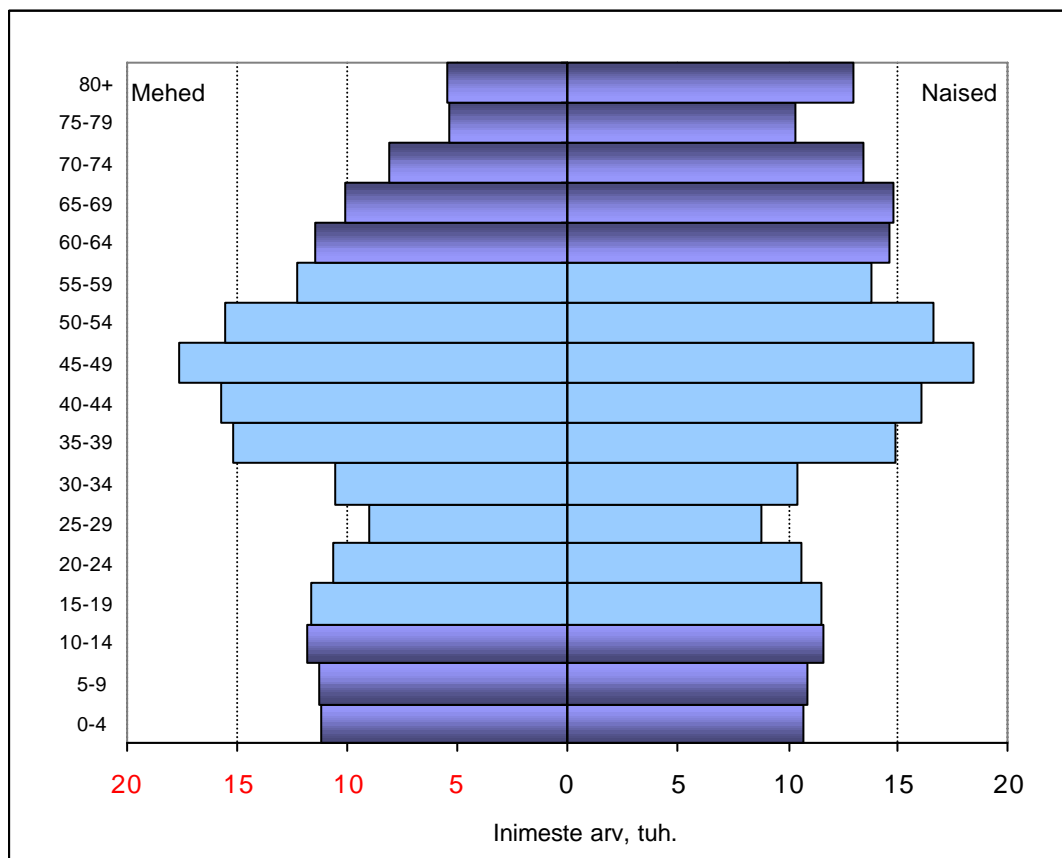
Joonis 34. Tallinna linnastu osade rahvaarvu aastakeskmine muutus (%), 1950-2025.

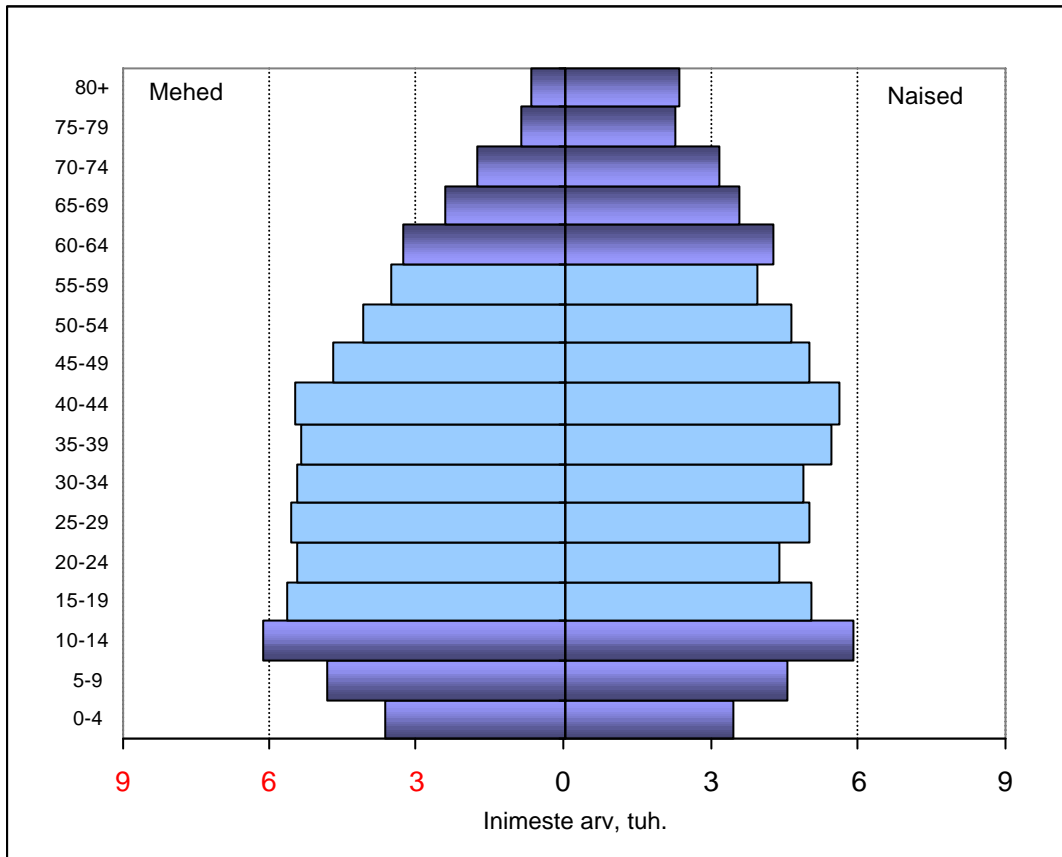
Joonis 35. Tallinna linnastu osade rahvaarvu muutus 2000-2025, 2000 = 100%.

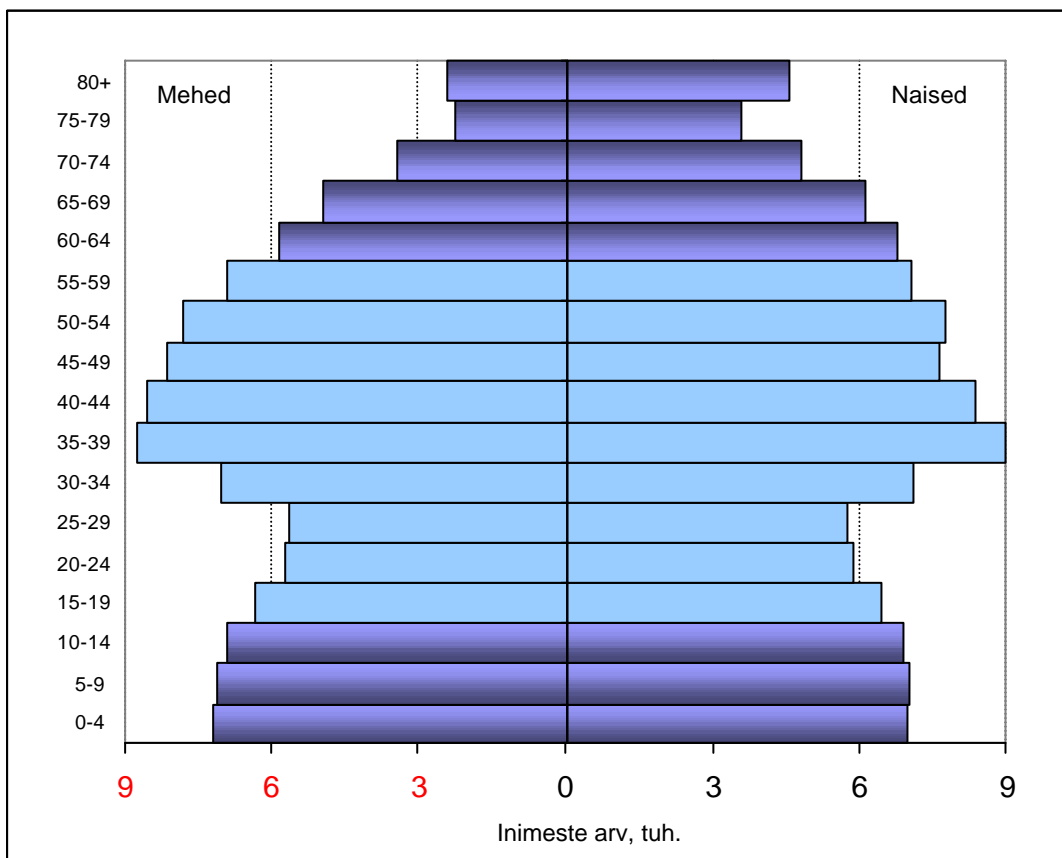
Joonis 36. Tallinna rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2000.

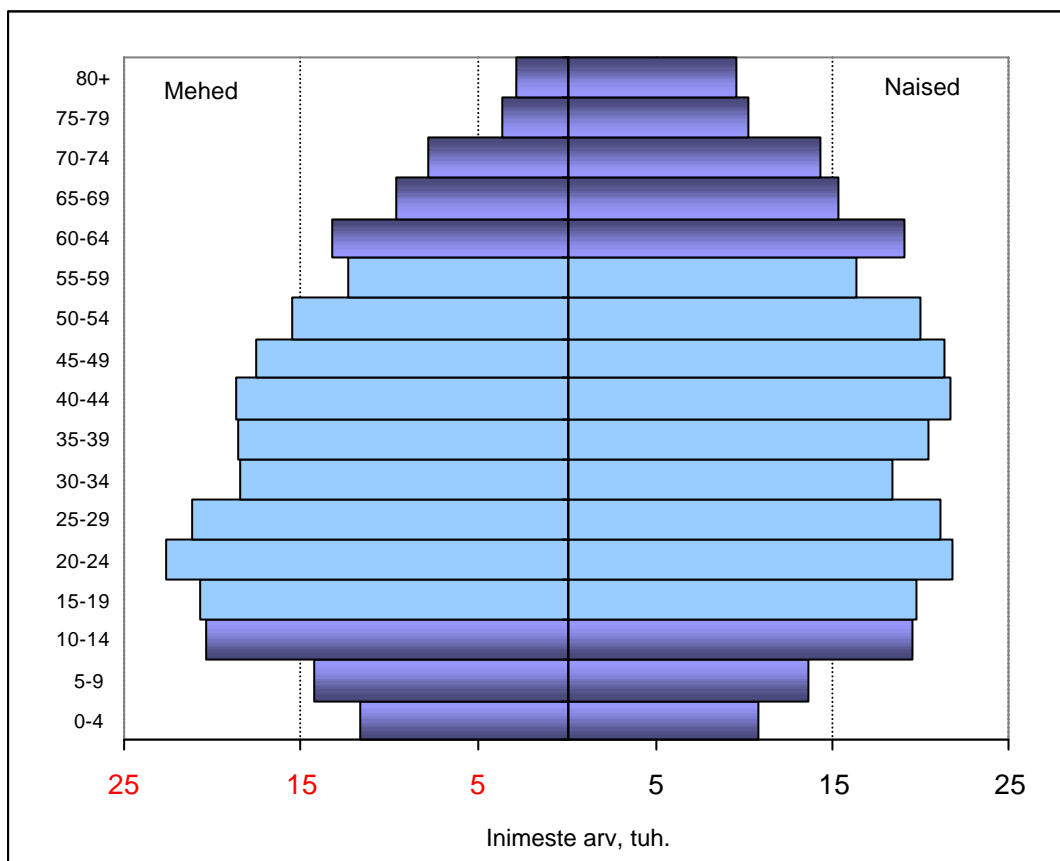
Joonis 37. Tallinna rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2025.

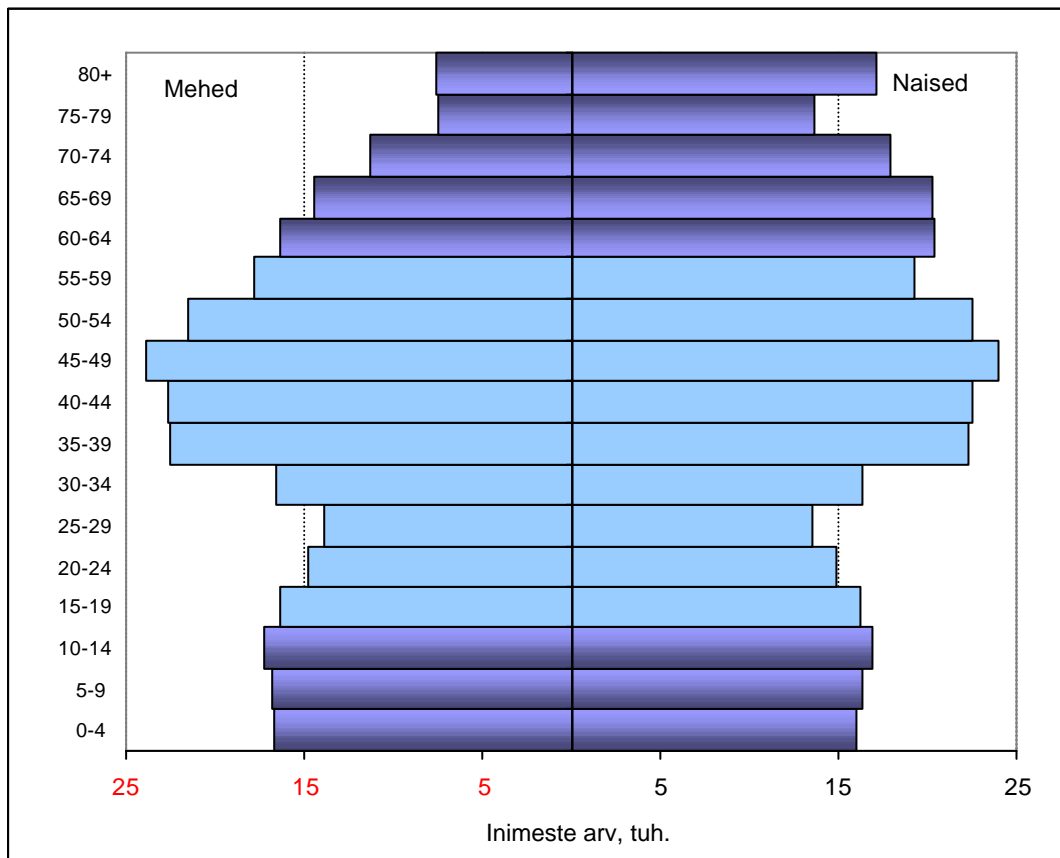
Joonis 38. Tagamaa rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2000.

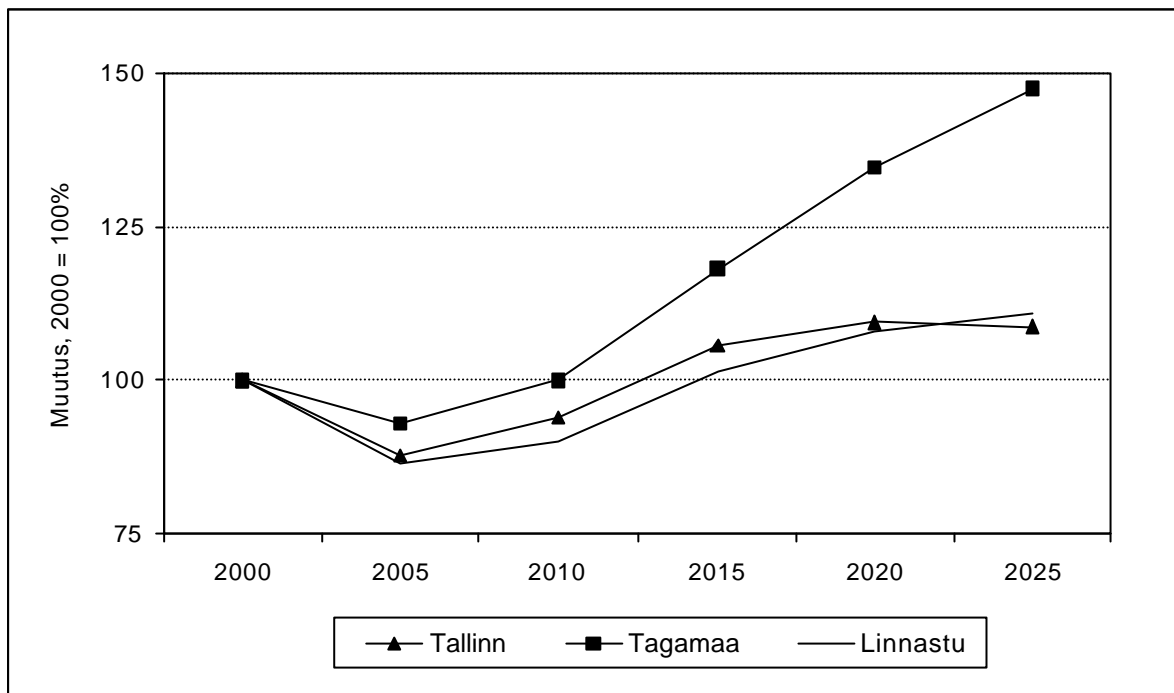
Joonis 39. Tagamaa rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2025.

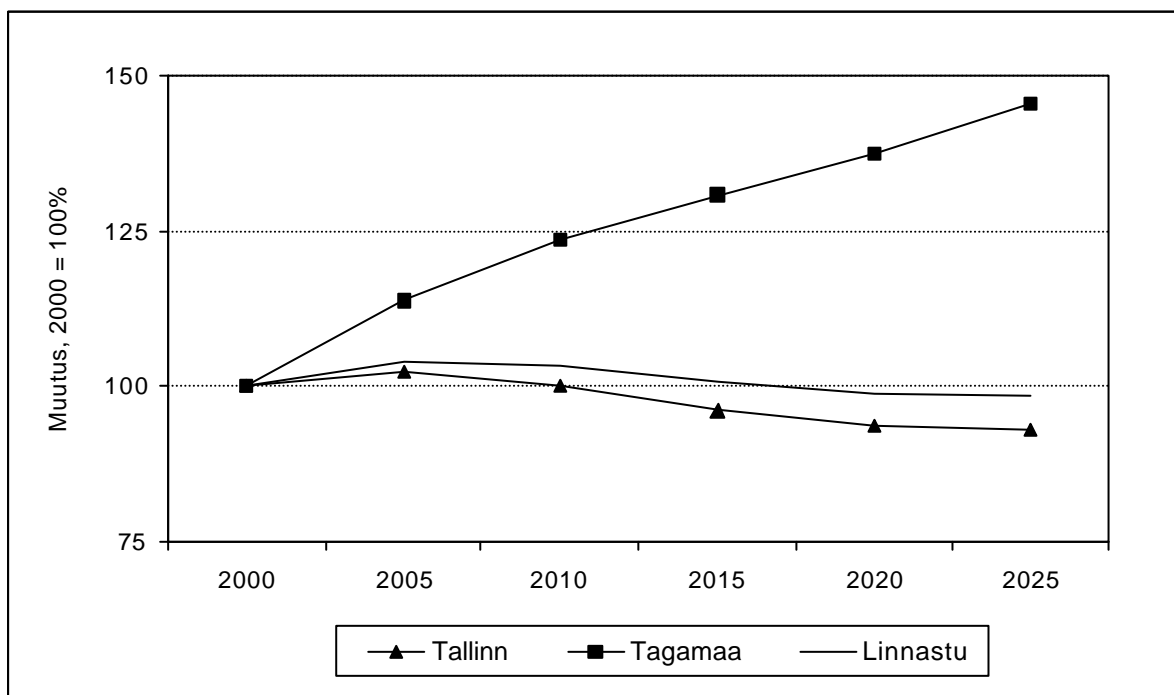
Joonis 40. Tallinna linnastu rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2000.

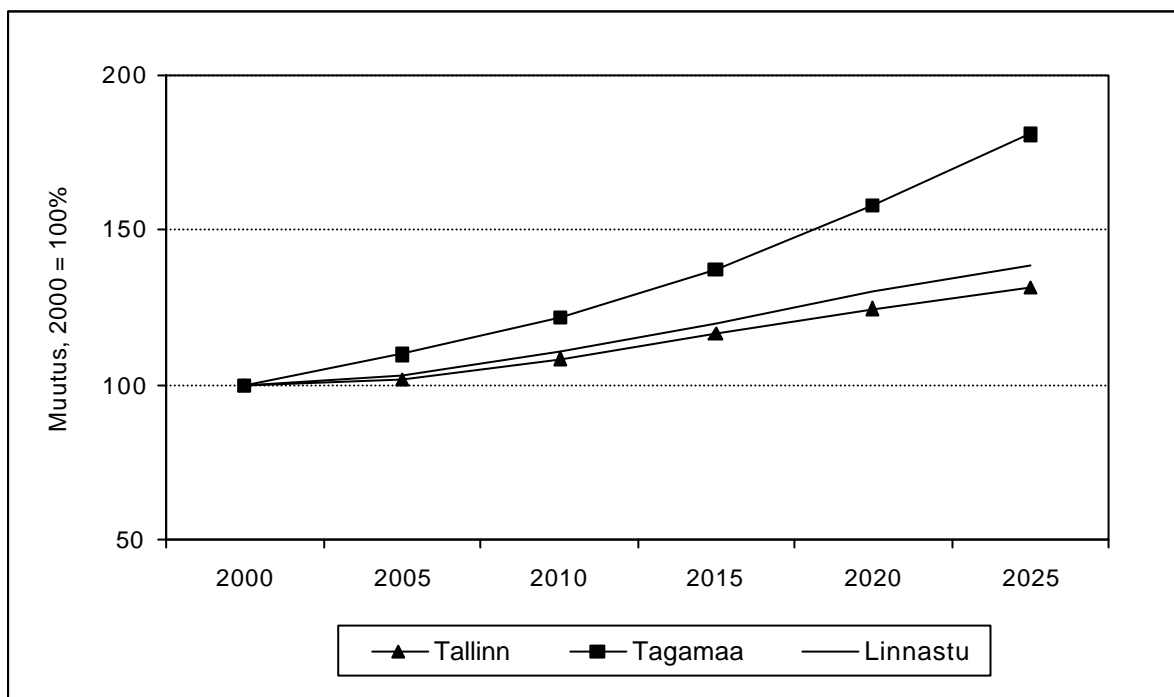
Joonis 41. Tallinna linnastu rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2025.

Joonis 42. Kuni 15-aastaste noorte arvu muutus 2000-2025, 2000 = 100%.

Joonis 43. Tööealiste (16-59) arvu muutus 2000-2025, 2000 = 100%.

Joonis 44. Pensionealiste inimeste (60 ja vanemad) arvu muutus 2000-2025, 2000 = 100%.

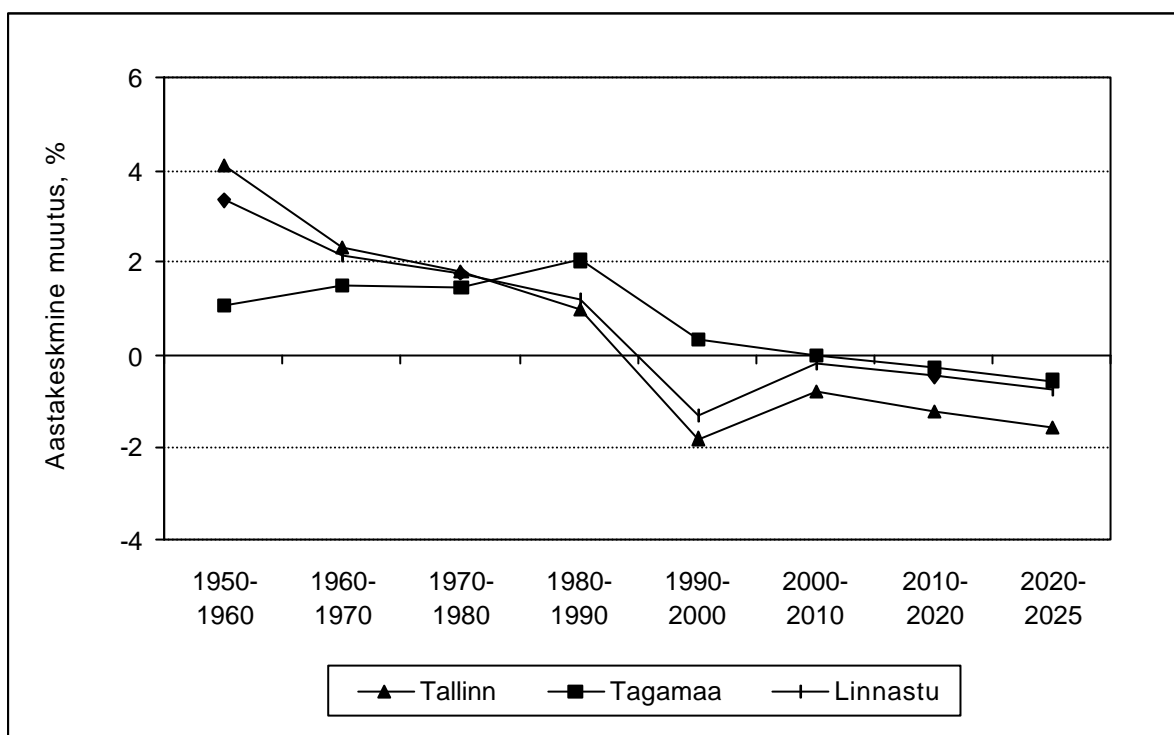
5.3. PESSIMISTLIK STSENAARIUM

Arvestades suurlinnade ja nende lähitagamaa jätkuvat atraktiivsust kõikides arenenud riikides vaatamata regionaalpoliitilistele jõupingutustele, infotehnoloogia arengule jne, on ka pessimistliku stsenaariumi puhul eelduseks positiivne rändesaldo (20 000 inimest) Tallinna linnastu ja muu Eesti vahel. See ei suuda aga kompenseerida negatiivset loomulikku iivet, mistõttu linnastu rahvaarv tervikuna siiski kahaneb 10% ehk 50 000 inimese võrra (joonised 45-46). Siiski jääb rahvaarvu kahanemine väiksemaks kui 1990. aastatel. Tagamaal jääb rahvaarvu kahanemine pessimistliku stsenaariumi korral 5% piiresse, samas kui Tallinn kaotab negatiivse stsenaariumi korral neljandiku oma elanikkonnast.

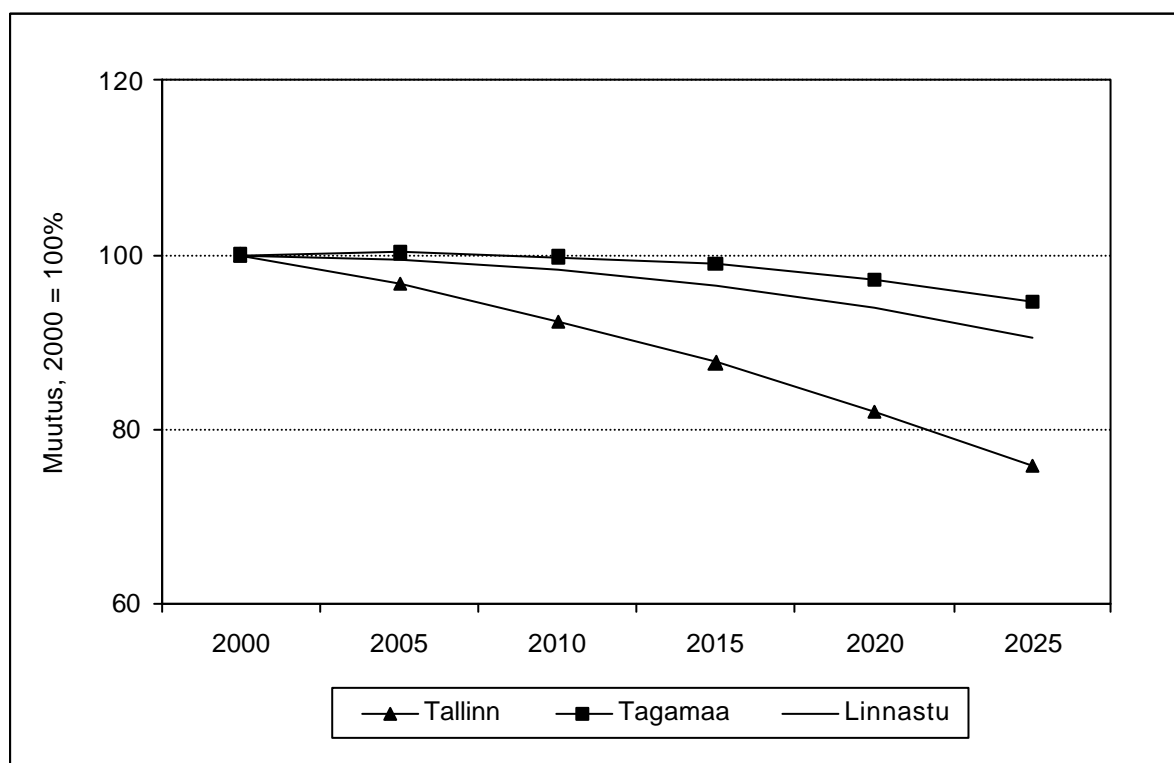
Rahvaarvu kahanemisest veelgi olulisemad on muutused rahvastiku vanusstruktuuris. Pessimistliku stsenaariumi käivitumine tähendaks sisuliselt demograafilise kriisi sattumist (joonised 47-52, vt. ka lisa 3), mis võimendub veelgi siis, kui 1980. aastate suuremad sündipõlvkonnad jõuavad pensioniikka.

Pessimistliku stsenaariumi korral seonduvad kõige negatiivsemad arengud kuni 15-aastaste noortega. Linnastus tervikuna väheneks nende osakaal kogurahvastikus 2025. aastaks 40% võrreldes aastaga 2000 (joonis 53). Tallinnas oleks noori aga enam kui poole vähem kui aastal 2000. Sarnaselt teistele prognoosivariantidele ei ole tööealiste osakaalu muutus nii märkimisväärne ning toimuvad muutused oleksid samasugused kui kogurahvastiku osas. See tähendab, et tööealiste arv väheneks vaid kümnendiku võrra (joonis 54).

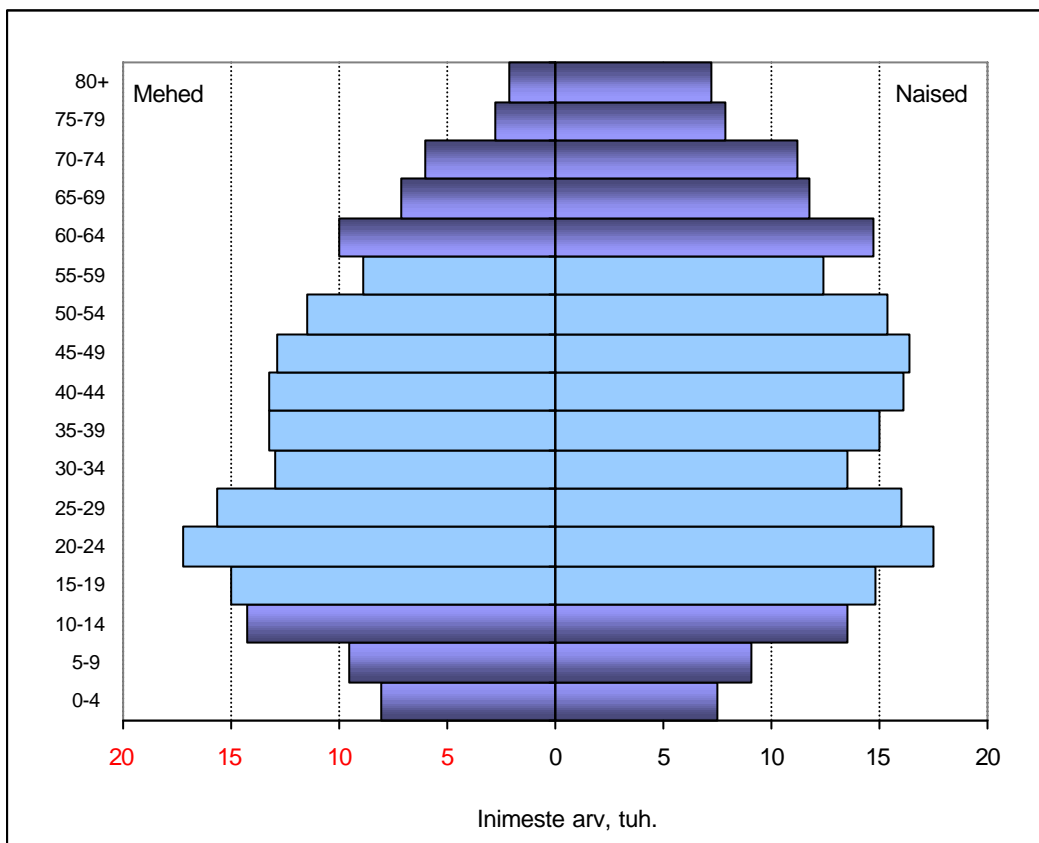
Tööealise elanikkonna arvu suhteliselt tagasihoidlik vähenemine ka pessimistliku stsenaariumi korral tähendab teisalt tööjõu ülikiiret vananemist. See on pessimistliku stsenaariumi korral isegi suuremaks probleemiks kui rahvastiku vananemine tervikuna, sest pessimistlik stsenaarium hõlmas endas muu hulgas eeldust, et rahvastiku eluea kasv pidurdub. Siiski kasvab pensioniealiste inimeste arv jõudsalt ka pessimistliku stsenaariumi korral, ehk 20% aastaks 2025 (joonis 55). Tallinnas ei oleks pessimistliku stsenaariumi korral rahvastiku vananemine aga eriti märkimisväärne ning ka tagamaal jääb rahvastiku vananemine tagasihoidlikumaks kui optimistliku stsenaariumi korral.

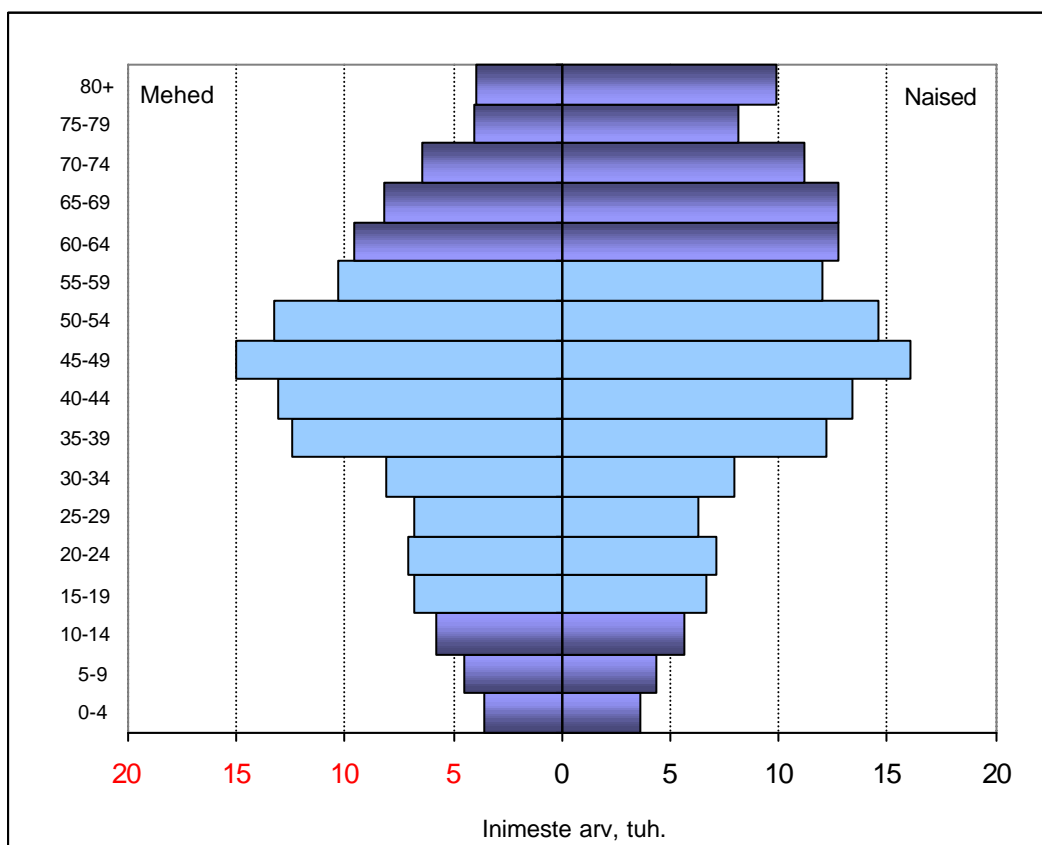
Joonis 45. Tallinna linnastu osade rahvaarvu aastakeskmise muutus (%), 1950-2025.

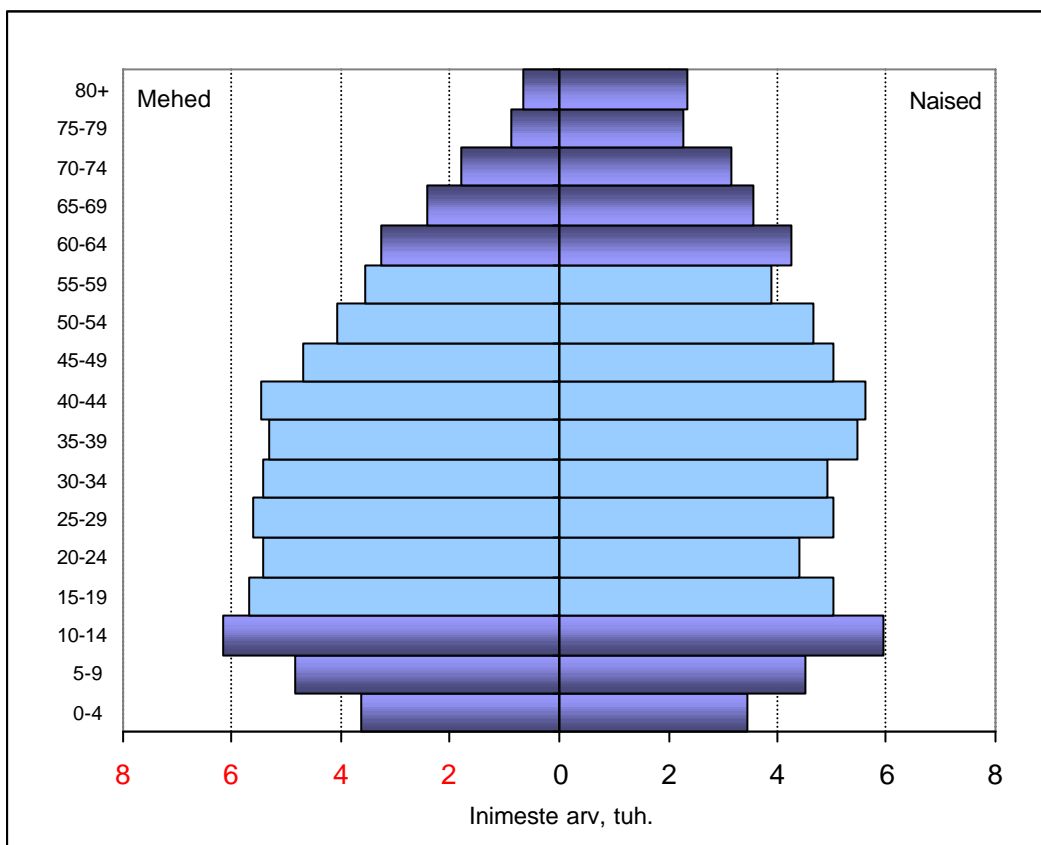
Joonis 46. Tallinna linnastu osade rahvaarvu muutus 2000-2025, 2000 = 100%.

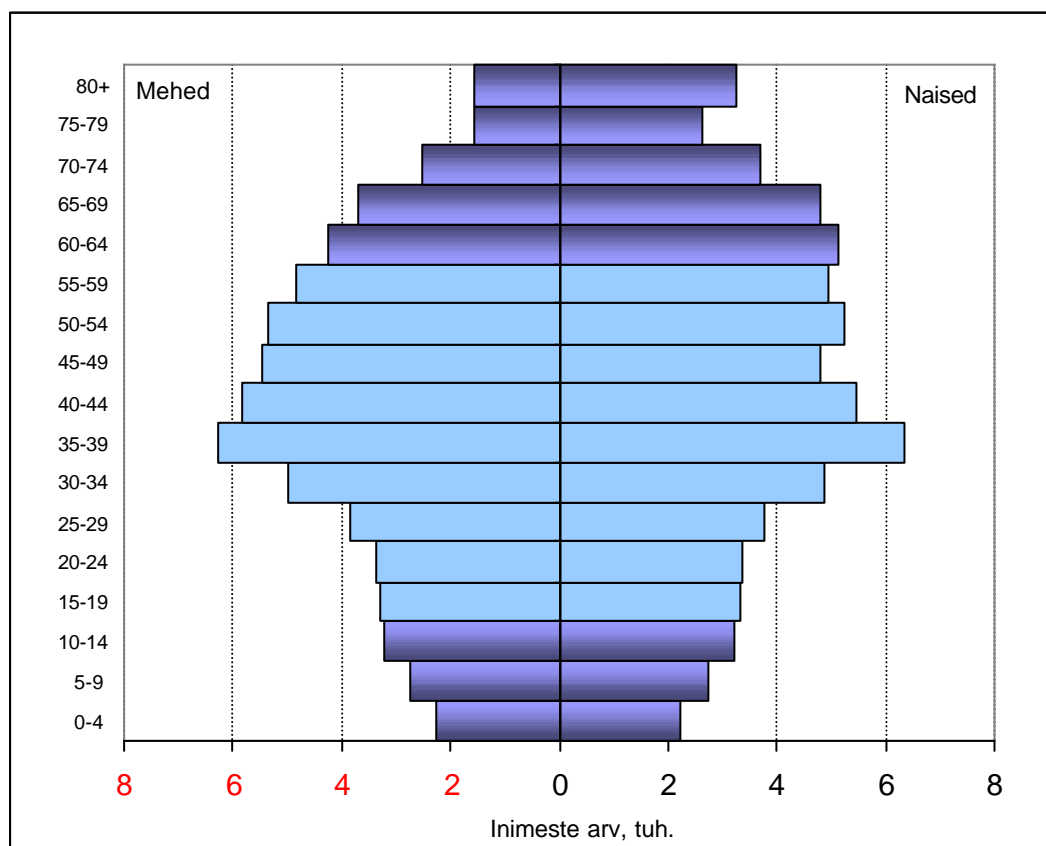
Joonis 47. Tallinna rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2000.

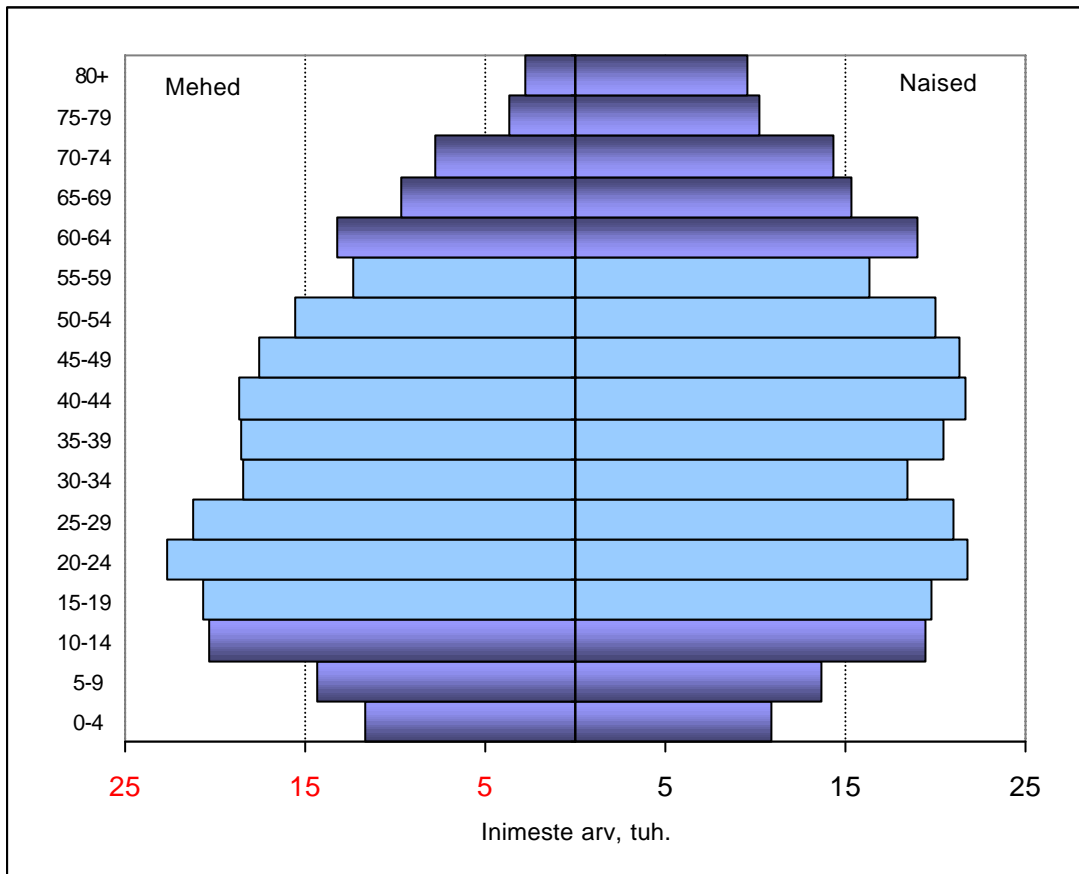
Joonis 48. Tallinna rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2025.

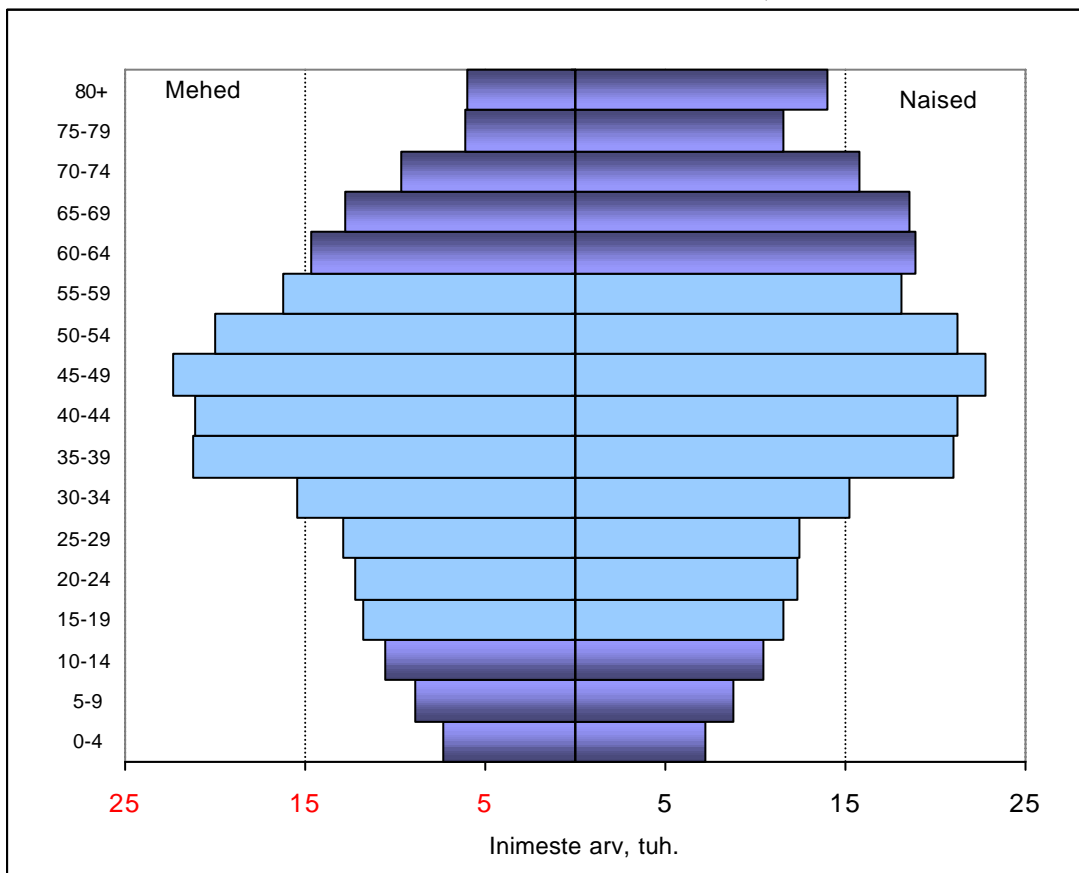
Joonis 49. Tagamaa rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2000.

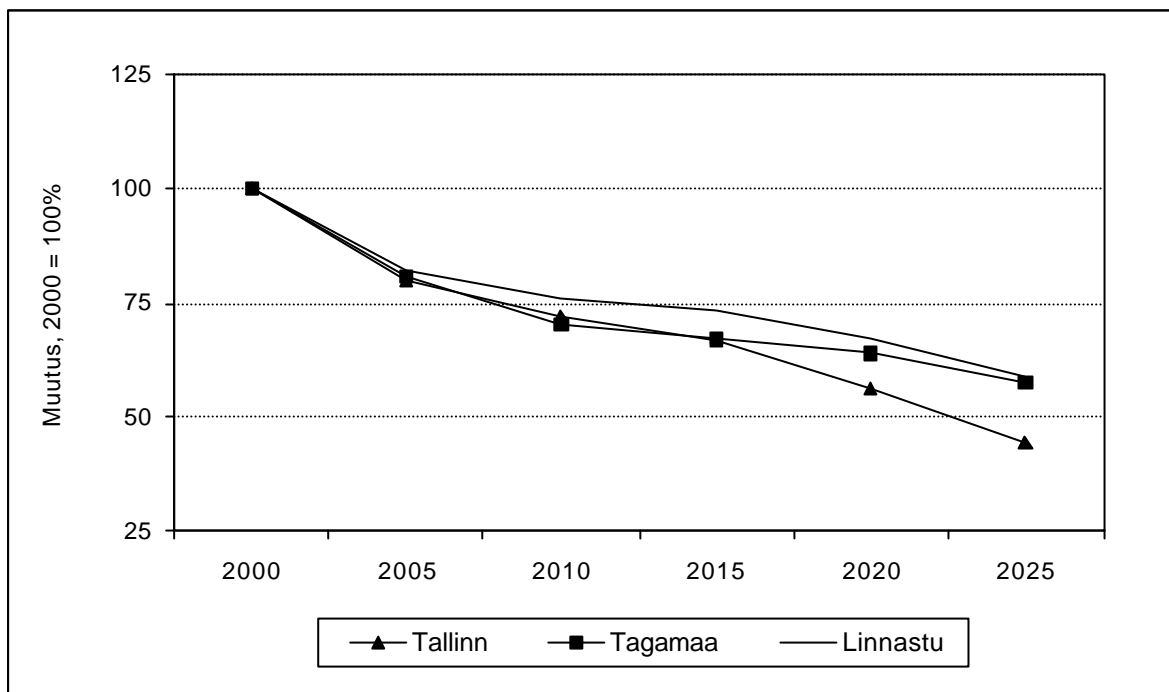
Joonis 50. Tagamaa rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2025.

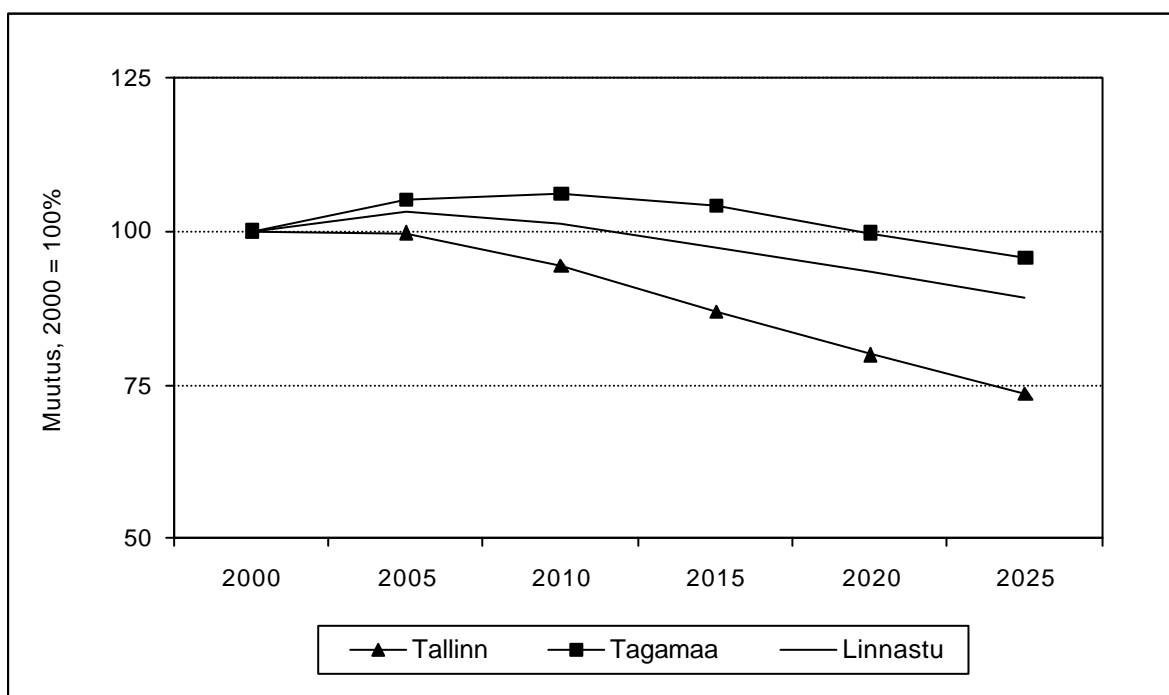
Joonis 51. Tallinna linnastu rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2000.

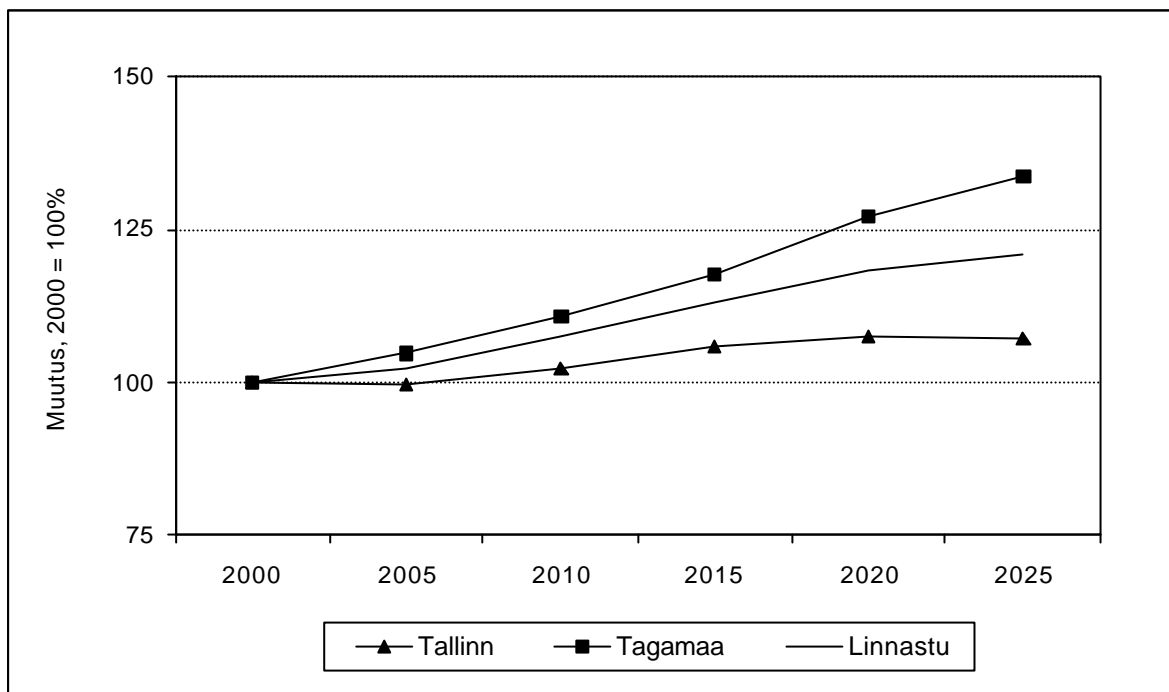
Joonis 52. Tallinna linnastu rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2025.

Joonis 53. Kuni 15-aastaste noorte arvu muutus 2000-2025, 2000 = 100%.

Joonis 54. Tööealiste (16-59) arvu muutus 2000-2025, 2000 = 100%.

Joonis 55. Pensionealiste inimeste (60 ja vanemad) arvu muutus 2000-2025, 2000 = 100%.

5.4. TÕENÄOSEIM STSENAARIUM

Kõige tõenäolisema stsenaariumi kohaselt ei jätku Tallinna linnastus 2000-2025 perioodil 1990. aastate rahvastikuarengud. Seda põhjusel, et 1990. aastaid mõjutas suure tõenäosusega väga erandlikult välisränne. Siserände arvel võitis aga Tallinna linnastu rahvastikku ning välisrände voogude vähenemise järel 1990. aastate lõpus võib arvata, et tuleviku rahvastiku arengut mõjutab oluliselt enam siseränne kui see oli 1990. aastatel.

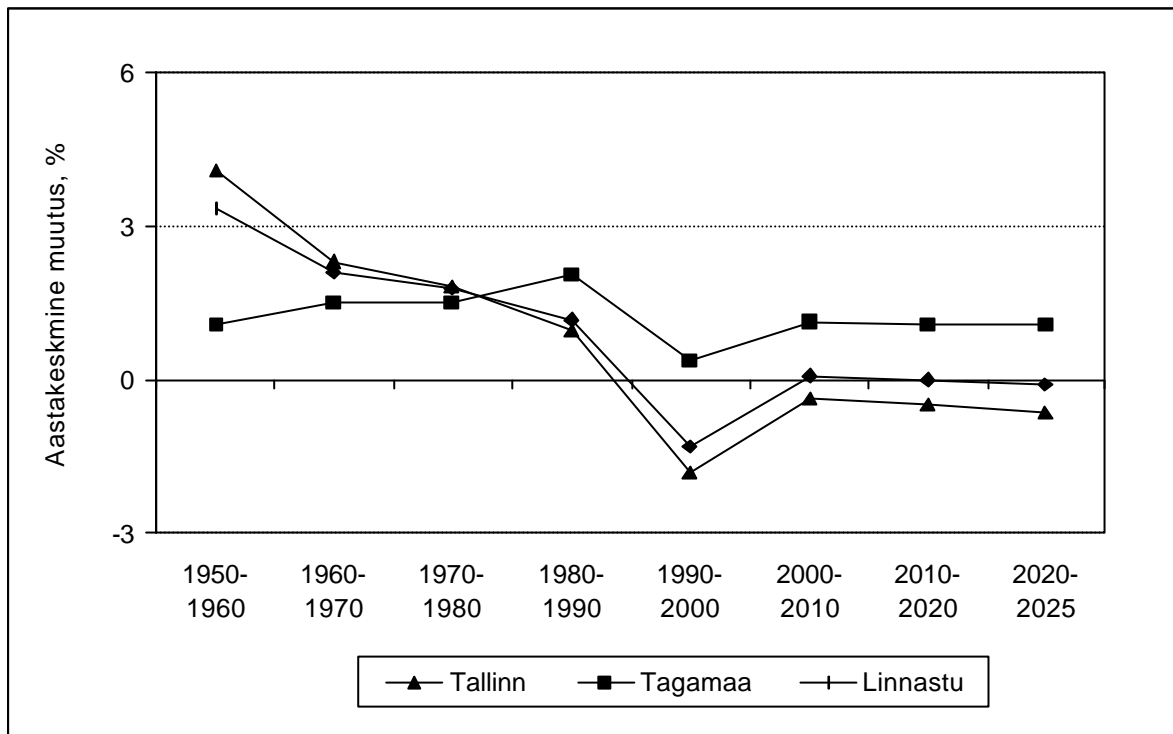
Tõenäoseimas prognoosivariandis ongi eeldatud pigem 1990. aastate siserände arengute jätkumist, mis tähendab, et linnastu rändesaldo on aastatel 2000-2025 positiivne 40 000 inimese võrra, mis jaguneb võrdselt Tallinna ja tagamaa vahel. Kõige tõenäolisem on ka 1990. aastatel alguse saanud suburbaniseerumise ehk tallinlaste tagamaale kolimise jätkumine. Kokkuvõttes on seega Tallinna rändesaldo 5000 inimese võrra negatiivne, samas kui tagamaa rändesaldo on 45 000 inimese võrra positiivne. See tähendab seniste uuselamuehituse ja suvilate ümberehituse tempode jätkumist (vt. 3 ptk.). Tõenäoseima stsenaariumi korral suureneks mõnevõrra ka sündimus, sest see on kõikides üleminekuriikides madalam kui teistes arenenud riikides; samuti pikeneks eluiga, mis on üleminekuriikides oluliselt madalam kui teistes arenenud riikides.

Tõenäoseima prognoosivariandi realiseerudes väheneks Tallinna elanikkond 2025. aastaks 10% võrra, samas kui tagamaa elanikkond kasvaks kolmandiku võrra (joonised 56-57). Ühtlasi tähendab see, et linnastu elanikkond tervikuna püsib sisuliselt muutumatuna. Seega ei suuda positiivne siserände saldo tasakaalustada rahvastiku vananemisega seotud negatiivset loomulikku iivet. Tõenäoseima arengu korral elaks aastal 2000 Tallinnas kaks kolmandikku linnastu elanikkonnast, mis on ühelt poolt oluliselt vähem kui täna, kuid teiselt poolt endiselt kõrgem kui Põhjamaades.

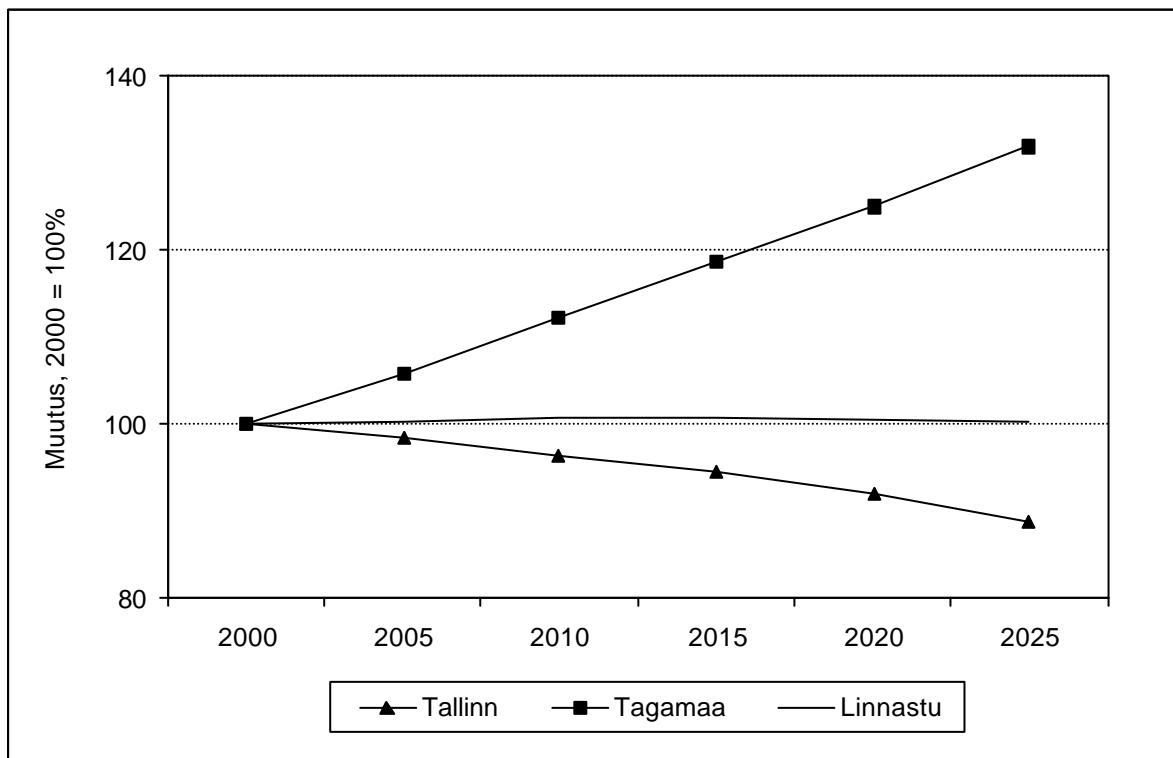
Tõenäoseim stsenaarium kinnitab samuti rahvastiku vananemise süvenemist nii linnastus tervikuna kui Tallinnas ja tagamaal (joonised 58-63, vt. ka lisa 4). Samuti leiab kinnitust asjaolu, et tagamaal on nii rahvastiku kui tööealise elanikkonna vananemine kiirem kui Tallinnas seoses tagamaa väga soodsa vanusstruktuuriga prognoosiperioodi alguses. Vaatamata rahvastiku vananemisele nii Tallinnas kui tagamaal on kuni 15-aastaste noorte dünaamika siiski erinev – Tallinnas väheneb noorte arv neljandiku võrra võrreldes 2000. aastaga, samas kui tagamaal kasvab noorte inimeste arv peaagu viiendiku võrra (joonis 64). Kuni 15-aastaste noorte osakaal langeb linnastus tervikuna 17%-lt 14%-le.

Noortele sarnane on ka tööealise elanikkonna dünaamika – Tallinnas väheneb tööealine elanikkond tõenäoliselt viiendiku võrra ning tagamaal kasvab viiendiku võrra (joonis 65). Siiski toimub tagamaal paralleelselt töötajate arvu kasvuga nende märkimisväärne vananemine. Kokkuvõttes kahaneb tööealiste inimeste osakaal linnastus 64%-lt 60%-ni, kusjuures Tallinna ja tagamaa vahel erisused tööealiste osakaalus puuduvad.

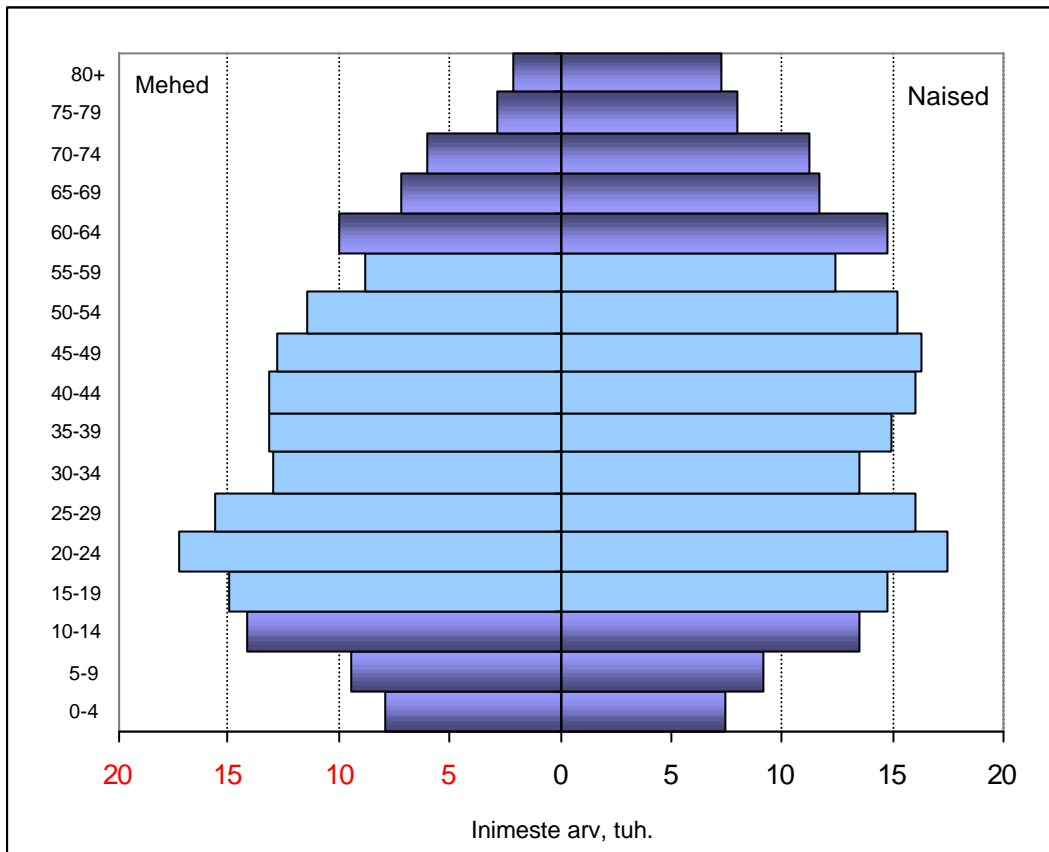
Kui noorte ja tööealiste dünaamika on Tallinnas ja tagamaal vastassuunaline, siis pensioniealiste arv suureneb nii Tallinnas kui eriti tagamaal (joonis 66). Seega leiab veelkord kinnitust asjaolu, et just tagamaal on pensioniealiste inimeste absoluutarvu kasv eriti kiire ning tõenäoseima prognoosivariandi realiseerudes on 60-aastaseid ja vanemaid inimesi aastal 2025 enam kui 60% rohkem kui aastal 2000. Pensioniealiste inimeste osakaal kogurahvastikus jääb siiski Tallinnas (28%) oluliselt kõrgemaks kui tagamaal (21%). Linnastus tervikuna suureneb üle 60-aastaste inimeste osakaal 19%-lt 25%-ni.

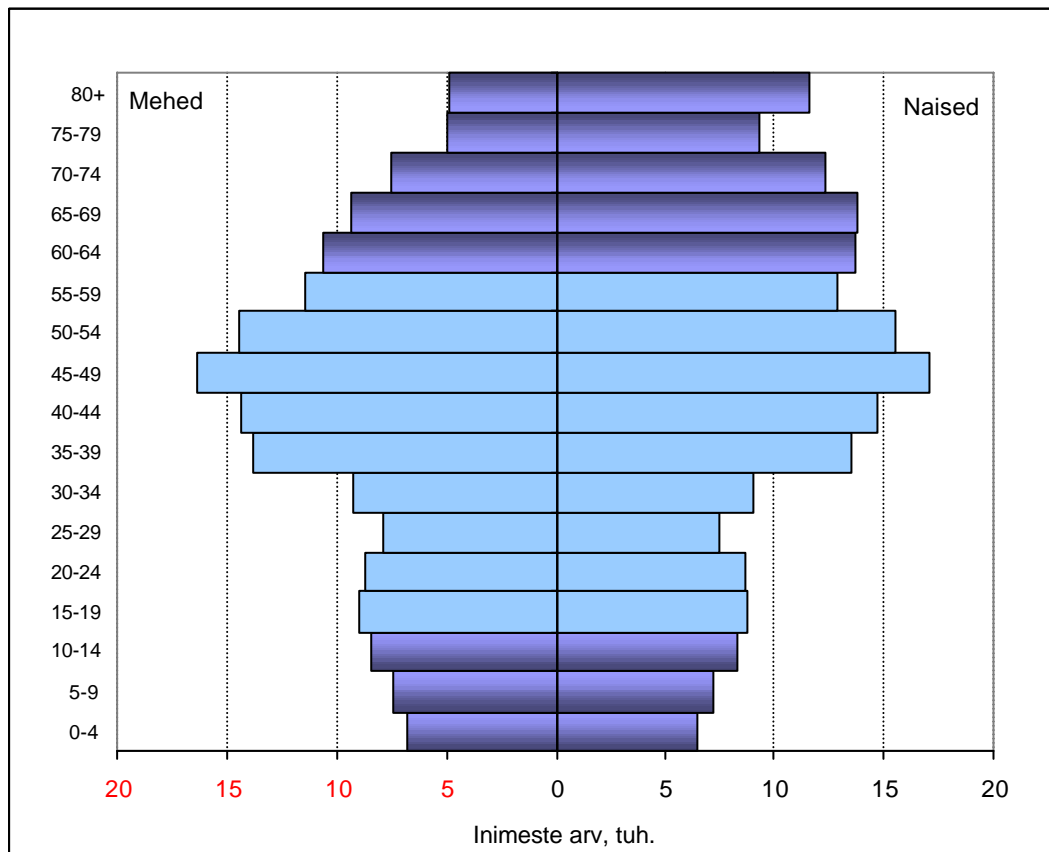
Joonis 56. Tallinna linnastu osade rahvaarvu aastakeskmise muutus (%), 1950-2025.

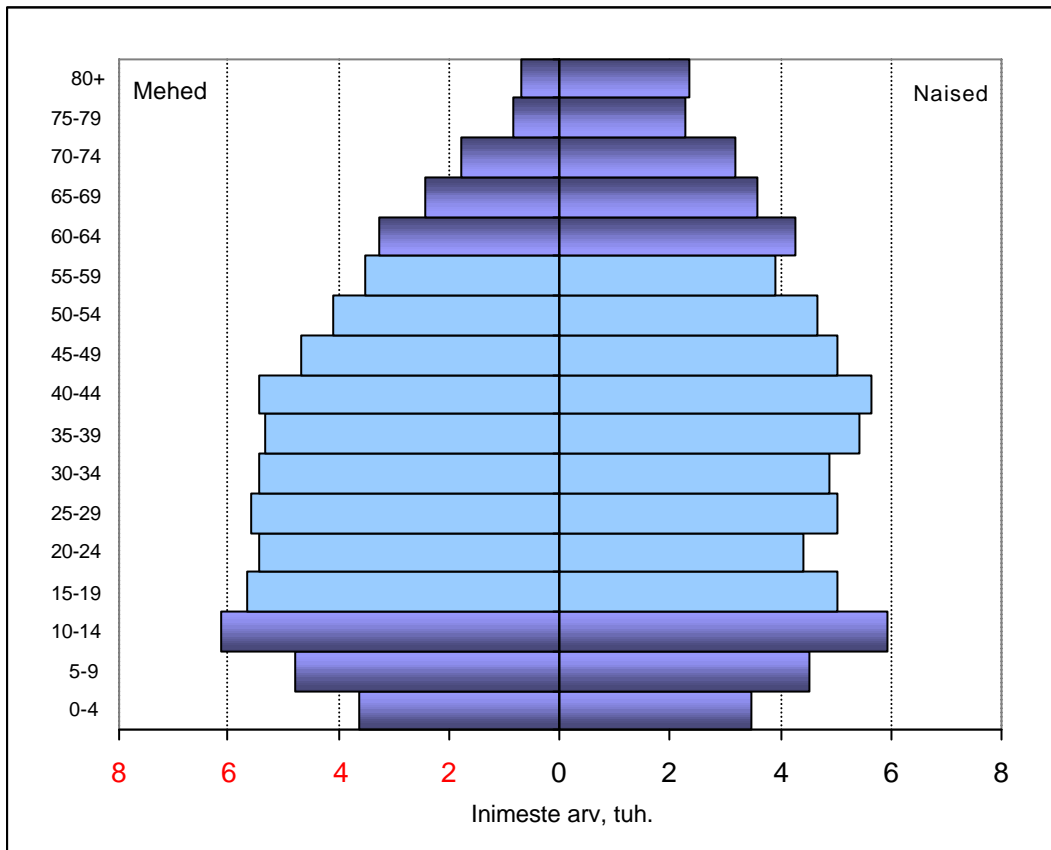
Joonis 57. Tallinna linnastu osade rahvaarvu muutus 2000-2025, 2000 = 100%.

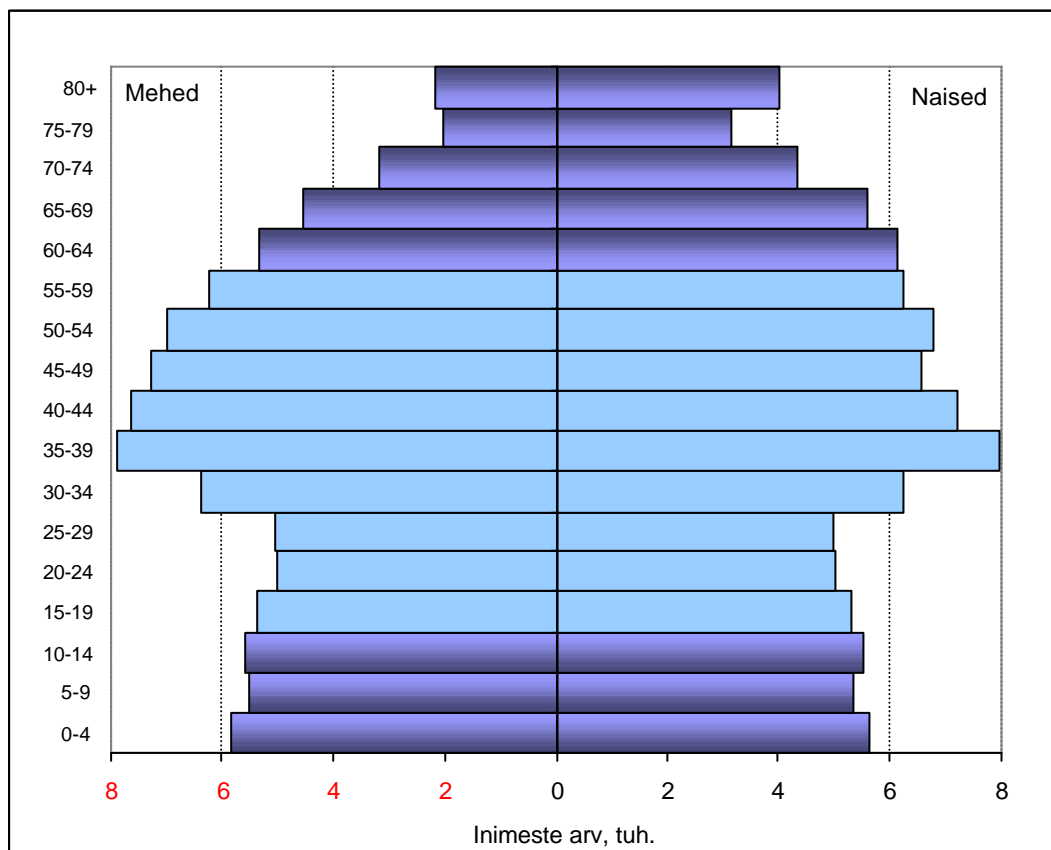
Joonis 58. Tallinna rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2000.

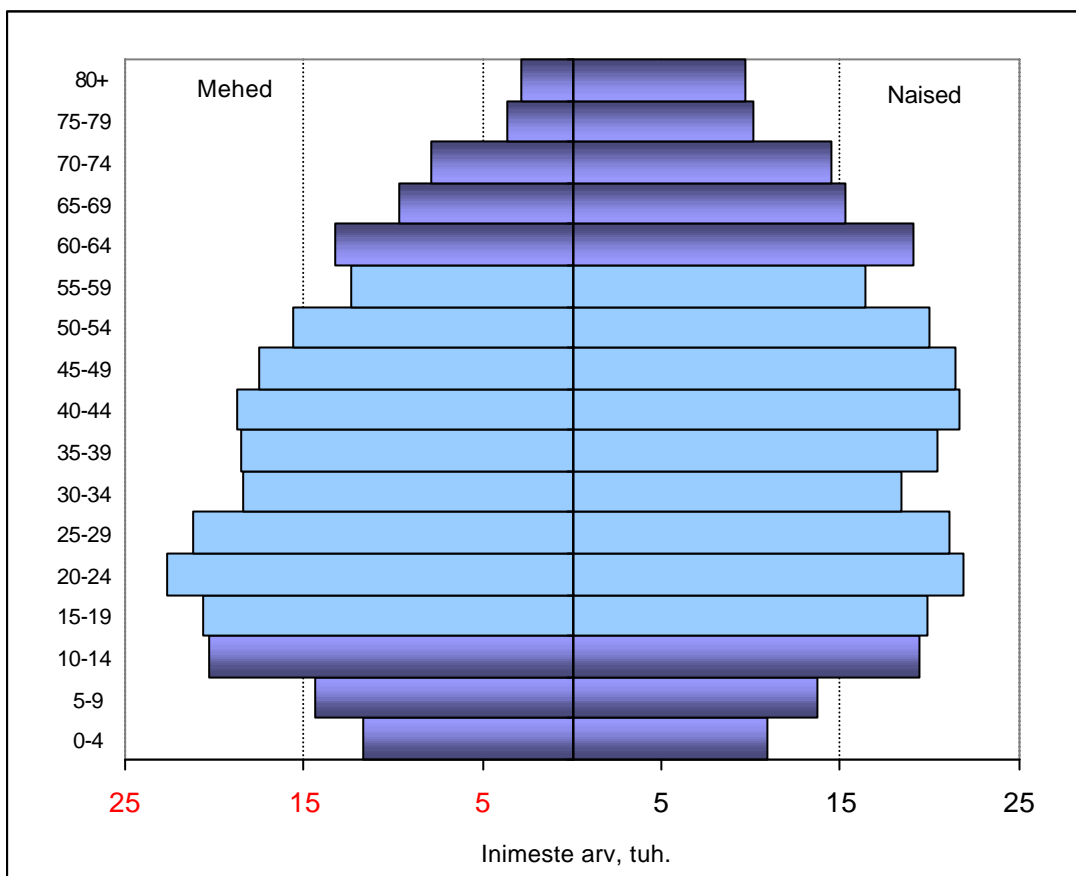
Joonis 59. Tallinna rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2025.

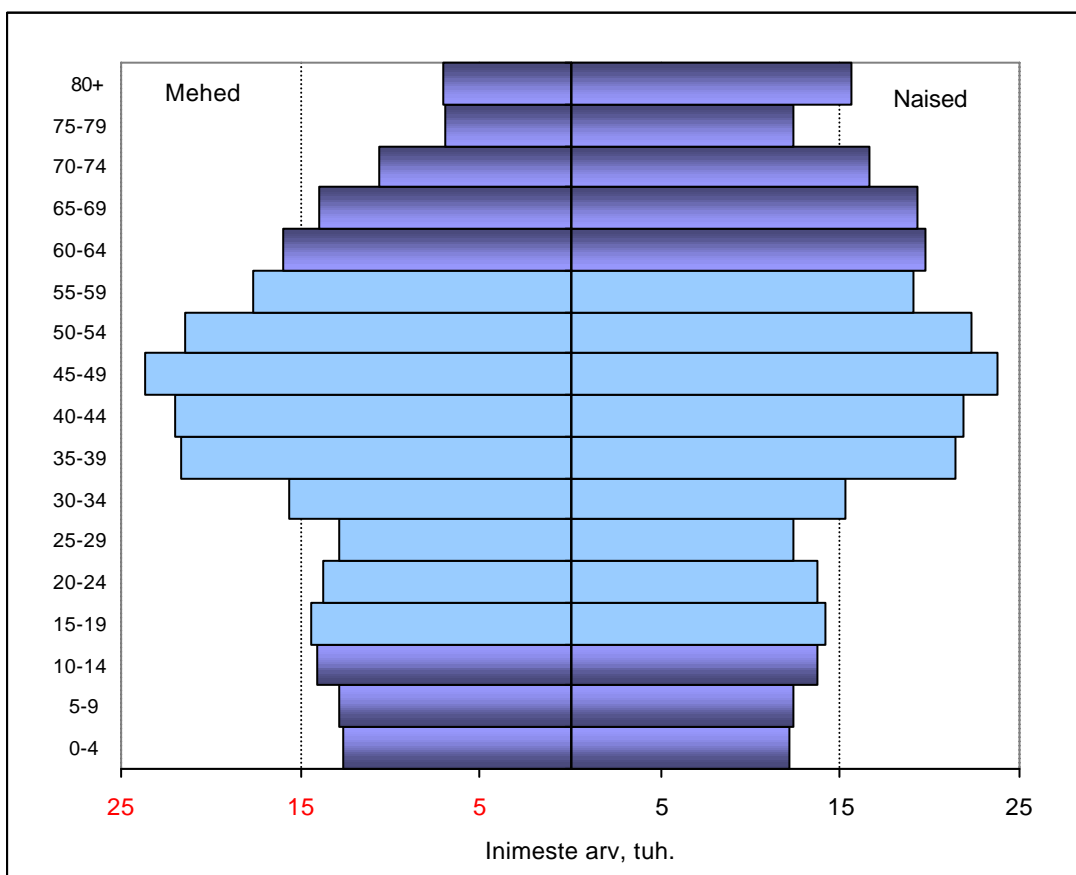
Joonis 60. Tagamaa rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2000.

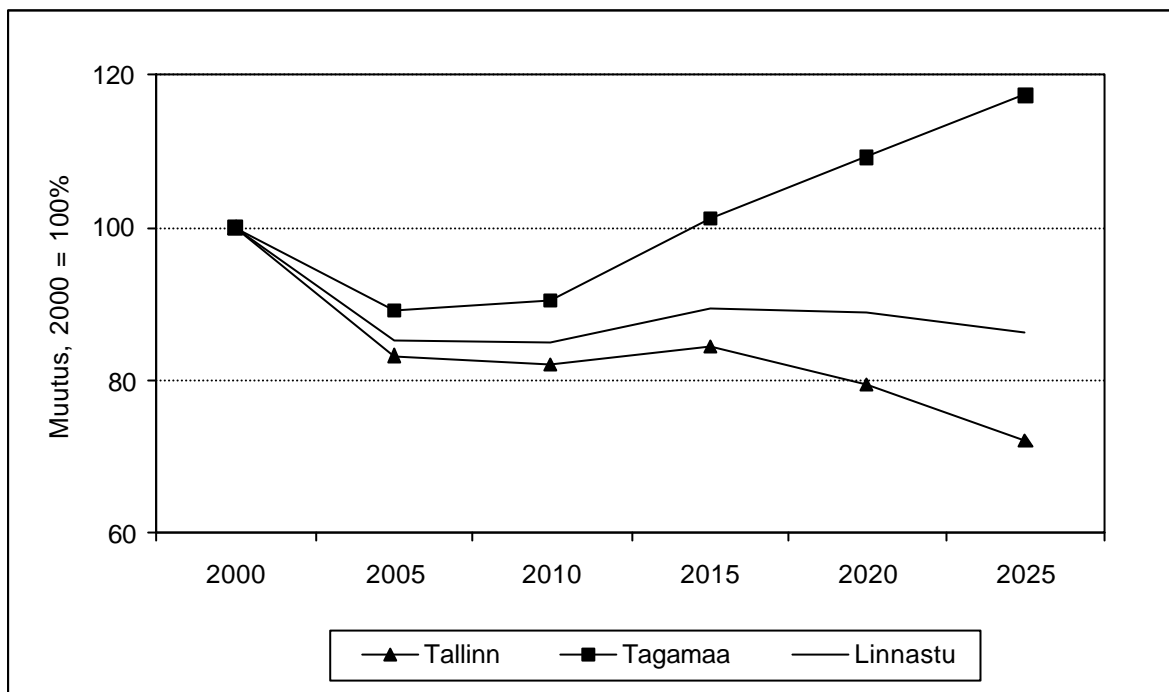
Joonis 61. Tagamaa rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2025.

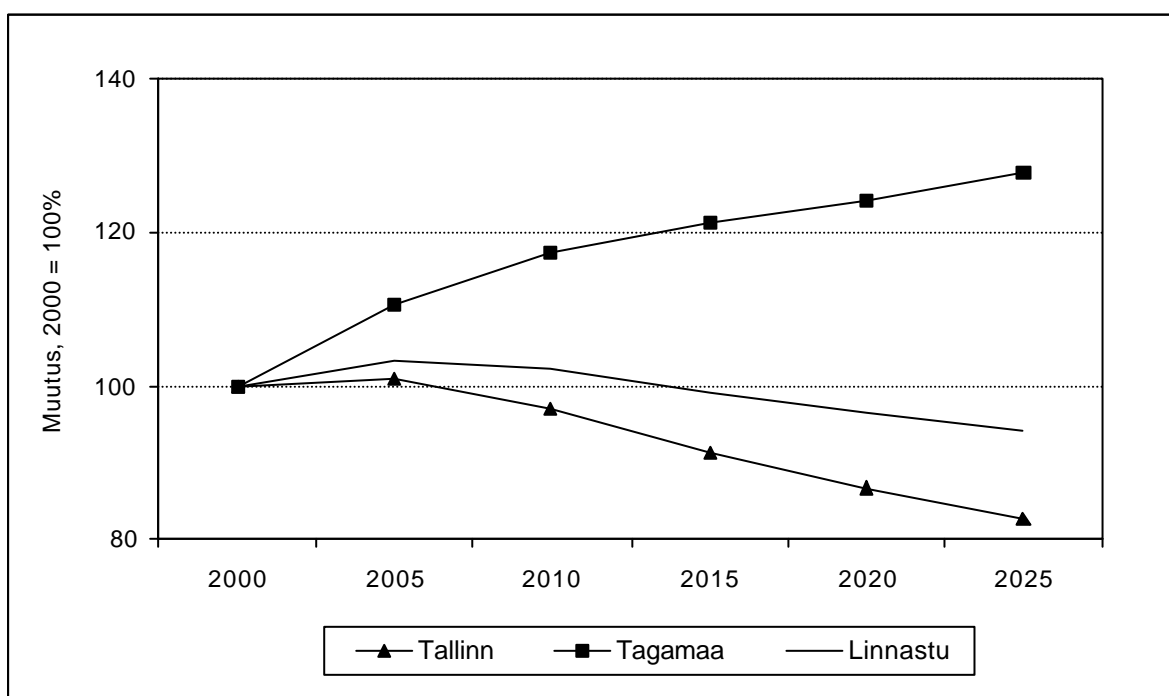
Joonis 62. Tallinna linnastu rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2000.

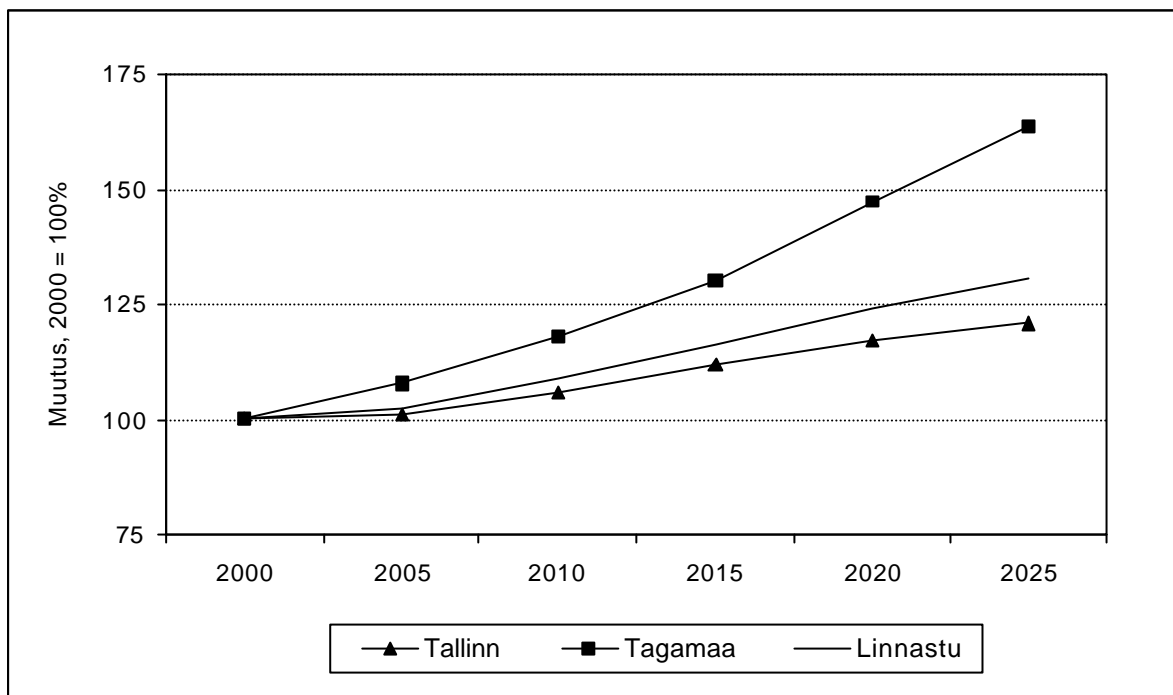
Joonis 63. Tallinna linnastu rahvastiku soolis-vanuseline koostis, 2025.

Joonis 64. Kuni 15-aastaste noorte arvu muutus 2000-2025, 2000 = 100%.

Joonis 65. Tööealiste (16-59) arvu muutus 2000-2025, 2000 = 100%.

Joonis 66. Pensionealiste inimeste (60 ja vanemad) arvu muutus 2000-2025, 2000 = 100%.

5.5. PROGNOOSIVARIANTIDE VÕRDLUS

Tallinna linnastu rahvastikuarengu analüüsi viimase osana võrdleme erinevate prognoosivariantide teel saadud rahvastiku koguarvu ning peamiste vanusrühmade dünaamikat. Rahvaarvu üldmuutuse võrdlus näitab, et Tallinna rahvaarv kasvab vaid üksnes optimistliku prognoosivariandi korral ja ka siis üksnes mõne protsendi võrra (tabel 2; joonis 67). Seega on väga tõenäoline, et jätkub Tallinna elanikkonna kahanemise trend. Seda kahel põhjusel – esiteks negatiivse loomuliku iibe ja teiseks suburbaniseerumise tõttu.

Tagamaal ongi seetõttu rahvastikuareng vastupidine, sest vaid pessimistlik stsenaarium näitab rahvaarvu mõneprotsendilist vähenemist (joonis 68). See tähendab, et väga suure tõenäosusega kasvab tagamaa elanikkond aastaks 2025. Tallinna ja tagamaa elanikkonna erisuunaline areng tähendab kokkuvõttes seda, et linnastu elanikkond tervikuna prognoosiperioodil oluliselt ei muutu (joonis 69). Samas on tõenäoline rahvaarvu mõningane suurenemine, nt. juhul kui jätkub eluea kasv.

Kokkuvõttes võib öelda, et suure tõenäosusega Tallinna rahvaarv kahaneb ja tagamaa elanikkond kasvab prognoosiperioodil, kusjuures muutused on tagamaal märgatavamad kui Tallinnas (joonis 70). Selle tulemusena suureneb ka tagamaal elava rahvastiku osakaal. Kui baasstsenaarium (ilma rändeta) näitab Tallinna osakaalu kahanemist linnastu kogurahvastikus vaid paari protsendipunkti võrra – 74%-lt 72%-le – siis tõenäoseima stsenaariumi korral mis võtab arvesse ka rännet langeb Tallinna osakaal linnastu kogurahvastikus 66%-le (joonis 71).

Rahvaarvu üldmuutusest suuremad ja põhimõttelisemat laadi on aga muutused rahvastiku vanusstruktuuris. Kuni 15-aastaste noorte osakaal väheneb nii Tallinnas kui tagamaal ja seega ka linnastus tervikuna (joonis 72). Vaid optimistlik prognoosivariant näitab noorte osakaalu minimaalset kasvu Tallinnas ja linnastus tervikuna. Tagamaal väheneb kuni 15-aastaste noorte osakaal aga isegi optimistliku prognoosivariandi korral vaatamata sellele, et nende arv tegelikult suureneb. Kokkuvõttes kahaneb tõenäoseima prognoosivariandi kohaselt noorte arv linnastus 2000 aasta 90 000 inimeselt 78 000 inimeseni aastaks 2025. Noorte arvu absoluutne kahanemine toimub siiski üksnes Tallinna arvel, kus kuni 15-aastaste inimeste arv väheneb 62 000-lt 45 000-ni. Tagamaal kasvab noorte arv aga 28 000-lt 33 000-ni. Seega väheneb tagamaal noorte osakaal vaid seetõttu, et teiste vanusrühmade rahvaarvu kasv on kiirem.

Erinevalt noortest ei toimu olulisi muutusi tööealise elanikkonna osakaalus – kõik prognoosivariandid näitavad tööealiste osakaalu suurt stabiilsust nii Tallinnas kui tagamaal (joonis 73). Selline olukord on aga petlik kahel põhjusel. Esiteks, vaatamata tööealiste inimeste osakaalu stabiilsusele toimub siiski nende absoluutne vähenemine. Kui aastal 2000 oli 15-59 aastaseid linnastus kokku 345 000, siis aastaks 2025 väheneb tööealiste arv tõenäoseima prognoosivariandi kohaselt 325 000 inimeseni ehk hinnanguliselt 20 000 inimese võrra. Tööealiste arvu vähenemine puudutab sarnaselt noortele siiski üksnes Tallinna, kus 15-59 aasta vanuste inimeste arv langeb praeguselt 255 000-lt 210 000 inimeseni. Tagamaal suureneb samas tööealiste inimeste arv 90 000-lt 115 000-ni. Teiseks toimub tööealise elanikkonna märgatav vananemine, eriti tagamaal. See omakorda tähendab et pikemas perspektiivis kui 25 aastat hakkab ka tööealiste inimeste arv vähenema.

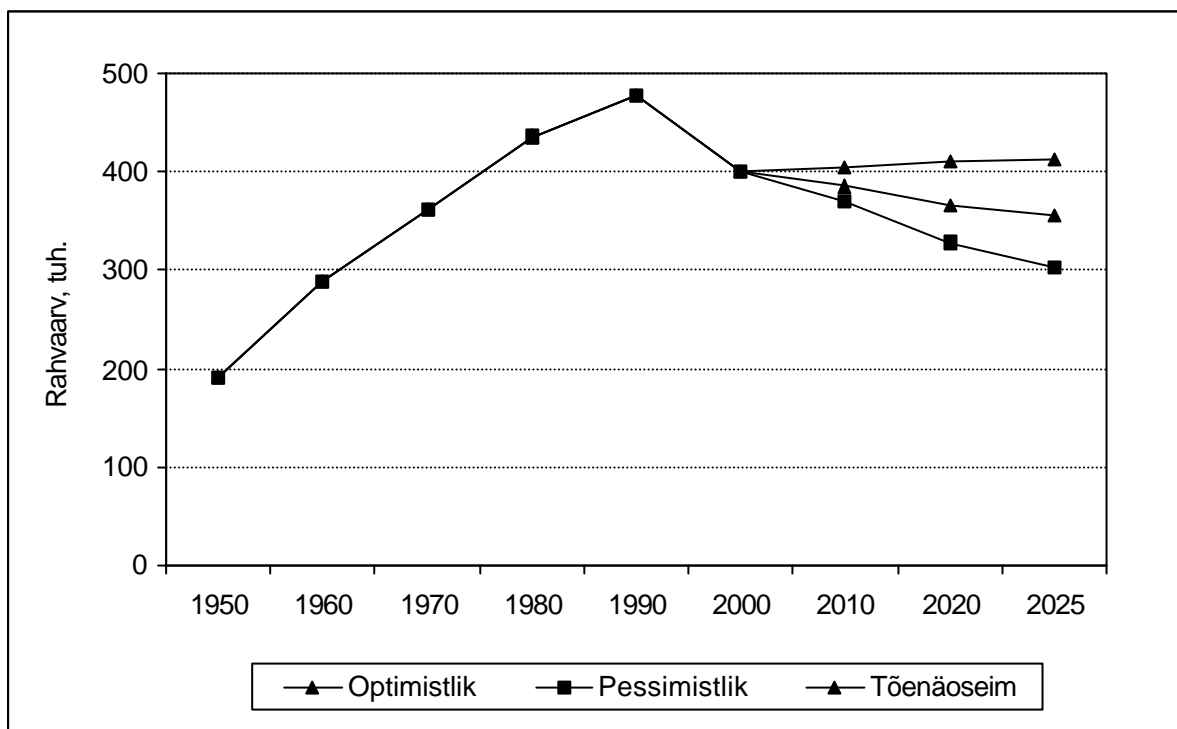
Vastassuunaliselt noortega suureneb 60-aastaste ja vanemate inimeste arv kõikide prognoosivariantide korral (joonis 74). Seega ei suuda positiivne rändesaldo pidurdada rahvastiku vananemise protsesse. Tõenäoseima prognoosivariandi kohaselt suureneb pensioniealiste arv linnastus tervikuna 105 000-lt 140 000-ni, kusjuures tagamaal on kasv kiirem kui Tallinnas. Nimelt tuleb tõenäoseima prognoosivariandi realiseerudes arvestada tagamaal 60%-se pensioniealiste inimeste arvu kavuga aastaks 2025 ehk 60-aastaste ja vanemate arv kasvab 25 000-lt 40 000-ni. Tallinnas on kasvab pensioniealiste inimeste arv 80 000-lt 100 000-ni.

Kuigi pensioniealiste inimeste arv kasvab tagamaal kiiremini kui Tallinnas, jääb tagamaa (21%) praeguse rahvastiku noore vanusstruktuuri tõttu 60-aastaste ja vanemate inimeste osakaal kogurahvastikus madalamaks kui Tallinnas (28%). Linnastus tervikuna on aastal 2025 iga neljas inimene pensioniealine. 60-aastaste ja vanemate inimeste arvu kiire kasv nii Tallinnas kui tagamaal tähendab ühtlasi seda, et kui 2000. aastal oli kuni 15-aastaste ning 60-aastaste ja vanemate inimeste arv veel võrreldavas suurusjärgus, siis aastaks 2025 on pensioniealisi inimesi kaks korda enam kui noori.

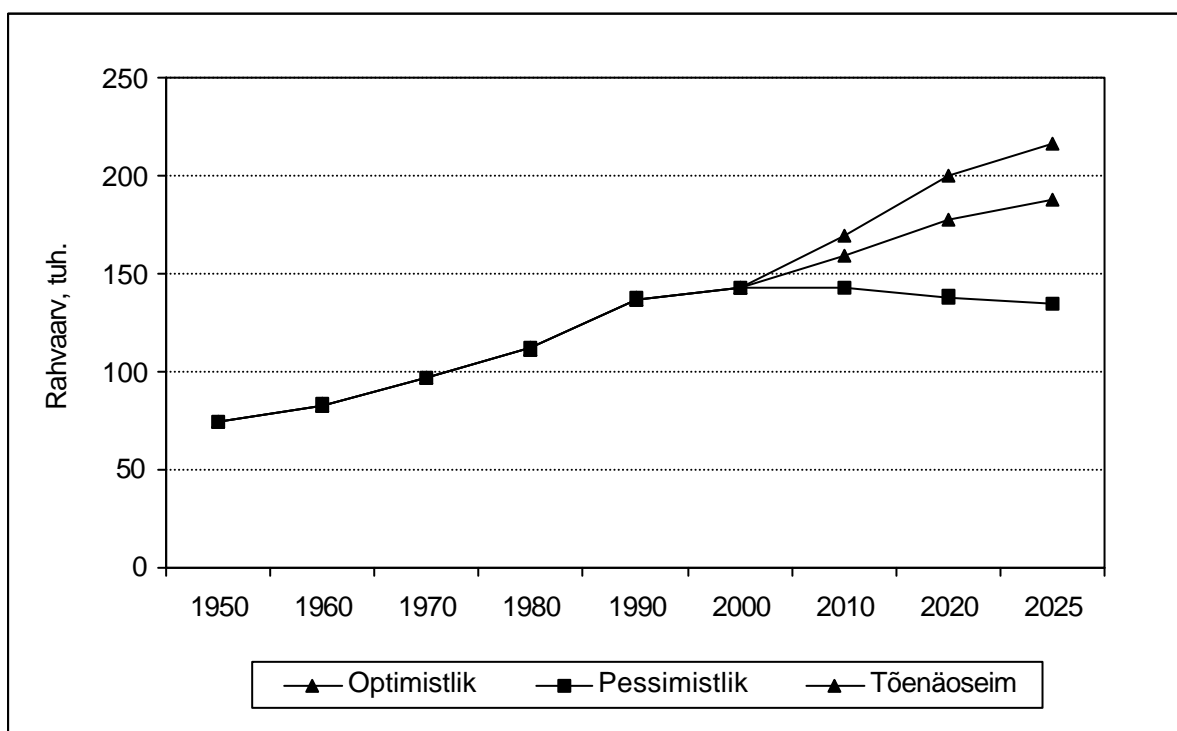
Tabel 2. Rahvaarvu muutus erinevates prognoosivariantides, 2000-2025.

	2000	Baasstsenaarium 2025	Optimistlik 2025	Pessimistlik 2025	Tõenäoseim 2025
Tallinn	400 000	335 000	415 000	305 000	355 000
Tagamaa	140 000	125 000	215 000	135 000	185 000
Linnastu	540 000	460 000	590 000	490 000	540 000

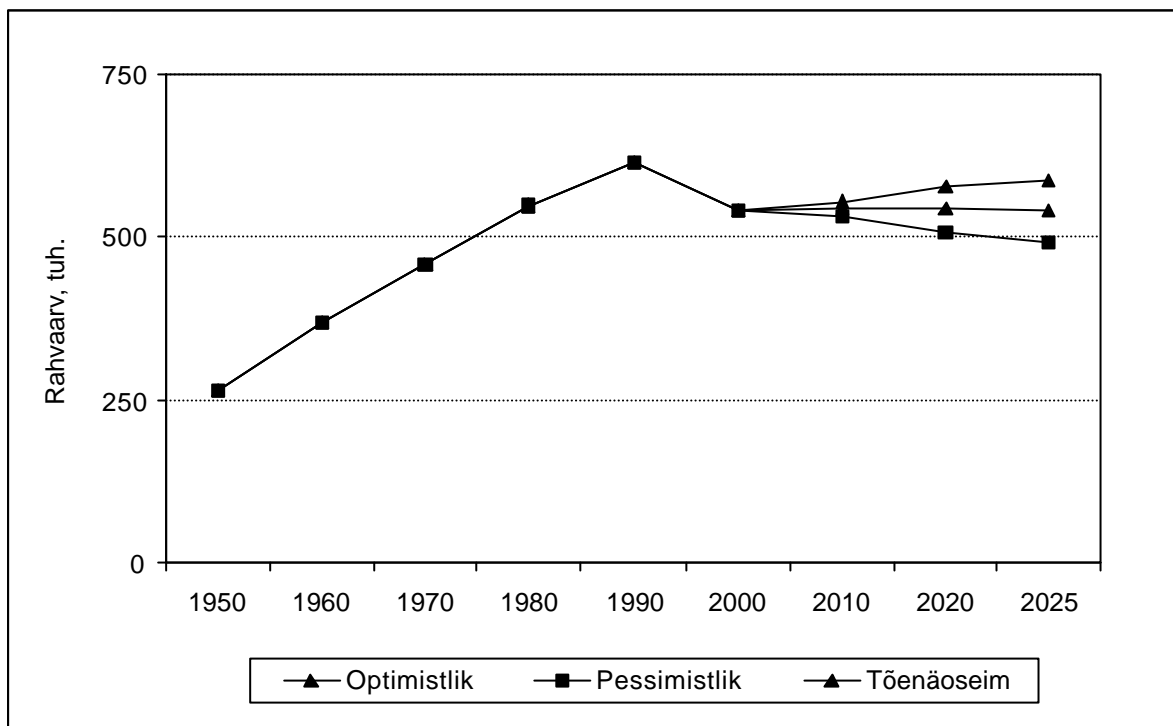
Märkus: optimistliku ja pessimistliku prognoosivariandi puhul ei moodusta Tallinna ja tagamaa rahvaarvu summa kokku linnastu rahvaarvu (vt. ptk. 4.5.)

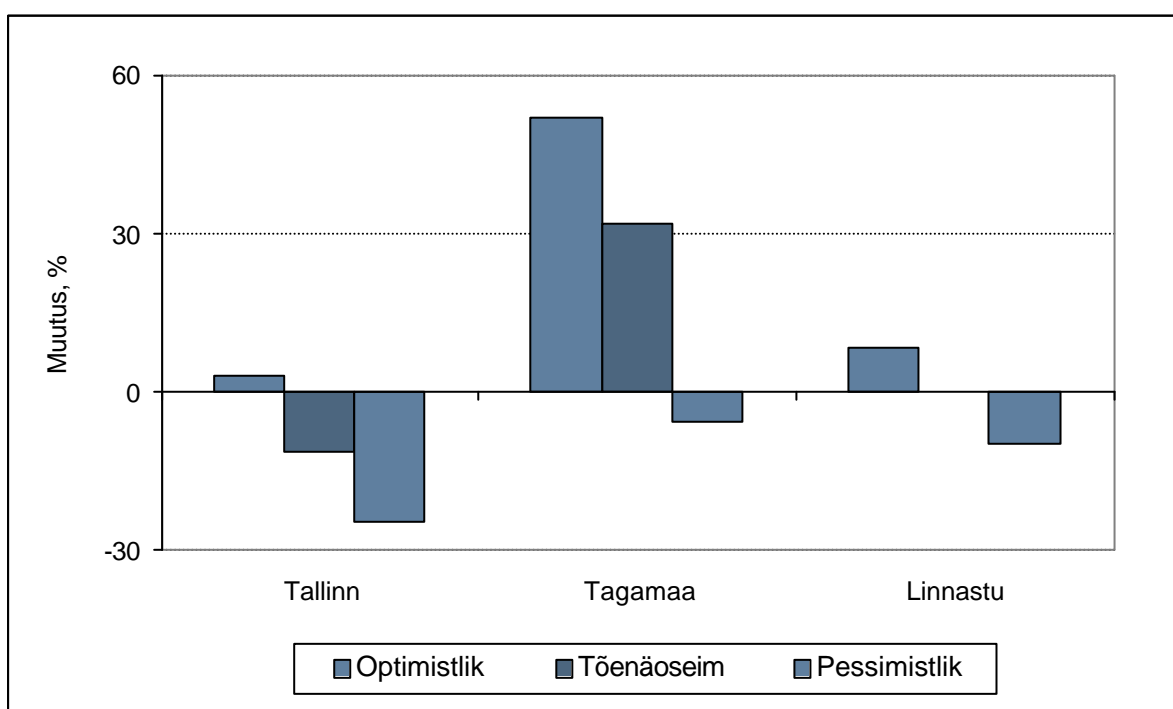
Joonis 67. Tallinna rahvastikuprognosi stsenaariumid.

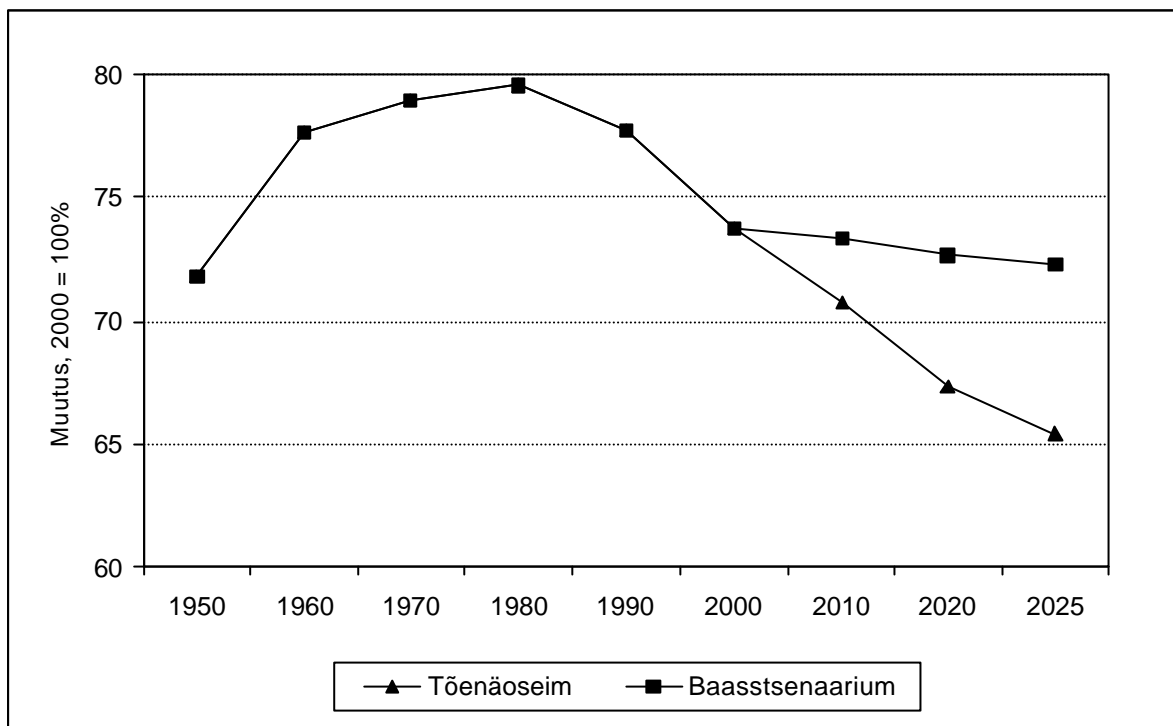
Joonis 68. Tagamaa rahvastikuprognosi stsenaariumid.

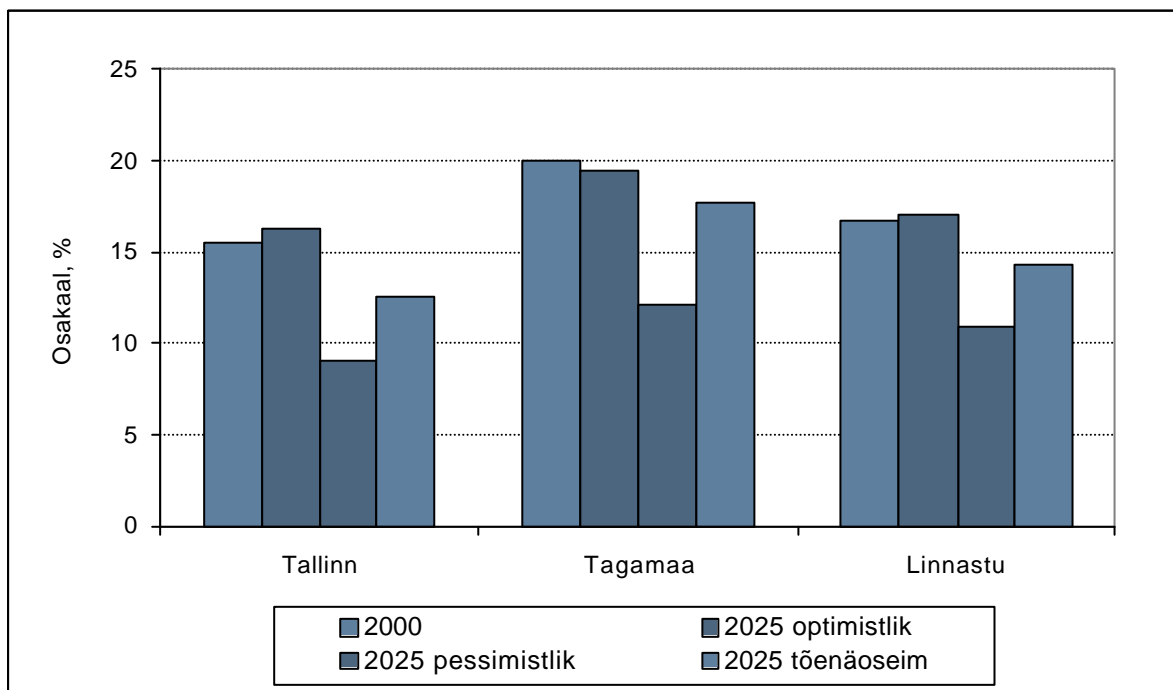
Joonis 69. Linnastu rahvastikuprognosi stsenaariumid.

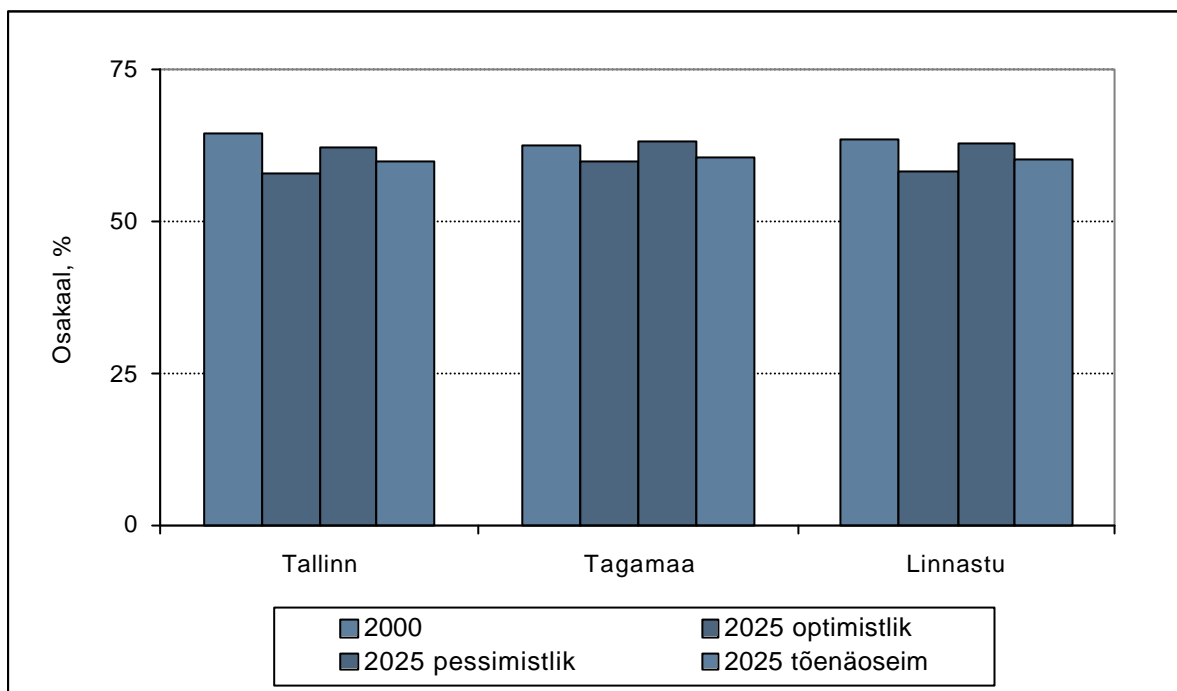
Joonis 70. Rahvaarvu muutus Tallinna linnastus (%), 2000-2025

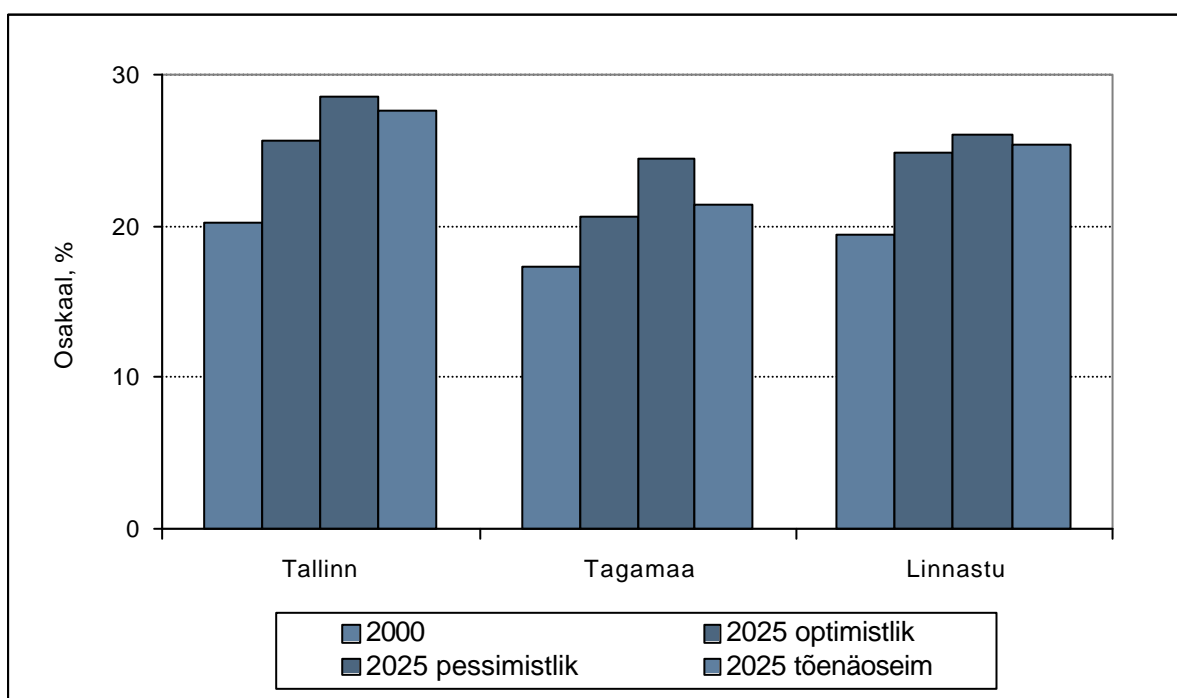
Joonis 71. Tallinna osakaalu muutus linnastus (%), 1950-2025.

Joonis 72. Noorte (kuni 15-aastaste) osakaal kogurahvastikus (%).

Joonis 73. Tööealiste (16-59) osakaal kogurahvastikus (%).

Joonis 74. Pensionealiste (60 ja vanemad) osakaal kogurahvastikus (%).

KOKKUVÕTE

- 1990. aastatel laienes võrreldes nõukogude aja lõpuga Tallinna pendelrände areaal ehk tagamaa, ulatudes läänes Paldiskini, lõunas Raplani ja idas Loksani. Suurenes ka pendelrände intensiivsus Tallinna, eriti lähivaldadest.
- Tallinna rahvaarv vähenes 1990. aastatel oluliselt (16%), tagamaal püsis aga stabiilsena. Tagamaa rahvaarvu stabiilsuse kõrval olid erisused tagamaa siseselt suured: Tallinna lähivaldade rahvaarv kasvas samas kui kaugemate valdade rahvaarv vähenes.
- Tallinna rahvaarvu kiire kahanemise peamiseks põhjuseks oli negatiivne välisrände saldo; negatiivne oli ka loomulik iive, samas kui siserände saldo oli nullilähedane.
- Tallinnas elas 2000. aastal siiski 75% rahvastikust, mis on oluliselt enam kui lääneriikide linnastutele tüüpiline. Nii võib eeldada nende proportsioonide muutust tulevikus, mida toetab ka 1990. aastatel Tallinna linnastus alguse saanud suburbaniseerumine ehk tallinlaste kolimine tagamaale.
- Tagamaa rahvaarvu kasv toimub kolme tüüpi elamute arvel – olemasolevad majad, uuselamud ja suvilad. Suvilate ümberehitamine on seni võimaldanud kõige lihtsamalt ja massilisemalt inimestel oma majja elama asuda, mis on enamiku Tallinna magalarajoonide elanike soov.
- Geograafiliselt on seni kasvanud kõige enam Tallinna lähivaldade elanikkond, kuid maaturu arengud näitavad ka nõudluse nihkumist tagamaa kaugematesse piirkondadesse.
- Rahvastikuprognooosi baasstsenaarium (näitab rahvastiku sisemist taastevõimet ehk milliseks kujuneb rahvastikuareng praeguse sündimus- ja suremuskäitumise jätkudes ning rände puududes) näitab, et linnastu rahvaarv väheneb prognoosiperioodil 15%. Tallinna rahvaarvu kahanemine (17%) seejuures suurem kui tagamaal (11%).
- Nii Tallinna, tagamaa kui linnastu terviku rahvastikuarengut mõjutab tulevikus aga eelkõige ränne, nii ränne linnastu ning muu Eesti ja välismaa vahel kui linnastu sisene rahvastiku ümberpaiknemine. Neid arenguid iseloomustavad rahvastikuprognooosi optimistlik, pessimistlik ja tõenäosim stsenaarium.
- Rahvaarvu üldmuutuse võrdlus näitab, et Tallinna rahvaarv kasvab vaid üksnes optimistliku prognoosivariandi korral ja ka siis üksnes mõne protsendi võrra. Seega on väga tõenäoline, et jätkub Tallinna elanikkonna kahanemise trend. Seda kahel põhjusel – esiteks negatiivse loomuliku iibe ja teiseks suburbaniseerumise tõttu.
- Tagamaal ongi seetõttu rahvastikuareng vastupidine ning vaid pessimistlik stsenaarium näitab rahvaarvu mõneprotsendilist vähenemist.

- Tallinna ja tagamaa elanikkonna erisuunaline areng tähendab kokkuvõttes esiteks seda, et linnastu elanikkond tervikuna prognoosiperioodil oluliselt ei muutu ning teiseks Tallinna osakaalu kahanemist linnastu kogurahvastikus. Tõenäoiseima stsenaariumi korral langeb Tallinna osakaal linnastu kogurahvastikus 74%-lt 66%-le.
- Rahvaarvu üldmuutusest suuremad ja põhimõttelisemat laadi on aga muutused rahvastiku vanusstruktuuris; st toimub rahvastiku vananemine, mis on tagamaal kiirem kui Tallinnas.
- Aastal 2025 on iga neljas linnastus elav inimene vanem kui 60-aastane. Praeguse noorema vanusstruktuuri tõttu on vaatamata kiiremale vananemisele tagamaal pensioniealiste osakaal prognoosiperioodi lõpus madalam kui Tallinnas, vastavalt 21% ja 28% kogurahvastikust.

KASUTATUD KIRJANDUS

- Anderssen, O. 1991. Occupational impacts on mortality declines in the Nordic countries. *Future Demographic Trends in Europe and North America: What Can We Assume Today* (toimet. W. Lutz). London: Academic Press.
- Berg, L. van den, R. Drewett, Klaassen, L., A. Rossi, C. Vijverberg 1982. *A Study of Growth and Decline*. Oxford: Pergamon Press.
- Bourne, L. 1997. Reinventing the suburbs: Old myths and new realities, *Progress in Planning*, 46, 163-184.
- Carter, H. 1995. *The Study of Urban geography. 4th Edition*. London: Arnold.
- Corman, D. 2000. *Family policies, working life and the third child in two low-fertility populations: A comparative study of contemporary France and Sweden*. Flagship Conference *Partnership and Fertility*, 29-31 mai 2000.
- Day, L. 1991. Upper-age longevity in low-mortality countries: A dissenting view. *Future Demographic Trends in Europe and North America: What Can We Assume Today* (toimet. W. Lutz). London: Academic Press.
- Eesti inimarengu aruanne 1997. Tallinn: UNDP.
- Eesti inimarengu aruanne 1999. Tallinn: UNDP.
- Höhn, C. 1991. Policies relevant to fertility. *Future Demographic Trends in Europe and North America: What Can We Assume Today* (toimet. W.Lutz). London: Academic Press.
- Jauhiainen, J. 2002. *Eesti linnaregioonid*. Lepinguline uurimistöo geograafia instituudis.
- Katus, K. 1996. Eesti rahvastiku põlisus ja kohalikud vähemusrahvused. *Etnilised vähemused Eestis, nende tänased probleemid ja tulevik* (koost. E. Vaikmäe-Koit). Jõgeva: AS Tartumaa trükk.
- Katus, K. 2000a. Long-term mortality trends in Baltic countries. *Trames* 54.
- Katus, K. 2000b. General patterns of post-transitional fertility in Estonia. *Trames* 54, 213-230.
- Kaup, U. 1986. Tallinna aglomeratsiooni arengusuundi. *Geograafia rakendusprobleeme ENSV-s*, 76-81.
- Kliimask, J. 1995. *Tallinna linnastu kasvusuundi*. Lepinguline uurimistöo, Eesti tulevikuuuringute instituut.
- Kliimask, J. 1997. Economic transformation in the post-socialist city. The case of Tallinn. *Baltic Cities: Perspectives on Urban and Regional Change in the Baltic Area* (toimet. M. Åberg, M. Peterson). Lund: Nordic Academic Press, 151-167.
- Kok, H., Z. Kovács 1999. The process of suburbanisation in the agglomeration of Budapest. *Netherlands Journal of Housing and Built Environment* 14, 119-141.
- Kovács, Z. 1994. A city at the crossroads: social and economic transformation in Budapest, *Urban Studies* 7, 1081-1096.
- Kupiszewski, M., H. Durham, P. Rees (1998) Internal migration and urban change in Poland, *European Journal of Population*, 14, 265-290.
- Kupiszewski, M., L.Borgegard, U. Fransson, J. Hakansson, H. Durham, P. Rees 2001. Internal migration and regional population dynamics in Europe: Sweden case study. Käsikiri, Leedsi ülikool, geograafia instituut.
- Kümmel, T. 1987. Nekatorõje tendentsii razvitija Tallinskoi aglomeratsii. *Tallinna Politehnilise Instituudi Toimetised* 649, 35-55.

- Lauristin, M. 1997. Context of transition. *Return to the Western World* (toimet. M. Lauristin, P. Vihalemm ja K.-E. Rosengreni, L. Weibull). Tartu: Greif, 25-40.
- Loogma, K. 1997. Socio-economic stratification in Tallinn and spatial relocation patterns. *Baltic Cities: Perspectives on Urban and Regional Change in the Baltic Area* (toimet. M. Åberg, M. Peterson). Lund: Nordic Academic Press, 168-183.
- Lutz, W. 1996. Future reproductive behaviour in industrialised countries. *Future Demographic Trends in Europe and North America: What Can We Assume Today* (toimet. W.Lutz). London: Academic Press.
- Maa-amet, 2001. Andmed maatheingute kohta Tallinna linnastus.
- Marksoo, A. 1983. *Tööjõu territoriaalse mobiilsuse seaduspärasused Eesti NSVs*. Lepinguline uurimistö (Leping T-045) Tartu Ülikooli geograafia instituut, inimegeograafia õppetool.
- Marksoo, A. 1984. Regularities of urbanisation and demographical processes in the Estonian ESSR. *Tartu Riikliku Ülikooli Toimetised. Geograafia-alaseid töid* 676, 32-56.
- Must, A., V. Lõo 1985. Inimene põllumajanduses. *Maaelu: maa sotsiaalse arengu probleeme Eestis* (toimet. I.Raig). Tallinn: Valgus, 9-24.
- OÜ Kinnisvaraekspert 2001. *Tallinna kinnisvaraturu arengu ülevaade ja prognoos*. Käsikiri, Tallinna linnavalitsus.
- Pullat, R. 1972. *Eesti linnad ja linlased XVIII sajandi lõpust 1917. aastani*. Tallinn: Eesti Raamat.
- Rowland, R. 1998. Metropolitan population change in Russia and the former Soviet Union, *Post-Soviet Geography and Economics*, 39, 271-296.
- Serow, W., D. Sly 1991. Geographic mobility of the elderly in industrialized countries. *Future Demographic Trends in Europe and North America: What Can We Assume Today* (toimet. W. Lutz). London: Academic Press, 399-419.
- Sjöberg, Ö., T. Tammaru 2000. Rahvastiku ruumiline ümberpaiknemine üleminekuperioodi Eestis. *Akadeemia* 12: 8, 1730-1751.
- Sjöberg, Ö., T. Tammaru 2000. Rahvastiku ruumiline ümberpaiknemine üleminekuperioodi Eestis. *Akadeemia* 12:8, 1730-1751.
- Sýkora, L. ja D. Èermák. 1998. City growth and migration patterns in the context of "communist" and "transitory" periods in Prague's urban development, *Espace. Population. Societies* 3, 405-416.
- Tallinna linnaplaneerimise amet 2000. *Tallinna üldplaneering*. Käsikiri, Tallinna linnavalitsus.
- Tallinna saabunute küsitlusuuring 1998. 1990. Aastatel Tallinna saabunud inimeste küsitlus.
- Tammaru, T. 2000. Suburbanisatsioon Eesti linnastumises. *Inimesed, ühiskonnad ja ruumid. Inimegeograafia Eestis. Publicationes Instituti Geographici Universitatis Tartuensis* (toimet. J.Jauhiainen, H.Kulu) 87, 77-88.
- Tammaru, T. 2001a. *Linnastumine ja linnade kasv Eestis nõukogude aastatel*. Tartu: Tartu Ülikooli kirjastus.
- Tammaru, T. 2001b. Suburban growth and sub-urbanisation under central planning. The case of Soviet Estonia. *Urban Studies* 38:8, 1341-1357.
- Tammaru, T. 2001c. Eesti linnade mõjualad ja pendelränne. Käsikiri, Tartu Ülikooli geograafia instituut, inimegeograafia õppetool.
- Tammaru, T. ja Ö. Sjöberg 1999. On the move: Explaining migration patterns in Estonia during the transition period. *The International Journal of Population Geography* 5, 1-20.
- Timár, J., and Váradi, D. 2001. The uneven development of suburbanisation during transition in Hungary. *European Urban and Regional Studies* 8, 349-360.

Vaupel, J, H. Lundström 1996. The future of mortality at older ages in developed countries. *Future Demographic Trends in Europe and North America: What Can We Assume Today* (toimet. W. Lutz). London: Academic Press.

LISAD

Lisa 1. Rahvastiku vanusstruktuur 2000-2025: baasstsenaarium

Lisa 2. Rahvastiku vanusstruktuur 2000-2025: optimistlik stsenaarium

Lisa 3. Rahvastiku vanusstruktuur 2000-2025: pessimistlik stsenaarium

Lisa 4. Rahvastiku vanusstruktuur 2000-2025: tõenäoseim stsenaarium

Lisa 1. Rahvastiku vanusstruktuur 2000-2025: baasstsenaarium

2000

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	15440	7990	7450	7120	3650	3470	22560	11640	10920
5-9	18640	9510	9130	9340	4810	4530	27980	14320	13660
10-14	27740	14200	13540	12060	6130	5930	39800	20330	19470
15-19	29760	14940	14820	10700	5670	5030	40460	20610	19850
20-24	34680	17230	17450	9830	5420	4410	44510	22650	21860
25-29	31640	15620	16020	10610	5590	5020	42250	21210	21040
30-34	26500	12970	13530	10340	5430	4910	36840	18400	18440
35-39	28110	13170	14950	10800	5340	5450	38910	18510	20400
40-44	29290	13210	16080	11090	5450	5630	40380	18660	21710
45-49	29180	12860	16320	9710	4700	5020	38890	17560	21340
50-54	26820	11510	15320	8730	4080	4650	35550	15590	19970
55-59	21290	8840	12450	7440	3520	3920	28730	12360	16370
60-64	24740	9980	14760	7560	3270	4290	32300	13250	19050
65-69	18920	7180	11740	5990	2420	3570	24910	9600	15310
70-74	17260	6000	11270	4950	1790	3160	22210	7790	14430
75-79	10720	2790	7930	3150	860	2290	13870	3650	10220
80+	9420	2160	7260	3020	670	2350	12440	2830	9610
Kokku	400150	180160	220020	142440	68800	73630	542590	248960	293650

2005

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	16740	8430	8310	6060	3050	3010	22800	11480	11320
5-9	15380	7940	7440	7090	3620	3460	22470	11560	10900
10-14	18590	9470	9120	9310	4790	4520	27900	14260	13640
15-19	27640	14120	13520	12010	6090	5920	39650	20210	19440
20-24	29610	14810	14790	10640	5620	5020	40250	20430	19810
25-29	34480	17070	17410	9770	5370	4400	44250	22440	21810
30-34	31430	15460	15970	10530	5530	5000	41960	20990	20970
35-39	26270	12800	13470	10250	5360	4890	36520	18160	18360
40-44	27770	12930	14840	10660	5250	5410	38430	18180	20250
45-49	28730	12830	15900	10870	5300	5570	39600	18130	21470
50-54	28290	12270	16020	9410	4480	4930	37700	16750	20950
55-59	25570	10690	14880	8310	3790	4520	33880	14480	19400
60-64	19760	7910	11850	6880	3150	3730	26640	11060	15580
65-69	21930	8430	13510	6690	2770	3920	28620	11200	17430
70-74	15550	5550	10000	4910	1870	3040	20460	7420	13040
75-79	12660	4080	8580	3630	1220	2410	16290	5300	10990
80+	11530	2650	8880	3520	810	2700	15050	3460	11580
Kokku	391930	177440	214490	140540	68070	72450	532470	245510	286940

2010

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	15870	7990	7880	6330	3190	3150	22200	11180	11030
5-9	16670	8380	8300	6040	3030	3000	22710	11410	11300
10-14	15350	7910	7430	7070	3610	3460	22420	11520	10890
15-19	18520	9420	9110	9280	4760	4520	27800	14180	13630
20-24	27500	14000	13500	11950	6040	5910	39450	20040	19410
25-29	29440	14680	14760	10580	5570	5010	40020	20250	19770
30-34	34250	16890	17360	9700	5310	4390	43950	22200	21750
35-39	31160	15260	15900	10440	5460	4980	41600	20720	20880
40-44	25940	12570	13380	10120	5260	4850	36060	17830	18230
45-49	27230	12550	14670	10450	5090	5350	37680	17640	20020
50-54	27860	12240	15620	10520	5050	5470	38380	17290	21090
55-59	26970	11400	15570	8950	4160	4790	35920	15560	20360
60-64	23740	9570	14170	7700	3390	4300	31440	12960	18470
65-69	17520	6680	10850	6080	2660	3420	23600	9340	14270
70-74	18000	6500	11490	5470	2140	3340	23470	8640	14830
75-79	11400	3780	7620	3590	1270	2320	14990	5050	9940
80+	13760	3610	10160	4050	1090	2960	17810	4700	13120
Kokku	381180	173430	207770	138320	67080	71220	519500	240510	278990

2015

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	13880	6990	6890	6360	3200	3160	20240	10190	10050
5-9	15820	7940	7870	6310	3170	3140	22130	11110	11010
10-14	16630	8340	8290	6020	3020	3000	22650	11360	11290
15-19	15290	7870	7420	7050	3590	3460	22340	11460	10880
20-24	18430	9340	9090	9230	4720	4510	27660	14060	13600
25-29	27340	13870	13460	11880	5990	5900	39220	19860	19360
30-34	29240	14530	14710	10500	5510	4990	39740	20040	19700
35-39	33950	16670	17280	9610	5240	4370	43560	21910	21650
40-44	30770	14980	15790	10300	5360	4950	41070	20340	20740
45-49	25430	12210	13230	9910	5110	4800	35340	17320	18030
50-54	26390	11980	14410	10120	4860	5260	36510	16840	19670
55-59	26540	11370	15170	10010	4700	5310	36550	16070	20480
60-64	25020	10200	14820	8290	3730	4560	33310	13930	19380
65-69	21070	8090	12980	6810	2870	3940	27880	10960	16920
70-74	14380	5150	9230	4960	2050	2910	19340	7200	12140
75-79	13170	4420	8750	4000	1450	2540	17170	5870	11290
80+	14140	3900	10240	4300	1250	3050	18440	5150	13290
Kokku	367490	167850	199630	135660	65820	69850	503150	233670	269480

2020

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	11310	5700	5620	5750	2890	2850	17060	8590	8470
5-9	13820	6940	6880	6330	3180	3150	20150	10120	10030
10-14	15780	7910	7860	6290	3160	3140	22070	11070	11000
15-19	16580	8290	8280	6000	3000	3000	22580	11290	11280
20-24	15210	7800	7410	7010	3560	3450	22220	11360	10860
25-29	18320	9250	9070	9180	4680	4500	27500	13930	13570
30-34	27150	13730	13420	11800	5920	5880	38950	19650	19300
35-39	28990	14340	14650	10410	5440	4970	39400	19780	19620
40-44	33520	16360	17160	9490	5150	4340	43010	21510	21500
45-49	30160	14550	15610	10090	5200	4890	40250	19750	20500
50-54	24640	11650	12990	9590	4880	4710	34230	16530	17700
55-59	25120	11130	14000	9620	4510	5110	34740	15640	19110
60-64	24610	10170	14440	9260	4200	5060	33870	14370	19500
65-69	22180	8610	13570	7320	3150	4180	29500	11760	17750
70-74	17320	6250	11060	5570	2220	3360	22890	8470	14420
75-79	10530	3510	7030	3610	1400	2220	14140	4910	9250
80+	15390	4400	10990	4670	1430	3230	20060	5830	14220
Kokku	350630	160590	190040	131990	63970	68040	482620	224560	258080

2025

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	9540	4800	4740	4900	2470	2430	14440	7270	7170
5-9	11270	5660	5610	5730	2880	2850	17000	8540	8460
10-14	13790	6920	6870	6320	3170	3150	20110	10090	10020
15-19	15720	7870	7850	6270	3140	3130	21990	11010	10980
20-24	16490	8230	8270	5970	2980	2990	22460	11210	11260
25-29	15120	7730	7390	6970	3530	3440	22090	11260	10830
30-34	18200	9160	9040	9110	4630	4490	27310	13790	13530
35-39	26910	13550	13360	11700	5850	5850	38610	19400	19210
40-44	28620	14070	14550	10280	5340	4940	38900	19410	19490
45-49	32860	15890	16970	9290	5000	4290	42150	20890	21260
50-54	29220	13890	15340	9770	4960	4800	38990	18850	20140
55-59	23440	10820	12620	9110	4530	4580	32550	15350	17200
60-64	23270	9950	13320	8900	4040	4860	32170	13990	18180
65-69	21800	8590	13220	8180	3550	4630	29980	12140	17850
70-74	18200	6650	11550	5990	2430	3560	24190	9080	15110
75-79	12700	4260	8440	4070	1510	2560	16770	5770	11000
80+	14420	4130	10300	4610	1490	3120	19030	5620	13420
Kokku	331570	152170	179440	127170	61500	65670	458740	213670	245110

Lisa 2. Rahvastiku vanusstruktuur 2000-2025: optimistlik stsenaarium

2000

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	15440	7990	7450	7120	3650	3470	22560	11640	10920
5-9	18640	9510	9130	9340	4810	4530	27980	14320	13660
10-14	27740	14200	13540	12060	6130	5930	39800	20330	19470
15-19	29760	14940	14820	10700	5670	5030	40460	20610	19850
20-24	34680	17230	17450	9830	5420	4410	44510	22650	21860
25-29	31640	15620	16020	10610	5590	5020	42250	21210	21040
30-34	26500	12970	13530	10340	5430	4910	36840	18400	18440
35-39	28110	13170	14950	10800	5340	5450	38900	18510	20400
40-44	29290	13210	16080	11090	5450	5630	40370	18660	21710
45-49	29180	12860	16320	9710	4700	5020	38900	17560	21340
50-54	26820	11510	15320	8730	4080	4650	35550	15590	19970
55-59	21290	8840	12450	7440	3520	3920	28730	12360	16370
60-64	24740	9980	14760	7560	3270	4290	32300	13250	19050
65-69	18920	7180	11740	5990	2420	3570	24910	9600	15310
70-74	17260	6000	11270	4950	1790	3160	22210	7790	14430
75-79	10720	2790	7930	3150	860	2290	13870	3650	10220
80+	9420	2160	7260	3020	670	2350	12440	2830	9610
Kokku	400150	180160	220020	142440	68800	73630	542580	248960	293650

2005

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	19530	9840	9690	8540	4270	4270	26120	13150	12970
5-9	15820	8150	7660	7970	4050	3920	23340	11990	11350
10-14	18930	9640	9290	9990	5110	4880	28580	14590	13990
15-19	28040	14310	13730	12740	6440	6300	40450	20600	19850
20-24	30290	15150	15150	11550	6060	5490	41610	21090	20520
25-29	35200	17420	17780	10990	5940	5050	45680	23130	22550
30-34	32010	15740	16270	11990	6220	5780	43120	21550	21570
35-39	26740	13030	13710	11830	6120	5710	37450	18620	18830
40-44	28170	13130	15040	12000	5910	6090	39200	18550	20650
45-49	29060	12990	16060	11680	5700	5980	40210	18430	21780
50-54	28620	12430	16190	9920	4730	5190	38320	17060	21260
55-59	25900	10850	15050	8780	4020	4760	34480	14780	19710
60-64	20030	8040	11990	7270	3340	3940	27130	11290	15840
65-69	22220	8550	13660	7000	2910	4090	29090	11400	17690
70-74	15790	5650	10140	5140	1980	3170	20850	7590	13260
75-79	12890	4170	8720	3810	1300	2510	16640	5440	11200
80+	11810	2750	9070	3840	950	2880	15520	3640	11880
Kokku	401050	181840	219200	155040	75050	80010	547790	252900	294900

2010

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	22090	11170	10920	10530	5290	5230	30440	15380	15060
5-9	19910	10010	9900	9390	4680	4720	26910	13510	13410
10-14	16120	8290	7830	8630	4360	4270	23970	12280	11690
15-19	19270	9780	9490	10690	5440	5250	29290	14900	14390
20-24	28610	14550	14060	13600	6840	6760	41640	21120	20530
25-29	30870	15380	15490	12710	6580	6130	42840	21620	21220
30-34	35600	17560	18040	12390	6580	5810	46590	23490	23090
35-39	32270	15810	16460	13490	6910	6580	43750	21780	21970
40-44	26860	13030	13830	13040	6690	6350	37830	18710	19120
45-49	28020	12960	15060	12600	6160	6440	39160	18390	20770
50-54	28600	12620	15980	11870	5720	6150	39720	17970	21750
55-59	27740	11790	15950	9960	4650	5310	37290	16240	21050
60-64	24500	9930	14570	8580	3810	4770	32720	13570	19150
65-69	18190	6970	11220	6800	2990	3800	24710	9840	14870
70-74	18730	6800	11930	6040	2390	3660	24590	9100	15490
75-79	12000	4000	8000	4020	1450	2560	15890	5390	10500
80+	14600	3870	10730	4740	1370	3370	19110	5130	13980
Kokku	403980	184520	219460	169080	81910	87160	556450	258420	298040

2015

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	22680	11500	11180	12290	6200	6090	32610	16520	16090
5-9	22480	11350	11140	11390	5700	5690	31250	15750	15500
10-14	20220	10150	10080	10060	4990	5070	27550	13800	13750
15-19	16490	8450	8030	9340	4690	4640	24710	12610	12090
20-24	19890	10060	9830	11560	5850	5710	30550	15470	15080
25-29	29220	14810	14410	14770	7360	7410	42920	21680	21240
30-34	31320	15560	15760	14120	7230	6890	43810	22040	21780
35-39	35880	17640	18240	13900	7280	6620	47260	23750	23510
40-44	32400	15810	16590	14710	7490	7220	44160	21890	22280
45-49	26800	12910	13890	13670	6960	6710	37900	18620	19280
50-54	27670	12650	15030	12820	6190	6630	38830	18020	20800
55-59	27850	12040	15810	11880	5610	6270	38820	17220	21600
60-64	26390	10870	15530	9750	4420	5320	35580	15030	20550
65-69	22450	8710	13740	8060	3440	4620	30060	11950	18110
70-74	15580	5640	9940	5940	2490	3450	21200	7990	13210
75-79	14440	4880	9560	4770	1770	3000	19010	6560	12450
80+	15790	4410	11380	5430	1690	3740	20880	5950	14930
Kokku	407550	187440	220140	184460	89360	95080	567100	264850	302250

2020

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	21680	11020	10660	13250	6710	6540	32330	16430	15900
5-9	23090	11690	11400	13160	6610	6540	33430	16900	16530
10-14	22800	11490	11310	12050	6020	6030	31890	16050	15840
15-19	20590	10310	10280	10770	5330	5440	28290	14140	14150
20-24	17120	8740	8380	10220	5110	5110	25990	13200	12780
25-29	20540	10350	10190	12750	6390	6360	31880	16080	15800
30-34	29700	15020	14690	16180	8020	8170	43930	22120	21800
35-39	31660	15690	15970	15640	7940	7700	44550	22340	22200
40-44	36040	17670	18370	15140	7870	7270	47710	23900	23820
45-49	32330	15700	16630	15350	7770	7580	44240	21810	22430
50-54	26560	12670	13880	13900	7000	6900	37700	18340	19360
55-59	27060	12150	14910	12850	6110	6750	38100	17390	20720
60-64	26650	11210	15440	11630	5360	6280	37240	16070	21170
65-69	24390	9640	14740	9210	4030	5180	32960	13390	19570
70-74	19520	7160	12360	7140	2900	4230	26190	9860	16330
75-79	12260	4150	8110	4770	1890	2880	16720	5900	10820
80+	18220	5310	12910	6360	2090	4270	24130	7200	16930
Kokku	410210	189970	220230	200370	97150	103230	577280	271120	306150

2025

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	21820	11130	10690	14140	7190	6960	32740	16690	16050
5-9	22090	11220	10870	14120	7130	6990	33160	16820	16340
10-14	23410	11840	11570	13820	6930	6890	34080	17210	16870
15-19	23170	11660	11510	12770	6360	6410	32640	16400	16240
20-24	21220	10610	10620	11650	5750	5910	29590	14750	14840
25-29	17790	9050	8740	11410	5660	5750	27350	13840	13510
30-34	21070	10590	10470	14170	7050	7120	32940	16570	16370
35-39	30070	15170	14900	17710	8740	8970	44700	22470	22230
40-44	31870	15770	16110	16890	8550	8340	45070	22550	22520
45-49	35990	17580	18410	15800	8170	7630	47840	23870	23970
50-54	32080	15460	16620	15590	7820	7770	44050	21550	22500
55-59	26070	12270	13800	13950	6920	7030	37150	17810	19330
60-64	26030	11420	14610	12630	5870	6760	36760	16390	20370
65-69	24840	10080	14770	11030	4920	6120	34790	14500	20290
70-74	21520	8070	13450	8250	3440	4810	29130	11240	17890
75-79	15660	5390	10280	5820	2240	3590	21050	7440	13610
80+	18340	5440	12900	6940	2410	4530	24700	7600	17100
Kokku	413040	192750	220320	216690	105150	111580	587740	277700	310030

Lisa 3. Rahvastiku vanusstruktuur 2000-2025: pessimistlik stsenaarium.

2000

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	15440	7990	7450	7120	3650	3470	22560	11640	10920
5-9	18640	9510	9130	9340	4810	4530	27980	14320	13660
10-14	27740	14200	13540	12060	6130	5930	39800	20330	19470
15-19	29760	14940	14820	10700	5670	5030	40460	20610	19850
20-24	34680	17230	17450	9830	5420	4410	44510	22650	21860
25-29	31640	15620	16020	10610	5590	5020	42250	21210	21040
30-34	26500	12970	13530	10340	5430	4910	36840	18400	18440
35-39	28110	13170	14950	10800	5340	5450	38900	18510	20400
40-44	29290	13210	16080	11090	5450	5630	40370	18660	21710
45-49	29180	12860	16320	9710	4700	5020	38900	17560	21340
50-54	26820	11510	15320	8730	4080	4650	35550	15590	19970
55-59	21290	8840	12450	7440	3520	3920	28730	12360	16370
60-64	24740	9980	14760	7560	3270	4290	32300	13250	19050
65-69	18920	7180	11740	5990	2420	3570	24910	9600	15310
70-74	17260	6000	11270	4950	1790	3160	22210	7790	14430
75-79	10720	2790	7930	3150	860	2290	13870	3650	10220
80+	9420	2160	7260	3020	670	2350	12440	2830	9610
Kokku	400150	180160	220020	142440	68800	73630	542580	248960	293650

2005

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	15870	8000	7870	6340	3190	3150	22710	11430	11280
5-9	15030	7770	7260	7220	3690	3530	23030	11850	11180
10-14	18320	9340	8980	9420	4840	4580	28340	14480	13860
15-19	27320	13960	13360	12130	6140	5980	40160	20460	19690
20-24	29060	14550	14510	10780	5690	5090	41120	20860	20260
25-29	33900	16790	17110	9960	5460	4500	45160	22880	22280
30-34	30960	15230	15730	10760	5630	5120	42700	21350	21350
35-39	25900	12620	13280	10490	5480	5010	37100	18450	18650
40-44	27470	12780	14690	10860	5350	5520	38890	18400	20490
45-49	28510	12730	15790	10990	5360	5630	39940	18300	21640
50-54	28120	12180	15930	9490	4520	4970	38000	16900	21100
55-59	25410	10610	14790	8380	3830	4560	34150	14620	19530
60-64	19540	7810	11730	6940	3180	3760	26990	11210	15770
65-69	21710	8340	13380	6730	2790	3950	28980	11340	17640
70-74	15410	5500	9920	4940	1890	3060	20680	7520	13160
75-79	12570	4040	8520	3650	1230	2420	16440	5370	11070
80+	11430	2600	8830	3560	830	2720	15210	3540	11670
Kokku	386530	174850	211680	142640	69100	73550	539600	248960	290620

2010

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	14480	7300	7180	6310	3170	3140	22090	11120	10980
5-9	15460	7780	7680	6450	3230	3220	23180	11640	11540
10-14	14730	7610	7120	7310	3730	3580	23400	12010	11380
15-19	17940	9130	8810	9490	4860	4630	28730	14640	14090
20-24	26630	13580	13050	12200	6160	6040	40820	20720	20100
25-29	28310	14140	14170	10900	5720	5180	41800	21120	20680
30-34	33200	16390	16810	10110	5510	4610	45590	23010	22580
35-39	30330	14860	15470	10900	5680	5230	42910	21370	21540
40-44	25280	12250	13040	10560	5480	5080	37100	18350	18760
45-49	26720	12310	14410	10770	5250	5520	38480	18050	20430
50-54	27470	12050	15420	10720	5150	5570	39000	17610	21390
55-59	26630	11240	15390	9090	4230	4860	36470	15840	20630
60-64	23370	9400	13970	7820	3450	4370	32030	13240	18800
65-69	17110	6510	10600	6170	2700	3470	24260	9620	14640
70-74	17680	6380	11300	5540	2170	3370	23990	8860	15130
75-79	11210	3710	7500	3640	1300	2340	15310	5190	10120
80+	13560	3520	10040	4130	1130	3010	18160	4850	13310
Kokku	370110	168160	201960	142110	68920	73220	533320	247240	286100

2015

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	12090	6100	5990	6210	3120	3090	20130	10130	10000
5-9	14080	7090	6990	6420	3220	3200	22560	11320	11240
10-14	15150	7620	7530	6540	3270	3270	23550	11800	11750
15-19	14360	7410	6950	7400	3760	3640	23810	12190	11620
20-24	17290	8790	8510	9580	4890	4690	29450	14950	14510
25-29	25890	13180	12710	12320	6190	6130	41500	20970	20520
30-34	27660	13770	13890	11050	5770	5280	42250	21260	20990
35-39	32550	16000	16550	10260	5550	4710	45780	23000	22770
40-44	29650	14440	15210	10970	5670	5290	42840	21210	21630
45-49	24570	11790	12780	10470	5380	5090	36720	18000	18720
50-54	25720	11650	14060	10510	5050	5460	37570	17370	20210
55-59	26010	11120	14890	10260	4820	5450	37410	16490	20920
60-64	24490	9960	14530	8470	3810	4660	34160	14330	19830
65-69	20520	7860	12660	6960	2940	4020	28760	11340	17420
70-74	13910	4970	8940	5070	2100	2970	20110	7530	12580
75-79	12850	4300	8550	4070	1490	2580	17690	6090	11600
80+	13820	3770	10050	4420	1310	3110	18980	5390	13590
Kokku	350610	159820	190790	140980	68340	72640	523270	243370	279900

2020

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	9270	4680	4590	5360	2690	2660	17140	8620	8520
5-9	11700	5890	5810	6320	3170	3150	20600	10340	10260
10-14	13770	6930	6850	6510	3250	3250	22930	11490	11440
15-19	14780	7420	7360	6620	3300	3320	23970	11990	11980
20-24	13730	7080	6650	7500	3790	3700	24560	12520	12040
25-29	16610	8430	8180	9710	4930	4780	30200	15250	14940
30-34	25250	12820	12430	12460	6230	6230	41950	21120	20830
35-39	27050	13410	13640	11200	5810	5380	42460	21270	21190
40-44	31850	15560	16280	10330	5550	4780	45670	22810	22850
45-49	28860	13920	14930	10870	5570	5290	42340	20780	21560
50-54	23620	11160	12460	10210	5170	5030	35850	17320	18520
55-59	24320	10750	13570	10060	4720	5340	36030	16270	19760
60-64	23900	9850	14050	9550	4340	5220	35020	14910	20110
65-69	21490	8320	13170	7530	3240	4290	30620	12260	18360
70-74	16730	6020	10710	5730	2280	3440	23840	8870	14970
75-79	10100	3340	6760	3710	1440	2270	14860	5190	9670
80+	14920	4230	10700	4810	1500	3310	20820	6150	14670
Kokku	327950	149810	178140	138480	66980	71440	508860	237160	271670

2025

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	7230	3650	3580	4480	2250	2230	14730	7410	7320
5-9	8880	4480	4410	5470	2740	2730	17630	8850	8780
10-14	11400	5730	5660	6410	3210	3200	20980	10520	10470
15-19	13400	6730	6680	6600	3290	3310	23350	11680	11670
20-24	14160	7090	7060	6730	3340	3390	24720	12310	12400
25-29	13070	6740	6330	7640	3840	3790	25330	12850	12480
30-34	16030	8120	7920	9870	4990	4890	30730	15460	15270
35-39	24670	12470	12190	12600	6270	6330	42170	21140	21030
40-44	26410	13020	13390	11260	5810	5450	42400	21120	21280
45-49	31000	15010	15990	10240	5450	4790	45100	22340	22770
50-54	27780	13200	14580	10590	5350	5240	41300	19980	21320
55-59	22310	10300	12020	9770	4840	4930	34360	16230	18130
60-64	22310	9520	12790	9360	4250	5110	33710	14710	19000
65-69	20950	8230	12730	8480	3680	4800	31350	12750	18610
70-74	17510	6380	11130	6190	2520	3670	25330	9570	15760
75-79	12190	4070	8120	4200	1570	2640	17610	6110	11500
80+	13820	3910	9910	4790	1570	3230	20030	6010	14020
Kokku	303120	138650	164490	134680	64970	69730	490830	229040	261810

Lisa 4. Rahvastiku vanusstruktuur 2000-2025: tõenäosim stsenaarium.

2000

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	15440	7990	7450	7120	3650	3470	22560	11640	10920
5-9	18640	9510	9130	9340	4810	4530	27980	14320	13660
10-14	27740	14200	13540	12060	6130	5930	39800	20330	19470
15-19	29760	14940	14820	10700	5670	5030	40460	20610	19850
20-24	34680	17230	17450	9830	5420	4410	44510	22650	21860
25-29	31640	15620	16020	10610	5590	5020	42250	21210	21040
30-34	26500	12970	13530	10340	5430	4910	36840	18400	18440
35-39	28110	13170	14950	10800	5340	5450	38910	18510	20400
40-44	29290	13210	16080	11090	5450	5630	40380	18660	21710
45-49	29180	12860	16320	9710	4700	5020	38890	17560	21340
50-54	26820	11510	15320	8730	4080	4650	35550	15590	19970
55-59	21290	8840	12450	7440	3520	3920	28730	12360	16370
60-64	24740	9980	14760	7560	3270	4290	32300	13250	19050
65-69	18920	7180	11740	5990	2420	3570	24910	9600	15310
70-74	17260	6000	11270	4950	1790	3160	22210	7790	14430
75-79	10720	2790	7930	3150	860	2290	13870	3650	10220
80+	9420	2160	7260	3020	670	2350	12440	2830	9610
Kokku	400150	180160	220020	142440	68800	73630	542590	248960	293650

2005

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	17540	8850	8690	7920	3980	3940	25460	12830	12630
5-9	15390	7950	7440	7700	3920	3770	23090	11870	11210
10-14	18600	9480	9120	9780	5020	4760	28380	14500	13880
15-19	27650	14130	13520	12520	6340	6180	40170	20470	19700
20-24	29620	14830	14800	11270	5930	5340	40890	20760	20140
25-29	34490	17080	17410	10610	5770	4840	45100	22850	22250
30-34	31440	15470	15970	11540	6020	5530	42980	21490	21500
35-39	26290	12820	13470	11340	5900	5440	37630	18720	18910
40-44	27790	12950	14850	11590	5720	5870	39380	18670	20720
45-49	28770	12860	15910	11430	5580	5840	40200	18440	21750
50-54	28340	12300	16040	9770	4660	5110	38110	16960	21150
55-59	25630	10730	14900	8640	3950	4680	34270	14680	19580
60-64	19820	7940	11880	7150	3280	3870	26970	11220	15750
65-69	22030	8480	13550	6900	2870	4030	28930	11350	17580
70-74	15640	5590	10040	5070	1950	3120	20710	7540	13160
75-79	12750	4120	8630	3760	1280	2480	16510	5400	11110
80+	11610	2670	8940	3740	910	2820	15350	3580	11760
Kokku	393400	178250	215160	150730	73080	77620	544130	251330	292780

2010

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	17900	9060	8840	9160	4620	4540	27060	13680	13380
5-9	17490	8810	8680	8510	4260	4240	26000	13070	12920
10-14	15360	7930	7440	8150	4140	4010	23510	12070	11450
15-19	18540	9430	9110	10260	5240	5010	28800	14670	14120
20-24	27540	14040	13500	13090	6610	6490	40630	20650	19990
25-29	29490	14720	14770	12050	6290	5770	41540	21010	20540
30-34	34320	16940	17370	11560	6210	5350	45880	23150	22720
35-39	31230	15320	15920	12550	6490	6060	43780	21810	21980
40-44	26030	12630	13400	12140	6280	5870	38170	18910	19270
45-49	27340	12640	14710	11940	5850	6090	39280	18490	20800
50-54	28010	12340	15670	11460	5530	5930	39470	17870	21600
55-59	27170	11520	15640	9650	4510	5140	36820	16030	20780
60-64	23980	9700	14280	8310	3690	4610	32290	13390	18890
65-69	17770	6800	10970	6570	2900	3670	24340	9700	14640
70-74	18340	6660	11680	5860	2320	3550	24200	8980	15230
75-79	11680	3890	7790	3880	1400	2480	15560	5290	10270
80+	14120	3710	10410	4520	1290	3230	18640	5000	13640
Kokku	386310	176140	210180	159660	77630	82040	545970	253770	292220

2015

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	16760	8510	8250	10080	5100	4980	26840	13610	13230
5-9	17860	9030	8830	9750	4900	4840	27610	13930	13670
10-14	17470	8790	8670	8960	4480	4480	26430	13270	13150
15-19	15330	7900	7430	8630	4370	4260	23960	12270	11690
20-24	18490	9390	9100	10840	5520	5320	29330	14910	14420
25-29	27440	13960	13480	13880	6970	6920	41320	20930	20400
30-34	29360	14620	14740	13010	6730	6270	42370	21350	21010
35-39	34120	16800	17320	12580	6690	5890	46700	23490	23210
40-44	30970	15130	15840	13350	6870	6480	44320	22000	22320
45-49	25650	12370	13280	12510	6420	6090	38160	18790	19370
50-54	26680	12180	14500	11990	5810	6180	38670	17990	20680
55-59	26930	11620	15310	11300	5350	5950	38230	16970	21260
60-64	25510	10480	15020	9290	4230	5060	34800	14710	20080
65-69	21640	8390	13250	7660	3280	4380	29300	11670	17630
70-74	14920	5400	9520	5620	2370	3260	20540	7770	12780
75-79	13820	4690	9130	4510	1680	2830	18330	6370	11960
80+	14910	4150	10760	5050	1570	3480	19960	5720	14240
Kokku	377860	173410	204430	169010	82340	86670	546870	255750	291100

2020

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	14600	7430	7170	10250	5200	5050	24850	12630	12220
5-9	16740	8500	8240	10670	5390	5280	27410	13890	13520
10-14	17840	9020	8830	10200	5120	5080	28040	14140	13910
15-19	17430	8770	8670	9450	4720	4730	26880	13490	13400
20-24	15290	7860	7420	9230	4660	4570	24520	12520	11990
25-29	18430	9340	9090	11650	5890	5760	30080	15230	14850
30-34	27340	13880	13460	14840	7410	7430	42180	21290	20890
35-39	29230	14530	14700	14030	7220	6810	43260	21750	21510
40-44	33870	16630	17240	13400	7090	6320	47270	23720	23560
45-49	30570	14860	15720	13730	7020	6710	44300	21880	22430
50-54	25080	11970	13110	12570	6380	6180	37650	18350	19290
55-59	25720	11530	14190	11850	5650	6200	37570	17180	20390
60-64	25400	10650	14750	10890	5030	5860	36290	15680	20610
65-69	23160	9150	14010	8600	3780	4820	31760	12930	18830
70-74	18360	6760	11600	6610	2710	3900	24970	9470	15500
75-79	11390	3870	7510	4370	1750	2630	15760	5620	10140
80+	16840	4910	11930	5780	1900	3880	22620	6810	15810
Kokku	367290	169660	197640	178120	86920	91210	545410	256580	288850

2025

	Tallinn			Tagamaa			Linnastu		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
0-4	13250	6760	6490	11450	5820	5630	24700	12580	12120
5-9	14580	7420	7170	10840	5490	5350	25420	12910	12520
10-14	16720	8480	8240	11130	5610	5520	27850	14090	13760
15-19	17820	9000	8820	10690	5360	5330	28510	14360	14150
20-24	17400	8740	8660	10050	5010	5040	27450	13750	13700
25-29	15250	7840	7420	10050	5040	5010	25300	12880	12430
30-34	18380	9300	9080	12620	6350	6270	31000	15650	15350
35-39	27240	13810	13430	15870	7910	7960	43110	21720	21390
40-44	29050	14400	14650	14860	7620	7240	43910	22020	21890
45-49	33500	16380	17130	13800	7260	6550	47300	23640	23680
50-54	29980	14440	15540	13800	7000	6800	43780	21440	22340
55-59	24270	11400	12870	12450	6230	6220	36720	17630	19090
60-64	24370	10650	13720	11470	5340	6130	35840	15990	19850
65-69	23210	9390	13820	10120	4530	5590	33330	13920	19410
70-74	19810	7480	12340	7470	3160	4320	27280	10640	16660
75-79	14210	4940	9260	5200	2030	3170	19410	6970	12430
80+	16520	4890	11630	6150	2140	4010	22670	7030	15640
Kokku	355560	165320	190270	188020	91900	96140	543580	257220	286410